Gen. Lib. #100

MS f100-v

#100

The University of Chicago
Libraries

Crescat Scientia Vita Excolatur

Ms 100

V

Affin XIV.

Die autem 6 Junij M.D.L.XXXVij.

715422

205636

Tabula rubricarum librorū genealogie deorum gentiliū incipit feliciter. Rubrice libri primi.

Genealogie deorū gentiliū ad Vgonem inclitum ierlm ⁊ cipri regem secūdum Iohēꝫ boccatiū de certaldo liber primus incipit feliciter. Prohemiū.

Quis primus apud gentiles deus habitus sit.

In arbore signata desup ponitur in culmine demogorgon uersa i celū radice nec solum infra descripte progeniei sꝫ deorū omniū gentiliū pater ⁊ i ramis et frondibꝫ ab eo descendentibꝫ describūtur eius filij et nepotes de quibꝫ omībꝫ hec i primo libro prout signati sunt distincte scribitur. Verū ex eis ether solus exceptū de quo ⁊ eius amplissima posteritate in libris sequētibꝫ describetur. Fuerunt ergo demogorgoni filij filieqꝫ viiij. Quorum primus lytigiuum. Secūdus. pan. tercia. cloto. quarta lachesis. Quinta antropos. sextus polus seu pollus. septimus phyton. seu phaneta. Octauus terra. Nonus autē herebus.

De eternitate.
De chaos.
De lytigio. primo demogorgonis filio.
De pane s(ecun)do demogorgonis filio
De cloto lachesi ⁊ atropu filiabꝰ demogorgoni.
De polo sexto demogorgoīs filio.
De phitone septimo demogorgoīs filio.
De terra ex filijs demogorgonis octaua. q̄ ex incognitis parentibꝫ quinqꝫ genuit filios. Quorū prima. Nox. secūdus tartarꝰ. tercia fama. Quartus taygetes. Quintus Antheus.
De nocte prima terre filia.
+ De fama secūda ex filijs terre.
De tartaro tercio terre filio.
De taygete quarto terre filio.
De Antheo quinto terre filio.
De herebo nono demogorgonis filio. cui fuerunt filij. xxi. Quorū primꝰ. amo[illegible]. secūdus gratia. tercius labor. Quartus Inuidentia. Quintus Metus. sextus [illegible]lus. septimus fraus. Octauus ptinac[illegible]. Nonus egestas. decimus Miseria. vndecimꝰ fames. duodecimus Querela. Tercius decimus Morbus. Quartusdecimus senectus. Quintusdecimus pallor. sextusdecimꝰ Tenebra. septimusdecimus sonnus. Octauus decimus Mors. Nonusdecimus caron. vigesimus dies. vigesimus p(ri)mꝰ ether.

xv De amore primo herebi filio
De gratia herebi ⁊ noctis s(ecund)a filia.
De labore tercio herebi filio.
De inuidentia seu inuidia quarta herebi filia.
De Metu quinto herebi filio.
xx De dolo herebi filio sexto.
De fraude septima herebi filia.
De pertinacia herebi octaua filia.
De egestate herebi filia nona.
De Miseria herebi decima filia.
xxv De fame undecima herebi filia.
De querela herebi filia duodecima.
De Morbo terciodecimo herebi filio.
De senectute quātadecīa herebi filia.
De pallore herebi filio quīto decimo.
xxx De tenebra sextimadecīa herebi filia.
De sonno herebi filio septimo decīo.
De Morte herebi filia decima octaua.
De Carone herebi filio decīo nono.
De die herebi filia uigesima.

Genealogie deorum gentiliū liber primus explicit.

Rubrice libri secundi.

Gen. deo.

Genealogie deorum gentilium s(ecundu)m Iohēꝫ boccatiū de certaldo liber secundus incipit feliciter.

In arbore autē signata desuper i celū uersa radice ponitur i culmine. Ether filius herebi [illegible] noctis eiusqꝫ i ramis ⁊ frondibus cui et [illegible] fuerunt filij. Iuppiter scilicet primus. ⁊ celius seu cel[illegible] Nonus pri[illegible] prosapia desig[illegible] omnis [illegible] mole in sequenti re[illegible]ata [illegible]

Prohemium.

[illegible]rebi ⁊ noctis uigesimo p(ri)mo [illegible] primū ⁊ celū seu

[illegible]

227869

Minerua. ſecundus apis. tercius ſol. quarta dyana. Quintus Mercurius. ſextus trito patreo. ſeptimus. Ebuleus. octauus dioniſius. Nonus hercules. decima proſerpina. vndecima liber pater. duodecimus epaphus. terciusdecimus ſcitha.

¶ De Minerua prima primi iouis filia.
¶ De Api argiuorum rege primi iouis ij. filio.
v ¶ De ſole primo primi iouis filio iij.
¶ De dyana prima primi iouis iiij. filia.
¶ De mercurio primo primi iouis v. filio.
¶ De trito patreo vj. ⁊ ebuleo ſeptimo et dioniſio octauo iouis primi filijs.
¶ De herculle primo viiij. primi iouis filio.
x ¶ De proſerpina prima x. primi iouis filia.
¶ De libero primo undecimo primi iouis filio qui genuit Mercurium ſecundum.
¶ De Mercurio ſecundo liberi ⁊ proſerpine filio. qui genuit cupidinem ⁊ auctolium.
¶ De cupidine primo ſecundi Mercurij filio.
¶ De auctolio ſecundi Mercurij filio. qui genuit ſynonem primum.
xv ¶ De ſynone primo auctolij filio. Qui genuit ſyſſimum ⁊ auctoliam.
¶ De ſyſſimo filio primi ſynonis ⁊ patre ſecundi.
¶ De auctolia ſynonis primi filia. et vlixis matre.
¶ De ſecundo ſynone filio ſyſſimi.
¶ De papho primi iouis duodecimo filio qui genuit lybiam ⁊ belum.
xx ¶ De lybia filia epaphi
¶ De belo priſco epaphi filio. qui genuit danaum ⁊ egiſtum ⁊ agenorem.
¶ De danao beli priſci filio. Qui quinquaginta genuit filias. ex quibus ypermeſtra ⁊ Ammon atque Bona tantum nomine cognoſcuntur.
¶ De .l. filiabus danai in generali.
¶ De ypermeſtra una ex .l. filiabus danai.
xxv ¶ De Ammone una ex .l. filiabus danai.
¶ De bona una ex .l. filiabus danai.
¶ De egiſto beli priſci filio qui genuit quinquaginta filios ex quibus lynceus.
¶ De lynceo ex .l. filijs egiſti uno [illegible]
[illegible]
¶ [illegible] abante filio lyncei [illegible] prytum.
xxx ¶ De pryto filio Abantis qui genuit Meram ⁊ ſorores.
¶ De Mera pryti filia.
¶ De Acriſio abantis filio qui genuit danem matrem perſei.
¶ De dane filia Acriſij.
¶ De Iaſio abantis filio. qui genuit athalantem. Amphyonem ⁊ thalaonem.
xxxv ¶ De athalante filia iaſij. et matre parthenopei.
¶ De amphyone Iaſij filio. Qui genuit clorim.
¶ De clori filia amphyonis ⁊ nelei coniuge.
¶ De thalaone iaſij filio. qui genuit Euridicem. flegeum ⁊ Adraſtum.
¶ De euridice thalaonis filia ⁊ amphyarai coniuge.
xl ¶ De flegeo filio thalaonis
¶ De Adraſto rege filio thalaonis qui genuit deyphilem ⁊ Argiam.
¶ De deyphile Adraſti filia ⁊ coniuge tydei.
¶ De argya adraſti filia ⁊ coniuge pollinicis.
¶ De Agenore tercio beli priſci filio. Qui genuit ſeptem filios. Quorum prima Targeta. ſecundus politorus. tercius Cylix. iiij. phenix. v. Europa. vj. cadmus. vij. labdacus.
xlv ¶ De taygeta agenoris filia.
¶ De polidoro ſecundo agenoris filio.
¶ De cylice tercio agenoris filio. qui genuit lampſacum ⁊ pygmaleonem et pyroclem
¶ De lampſaco cylicis filio
¶ De pygmaleone primo cylicis filio et cypriorum rege. qui genuit paphum.
l ¶ De papho pigmalionis filio. qui genuit cynaram.
¶ De cynara filio paphi. qui genuit Mirram ⁊ ex mirra Adonem.
¶ De Mirra filia cynare ⁊ matre Adonis
¶ De Adone filio ⁊ nepote cynare
¶ De pyrocle cylicis filio
¶ De phenice quarto agenoris filio. qui genuit phyliſtenem ⁊ belum.

¶ De philistene filio phenicis. qui genuit syceum.
¶ De syceo philistenis filio & didonis vi
¶ De belo phenicis filio. Qui ge || ro.
nuit pigmaleonē didonē & Annam.
¶ De pigmaleone filio beli.
lx ¶ De didone filia beli & coniuge sycei.
¶ De Anna beli regis filia.
¶ De Europa Agenoris quinta filia.
¶ De cadmo Agenoris sexto filio. Qui
genuit semelem Agauē Auctonoem et
¶ De semele filia cadmi. || ynonem.
lxv ¶ De Agaue filia cadmi.
¶ De Auctonoe filia cadmi.
¶ De ynone cadmi filia.
¶ De labdaco septimo Agenoris filio.
Qui genuit layum.
¶ De layo rege thebanorum labdaci filio.
Qui genuit edipum.
lxx ¶ De edipo filio layi. qui genuit Anthygonā & ysmenā & ethiocle & pollinicem.
¶ De Anthigona edipi filia.
¶ De ysmene filia edipi.
¶ De ethiocle edipi filio & yocaste.
¶ De pollinice filio edipi. q genuit thessā
lxxv ¶ De thessandro pollinicis filio. || drū.
De scitha. xiiij. primi iovis filio.
¶ Genealogie deorū gētiliū lib. secūdus explicit.

Rubrice libri iij gen. deor gētiliū

Genealogie deorum gētiliū sm Iohānem boccaciū de certaldo liber tertius incipit feliciter.

In arbore autē signata desuper ponitur i radice celius etheris & diei filius & i eius ramis & frondibus pars sue posteritatis ostēditur. Fuerunt enī celio filij xj. Quorū prima fuit opis. secūda thetis magna. tertia Ceres prima. quartus vulcanus primus. quintus Mercurius tertius. sexta venus magna. septima venus secunda. Octauus Tytanus. Nonus Juppiter secundus. decimus Oceanus. Undecimus saturnus. Ex istis undecim reservantur quattuor de quibꝫ nulla i p̄nti libro tertio mētio fiet. scilicet Tytanus de quo scribetur i quarto. & Juppiter secundus de quo & eius prole scribetur in quinto & sexto. & Oceanus de quo scribetur i septimo. & saturnus de quo & eius omni posteritate fiet mētio i octo. et reliquis huius operis libris.

¶ Prohemium.
¶ De celo etheris & diei filio. qui genuit undecim filios. dato q̄ i p̄nti tertio libello de septimo tm̄ tractetur ut puta de Opi. de theti de magna. de cerere prima. de vulcano p̄mo. de Mercurio tertio. de venere magna. & de venere secunda.
¶ De Opi prima celi filia & saturni coniuge.
¶ De theti mag. celi. ij. filia & occeani con
¶ De Cerere prima celi tertia filia. || ge.
Que peperit Acherontem.
¶ De Acheronte infernali fluvio cereris filio. qui genuit sex filios. scilicet. Alecto Tesyphonem. Megeram. victoriā. Ascalaphum. & stygem.
¶ De furijs filiabꝫ Acherontis i generali.
¶ De Alecto Acherontis prima filia.
¶ De thesyphone furia Acherontis secunda filia.
¶ De Megera furia tertia Acherontis filia.
¶ De victoria quarta acherontis filia.
¶ De honore victorie filio.
¶ De Maiestate honoris filia.
¶ De Ascalapho quinto acherontis filio.
¶ De stige acherontis sexta filia. q̄ peperit
¶ De cocito infernali fluvio sty || cocitum.
gis filio. qui genuit flegetontē.
¶ De flegetonte fluvio īfernali cociti filio qui genuit lethem.
¶ De lethe fluvio infernali flegetōtis filio.
¶ De vulcano primo celi filio quarto qui genuit apollinem.
¶ De apolline primi vulcani filio.
¶ De Mercurio quinto celi filio.
¶ De hermofrodito mercurij & veneris filio.
¶ De venere magna sexta celi filia.
¶ De secunda venere celi septima filia & uxore cu
De cupidine veneris filio. || pidinis.
¶ Genealogie deorū gentiliū liber tertius explicit

Rubrice libri quarti. geneal. deorum

Genealogie deorū gētiliū sm Iohēm [illegible] certaldo lib. iiij. incip. felr.

In [illegible] signata desup ponitur i [illegible]

ti ſunt. ſʒ in ea tã in ramis ꝙ in frondibus
omnis tytanis progenies demõſtratur.

Prohemium.

De tytano celi filio octauo. qui genuit filios multos. ex quibʒ hic quatuordecĩ nominãtur. Quorũ primus yperion. ſecundus Briareus. tercius ceus. quartus. thiphon. uel tiphoeus. quītus encheladus. ſextus Egeon. ſeptimus Aurora. octauus iapethus. Nonus Aſtreus. decimus Alous. vndecim͞ palleneus. duodecimus Runchus. tercius decimus purpureus. quartus decimus lycaon. Genuit preterea gigantes quorum nomina nõ hemus.

De yperione primo tytanis filio. Qui genuit ſolem ⁊ lunam.

De ſole yperionis filio. qui genuit horas quas loco unius filie pono. ⁊ ſic primã genuit eonas quas eque loco unius filie ſedo. ⁊ ſic ſecundã terciã phetuſã. iiij. ſalampiã. v. dircem. vi. Miletum. vij. paſiphem. viij. oetham. viiij. cyrcem. x. Anginam.

De horis filiabʒ ſolis ⁊ eonim.

De eonis filiabus ſolis.

De phetuſa ⁊ ſalempcia. iijª. ⁊ iiijª. filiabʒ

De dirce ſolis quinta filia ⁊ lyci ‖ſol. regis coniuge.

De Mileto ſolis ſexto filio. Qui genuit caunum ⁊ biblidem.

De cauno ⁊ biblide filijs Mileti.

x De paſiphe. vijª. ſol' filia. ⁊ minois coniuge.

De oetha colcorũ rege ſolis filio. viijº. q genuit Medeã ⁊ abſirthiũ. ⁊ calciopem.

De Medea oethe regis filia ⁊ Iaſonis coniu

De abſirthio ⁊ calciope filijs oethe. ‖ge.

De cyrce ſolis nona filia.

xv De angina decima ſolis filia

De luna yperionis filia [illegible] erit rores.

De rore filio lune.

De [illegible]areo titanis filio.

De ceo titanis tercio fil[illegible] latonam ⁊ aſteriem.

xx De latona cei filia que [illegible] et dyanam.

De aſter[illegible]

[illegible]

[illegible]

De Aego typhonis filio.

De chimera typhonis filia.

xxv De encheladio tytanis quīto filio.

De egeone tytanis ſexto filio.

De aurora ſeptima tytanis filia.

De Iapetho tytanis octauo filio. qui genuit heſperum ⁊ athlantẽ. ⁊ epimetheum. et prometheum.

De heſpero iapethi filio qui genuit tres heſperidas.

xxx De egle heretuſa ⁊ heſpetuſa filiabʒ he

De athlante nono tytanis filio ‖ſperi. qui genuit hyam. ⁊ ſeptẽ hyades. quarũ hec ſunt noĩa. Eudora. Ambroſia. pydile corom phyto. polixo. ⁊ thyenes. Et genuit inſup pleyades. quarũ hec ſunt nomina. Electra. Maya. ſteropes. celeno. Taygeta. Alcione. Meropes. Et genuit calipſonem nympham.

De hyade athlantis filio.

De hyadibʒ ſeptẽ filiabʒ athlantis.

De electra filia athlãtis ⁊ matre dardani.

De Maya athlãtis filia ⁊ matre mercurij.

xxxv De ſterope athlantis filia.

De celeno athlantis filia.

De taygeta athlantis filia.

De alcione filia athlantis

De Merope filia athlantis.

xl De calipſone athlantis filia.

De epimetheo iapethi filio qui genuit pyrram.

De pyrra epimethei filia ⁊ deucalionis

De prometheo iapethi filio q ‖ coniuge. fecit pandora ⁊ genuit yſidem ⁊ deucalionem.

De pandore hoĩe a prometheo facto.

xlv De yſide promethei filia

De deucalione filio promethei. qui genuit Ellanũ ⁊ pſythacũ. ⁊ dioniſium. ⁊ pherantrem.

De ellano deucalionis filio.

De pſythaco deucalionis filio.

De dioniſio deucalionis filio.

L De pherantrate deucalionis filio.

De aſtreo tytanis filio nono. qui genuit aſtream ⁊ uentos.

De aſtrea filia aſtrei.

De uentis filijs aſtrei in generali.

¶ De subsolano uento ⁊ uulturno ⁊ euro collateralibus suis filiis astrei.

lv ¶ De notho uento ⁊ euro astro [illegible] austro affro collateralibus eius filiis astrei.

¶ De septentrione uento ⁊ circio collateralibus eius filiis astrei.

¶ De aquilone seu borea uento astrei filio ⁊ collaterali septentrionis. qui genuit cethum ⁊ calaym. ⁊ Arpalicem.

¶ De cetho ⁊ calay filiis boree.

¶ De Arpalice boree filia ⁊ phynei coniuge.

lx ¶ De cephiro uento ⁊ affrico. ⁊ choro collateralibus eius filiis astrei.

¶ De alco tytanis decimo filio.

¶ De pallene undecimo tytanis filio. qui genuit mineruã

¶ De Minerua pallenis filia.

¶ De runcho ⁊ purpureo. xii. ⁊ xiii. tytanis filiis.

lxv ¶ De lycaone quartodecimo tytanis filio. qui genuit calistonem.

¶ De calistone filia licaonis ⁊ matre archadis.

¶ De gigantibus ex sanguine tytanorum procreatis ⁊ terra.

¶ Genealogie deorum gentilium liber quartus explicit

Rubrice libri quinti geneal. deorum.

Genealogie deorum gẽtiliũ s(ecundu)m iohẽ boccaciũ de certaldo lib. v. incip(it) felic(iter).

In arbore signata desup ponitur i radice celius eo q(uod) p(at)r fuerit iouis secundi. cuius proles ⁊ si nõ omis. nã dardanus i librum aliũ huĩc sequẽtẽ reseruatur. i hac arbore tã in ramis q(uam) frondibus describit(ur).

¶ prohemium.

¶ De ioue secundo celi nono filio. qui genuit filios quindecim. quorũ primus diana. secundus apollo. tercius tyrius. quartus bachus. quintus amphyon. sextus cethus. septimus calatus. octauus pasithea. nonus Egiales. decimus euprosinne. undecimus lacedemon. duodecimus tantalus. tercius decimus hercules. quartus decimus Minerua. quintus decimus archas.

¶ De diana prima iouis secundi filia prima.

¶ De apolline secundo iouis secundi filio. Qui sexdecim inter filios ⁊ filias genuit. quorum hec sunt noia. prima lapitha. secunda Eunomes. tercius Mopsus. quartus lynus. quintus philistenes. sextus garamas. septimus branchus. octauus philemon. nonus orpheus. decimus Aristeus. undecimus nomius. duodecimus Aucteus. tercius decimus Argeus. quartus decimus esculapius. quintus decimus psiche. sextus decimus Arabs.

¶ De lapita prima apollinis filia.

¶ De Eunnome secunda Apollinis filia.

¶ De Mopso tercio apollinis filio.

¶ De lyno quarto apollinis filio.

¶ De philistene quinto apollinis filio.

¶ De garamante sexto apollinis filio.

x ¶ De branco septimo apollinis filio.

¶ De philemone octauo apollinis filio.

¶ De orpheo apollinis filio nono.

¶ De aristeo apollinis filio decimo. Qui genuit Attheonem ⁊ yolaum.

¶ De attheone filio aristei

xv ¶ De yolao aristei filio.

¶ De nomio apollinis undecimo filio

¶ De aucteo duodecimo apollinis filio.

¶ De argeo terciodecimo apollinis filio.

¶ De esculapio quartodecimo apollinis filio. qui genuit Machaonem.

xx ¶ De Machaone esculapii filio qui genuit asclepium.

¶ De asclepio machaonis filio.

¶ De psice quintadecima apollinis filia.

¶ De arabe sextodecimo apollinis filio.

¶ De tyrio filio iouis tercio.

xxv ¶ De baco secundi iouis filio tercio. qui genuit hymeneum. Thyoneum. ⁊ thoantem.

¶ De hymeneo filio bachi

¶ De thyoneo bachi filio. qui genuit ysiphilem.

¶ De hysiphile thoantis filia

¶ De amphyone rege thebarum quinto iouis secundi filio. Qui septem genuit filios ⁊ totidem fi[illegible]

xxx ¶ De qu[illegible] filiis amphyonis

¶ [illegible] secundi iouis filio se[illegible] qui genuit [illegible] ⁊ thyim.

[illegible] filiis cethi.

¶ [illegible] secundi iouis filio septimo.

[illegible] zyali ⁊ euprosinne gra[illegible]

[illegible]

¶ [illegible]

[illegible]

¶ De Amiclate filio lacedemonis. qui genuit Argulum

¶ De argulo filio Amiclatis qui genuit oebalum.

¶ De Oebalo arguli filio qui genuit tyndarum

¶ De tyndaro oebali filio. ‖ et ycarum

xl ¶ De ycaro oebali filio. Qui genuit Erigonem. ypthimam. et penelopem.

¶ De erigone filia ycari.

¶ De ypthima filia ycari.

¶ De penelope filia ycari et uxore ulixis.

¶ De tantalo duodecimo iouis secundi filio.

x2 ¶ De hercule. tertiodecimo secundi iouis filio qui genuit carthaginem.

¶ De carthagine herculis filia.

¶ De Minerva secundi iouis filia xiiii.

¶ De archade quintodecimo filio secundi iouis. Qui genuit yonium.

¶ De yonio filio archadis. qui genuit nicostratam.

l ¶ De nicostrata filia yonii. et matre euandri.

¶ Genealogie deorum gentilium liber quintus explicit

Rubrice libri sexti. genealogie deorum.

Genealogie deorum gentilium secundum iohannem boccacium de certaldo lib. vi. incipit feliciter.

In arbore presenti cuius in radice positus dardanus sextusdecimus filius iouis secundi omnis eiusdem dardani proles describitur tam in ramis quam in frondibus

¶ prohemium.

¶ De erichthonio dardani filio qui genuit

¶ De troyo erichthonii filio. qui ‖ troyum. genuit ganimedem. ylionem. et assaracum.

¶ De ganimede troy filio.

¶ De ylione filio troyi qui genuit laumedontem

~ ¶ De laumedonte ylionis filio. qui inter mares et feminas octo genuit filios. quorum hec sunt nomina. Anthigona. hesyona. lampus. cl[illegible]. Acetaon. titon. buccolion. et priamus.

¶ De Anthigona laumedontis filia.

¶ De hesyona laumedontis filia. [illegible]

¶ De lampo clitione. Acetaone. [illegible] filiis laumedontis

¶ De tytone laumedontis filio. qui genuit memnonem.

x ¶ De Memnone tytonis filio.

¶ De buccolione laumedontis filio. qui genuit elsypum et pridasum.

¶ De elsypo et pridaso filiis buccolionis.

¶ De priamo laumedontis filio. qui ex hecuba coniuge decemnoves genuit inter filios et filias. Et ex aliis mulieribus inter mares et feminas genuit trigintaunum. ex quibus .l. nomina tantum triginta octo cognovimus. que hec sunt. prima Creusa. secunda cassandra. tertia yliona. quarta laodices. quinta lycastes. sexta medesicastis. septima polixena. octavus paris. nonus hector. decimus helenus. undecimus chaon. duodecimus troylus. tertiusdecimus deyphebus. quartusdecimus politorus. quintusdecimus ipolitorus alter. sextusdecimus lycaon. septimusdecimus esacus. octavusdecimus Anchisius. nonusdecimus ysius. vigesimus theucer. vigesimus primus timochontem. vigesimus secundus Echemon. vigesimus tertius Cromenon. vigesimus quartus gorgition. vigesimus quintus Cebrion. vigesimus sextus phorbas. vigesimus septimus doriclon. vigesimus octavus pammon. vigesimus nonus Anthiphon. trigesimus Agathon. trigesimus primus hyppotous. trigesimus secundus Agamon. trigesimus tertius lachoontes. trigesimus quartus mystor. trigesimus quintus ypirates. trigesimus sextus thestorius. trigesimus septimus thimoetes. trigesimus octavus polytes.

¶ De creusa prima filia priami et enee coniuge

x2 ¶ De cassandra secunda priami filia. ‖ ge.

¶ De yliona tertia priami filia et polimestoris regis tracie coniuge.

¶ De laodice quarta priami filia. helicaonis coniuge.

¶ De lycaste quinta priami filia. et coniuge polidamantis.

¶ De Medesicasti sexta priami filia. et polyippi coniuge.

xx ¶ De polixena septima priami filia

¶ De paride octavo priami filio qui genuit daphnidem. et ydeum.

¶ De daphnide et ydeo filiis paridis.

De hectore priami filio viiii. qui genuit
Astianactem.
De astianacte hectoris filio
xxv De heleno decimo priami regis filio.
De chaone priami regis filio undecimo.
De troilo duodecimo priami regis filio.
De deyphebo. xiii. priami regis filio.
De polidoro. quartodecimo priami filio.
xxx De polidoro quintodecimo. et lycaone
sextodecimo filiis priami.
De sacho. decimoseptimo priami filio.
De Anthipho decimo octavo. et yso de
cimonono filiis priami.
De thersito vigesimo priami filio.
De dicomeonte priami. xxi. filio.
xxxv De echemone vigesimo secundo. et cro
menone vigesimo tertio filiis priami.
De gorgitione. xxiiii. priami filio.
De cebrione. xxv. priami filio
De phorbante vigesimo sexto priami
filio. qui genuit ylioneum.
De ylioneo phorbantis filio.
xl De doriclione priami filio. xxvii.
De pammone. xxviii. Anthiphono vi
gesimo nono. Agathone trigesimo. hy
ppothoo. xxxi. et Agavone trigesimo se
cundo filiis priami.
De laoconte. xxxiii. priami filio.
De mestore. xxxiiii. priami filio.
De yphate. xxxv. et cestorio. xxxvi. fi
liis priami.
xlv De thimoete. xxxvii. priami filio.
De polyte. xxxviii. priami filio. qui
genuit priamum.
De priamo polytis filio.
De assaraco troyli regis troie filio.
Qui genuit capim.
De capi filio assaraci. qui genuit An
l De Anchise filio capis. qui ge || chisem.
nuit yppodomiam. et Eneam.
De yppodamia Anchisis filia
De enea Anchisis filio. qui genuit Iu
lium. Ascanium. et silvium postumum.
De Ascanio enee filio. qui genuit Iu
lium. silvium. et rhomam.
De Iulio silvio Ascanii filio
lv De rhoma Ascanii filia.

De silvio postumo enee filio. qui genu
it Eneam silvium.
De enea silvio. silvii postumi filio. qui
genuit latinum silvium.
De latino silvio enee silvii filio. qui ge
nuit Albam silvium.
De Alba silvio latini silvii filio. qui ge
nuit Athym silvium.
lx De Athy silvio Albe silvii filio. qui genuit
capim silvium.
De capi silvio filio athys qui genuit
Carpentum silvium.
De carpente silvio filio capis qui ge
nuit tyberinum silvium.
De tyberino silvio carpenti filio qui ge
nuit Agrippam silvium.
De Agrippa filio tyberini. qui genuit
Romulum silvium.
lxv De Romulo silvio Agrippe filio qui ge
nuit Iulium silvium. et Aventinum silvium.
De iulio silvio romuli filio.
De Aventino silvio. romuli silvii filio.
Qui genuit procam silvium.
De proca silvio filio Aventini qui ge
nuit Amulium et Numitorem.
De Amulio proce filio
lxx De numitore filio proce. Qui genuit
Lausum. et yliam rheam.
De lauso numitoris filio
De ylia numitoris filia. que peperit
Romulum et Remum.
Genealogie deorum gentilium liber sex
tus explicit.
Rubrice libri septimi. gen. deorum

Genealogie deorum gentilium secundum
Iohannem boccaccium de certaldo
liber septimus incipit feliciter. In pre
denti arbore cuius in radice scribitur oc
ceanus omnis eiusdem oceani tam i
[illegible] quam in [illegible] posteritas ordina
[illegible] de qua in sequenti septimo
libro [illegible]. prohemium.
De oceano [illegible] veste filio qui genuit
[illegible] filios et filias. Quorum
[illegible] Eurinomem. Fa
[illegible] Pleyon. [illegible]
climenem [illegible] tetis.

Octauus protheus. nona corupbices.
decimus nereus. undecim⁹ Achelous.
xii⁹. ynacus. tercius decim⁹ peneus. quã
tus decimus Nylus. quĩtus Alpheus.
sextus decimus Crisinus. septimus decim⁹
Tyberis. octauus decimus. Asyius. nonus
decimus Asopus. vigesimus Cephysus.
vigesimus primus Meander. vigesim⁹
secundus phyllira. vigesimus t'ti⁹ Spero
¶ De hemonomi occeani filia pͥma || chiũ.
¶ De persa occeani filia secunda.
¶ De Etra tcia occeani filia ⁊ ꝯiuge athlãti.
v ¶ De pleyone quarta occeani filia ⁊ Athlã
¶ De clymene quĩta occeani fi || tis ꝯiuge.
lia et matre phetontis.
¶ De Trytone sexto occeani filio.
¶ De dori septima filia occeani ⁊ Nerey ꝯ
¶ De protheo sene octauo occeani || iuge.
filio qui genuit Melãthodes ⁊ ydotheam.
x ¶ De Melanthone filia prothei.
¶ De ydothea prothei filia.
¶ De coruphice occeani filia nona.
¶ De Nereo decimo occeani filio. hic ge
nuit nymphas que multe sunt. verum
quoniã nisi de quatuor fit singularis mẽ
tio earũ tantũ noĩa apponã. Genuit ergo
Cymodocem. Techim minorẽ. Galatheã
Arethusam. ⁊ alias.
¶ De Nymphys in generali
xv ¶ De Cymodoce filia nerei.
¶ De thechite minore nerei filia ⁊ mr̃e A
¶ De galathea Nerei filia. || chill⁹
¶ De Arethusa Nerei filia
¶ De Acheloo flumine occeani undecimo
filio qui genuit syrenas.
xx ¶ De Syrenis filiabus Acheloi
¶ De ynaco fluuio duodecimo filio occe
ani. qui genuit yones. phor[illegible] ⁊ ephe
¶ De yone ynachi filia ⁊ mr̃e [illegible] gen.
Epaphi
¶ De phoroneo ynachi fili[illegible]
Egialeum ⁊ Niobem.
¶ De Egialeo phoronei [illegible]
xxv ¶ De Niobe filia pho[illegible]
Apim.
¶ D[illegible]
¶ [illegible]

ni filio. qui genuit Cyrenẽ ⁊ danem.
¶ De Cyrene penei filia. que peperit Aristeũ
¶ De dane penei filia. || ⁊ frẽs.
xxx ¶ De nylo flumine quartodecimo occeani
filio qui genuit Mineruã. herculem. dyo
nisium. Mercurium ⁊ vulcanũ.
¶ De Minerua nili filia
¶ De hercule Nili filio.
¶ De dionisio nili fluuij filio.
¶ De Mercurio quarto nili fluuij filio. q
genuit Mercuriũ quintũ ⁊ daphnim.
xxxv ¶ De daphni quarti Mercurij filio
¶ De Mercurio quĩto Mercurij quãti filio
Qui genuit Noracem.
¶ De Norace Mercurij quinti filio.
¶ De vulcano Nili filio. qui genuit Ethi
opem ⁊ solem.
¶ De Ethiope uulcani filio.
xl ¶ De sole uulcani filio qui genuit phe
tontẽ. phetusam. lampetusã. ⁊ Iapetiam.
¶ De phetonte solis filio. qui genuit ly
¶ De lygo phetontis filio. || gũ.
¶ De phetusa lampetusa ⁊ Iapetia filiab⁹
¶ De Alpheo fluuio occeani filio. || solis.
quĩtodecimo qui genuit Orsilocum.
xlv ¶ De Orsiloco filio Alphei. Qui genuit dyo
¶ De dyocleo filio orsiloci. qui ge || cleũ.
nuit Critonem ⁊ Orsilocum.
¶ De Critone ⁊ Orsiloco filijs diocleí.
¶ De Crynisio fluuio. xvi°. occeani filio.
Qui genuit Acestem.
¶ De Aceste filio crynisij fluminis
L ¶ De tyberi filio occeani decimoseptimo
Qui genuit Cythronum.
¶ De cithrono tyberis filio.
¶ De Axio fluuio decimo octauo occeani
filio. qui genuit pelegonium.
¶ De pelegonio Axij filio. qui genuit.
¶ De Asteropo pelegonij filio. || Asteropũ.
lv ¶ De Asopo fluuio occeani decio nono fi
lio qui genuit hypseum ⁊ Egynam.
¶ De hypseo Asopi fluminis filio
¶ De Egyna filia Asopi que peperit Eacũ.
¶ De cephyso flumine occeani uigesĩo
filio. Qui genuit Narcissum.
¶ De narcisso filio cephysi.
¶ De Meandro flumine occeani uige

ſimo primo filio. qui genuit Cyanem.
¶ De Cyane filia meandri
¶ De phyllira uigeſima ſecunda filia
¶ De ſperchio fluuio. uigeſimo || occeani.
tertio occeani filio qui genuit mneſteum.
¶ De mneſteo ſperchij filio.
De ſole. xxiiij. occeani filio.

¶ Genealogie deorum gentilium lib. ſeptimus explicit

Rubrice libri octaui. geneal. deorum.

Genealogie deorum gentilium ſecundum Johannem boccaccium de certaldo liber octauus incipit feliciter.

In arbore autem precedenti cuius in radice ſaturnus celi filius ponitur deſcribitur tam in ramis quam in frondibus pars poſteritatis eiuſdem ſaturni. cum reliqua omnis in quinque ſequentibus deſcribatur libris ſub Junone et neptunio atque ioue filijs || eius

¶ prohemium.
¶ De ſaturno undecimo celi filio. Qui .x. genuit filios ſcilicet. primum. Cronim. ſecundum Veſtam. tertium Cererem. quartum Glaucam. quintum plutonem. ſextum Chironem. ſeptimum pycum. octauum Junonem. nonum neptunum. decimum. Jouem tertium. Sane de Junone. neptuno et Joue non in hoc libro ſed in ſequentibus quinque libris ſcri || betur.
¶ De Croni primo ſaturni filio.
¶ De veſta ſaturni ſecunda filia.
¶ De Cerere tertia ſaturni filia et matre proſerpine.
¶ De glauca quarta ſaturni filia.
¶ De plutone quinto ſaturni filio. qui genuit venerationem
¶ De veneratione plutonis filia. et honoris coniuge
¶ De chyrone ſexto ſaturni filio. qui genuit ochyroem.
¶ De Ochyroe filia chyronis
¶ De pyco ſeptimo ſaturni filio. Qui genuit phaunum. et Sentam faunam.
¶ De phauno pyci filio. qui genuit phaunos. Satyros. panes. et Siluanos. Acim. et Eurimedontem. et latinum. et ſecundum quoſdam. Sentam phaunam quam alij eius uolunt ſororem fuiſſe et coniugem.
¶ De ſenta phauna pyci filia et coniuge phauni ſeu filia.
¶ De phaunis ſatyris panibus et ſiluanis filijs phauni
¶ De Aci phauni filio
¶ De Eurimedonte phauni filio. qui genuit peruiam.
¶ De peruia Eurimedontis filia et Nauſithei matre.
¶ De Latino laurentum rege. phauni filio qui genuit lauiniam et preneſtem.
¶ De lauinia filia latini et Enee coniuge.
¶ De preneſte latini regis filio.

¶ Genealogie deorum gentilium liber octauus explicit.

Rubrice libri noni. geneal. deorum.

Genealogie deorum gentilium ſecundum Johannem boccaccium de certaldo liber nonus incipit feliciter. In precedenti arbore cuius in radice Juno eſt deſcribitur tam in ramis quam in frondibus omnis eiuſdem Junonis tantum poſteritas.

¶ prohemium.
¶ De Junone octaua ſaturni filia que abſque uiro concepit et peperit hebem. et Mar || tem.
¶ De hebe Junonis filia et iuuentutis dea et herculis coniuge.
¶ De Marte Junonis filio. cuius quidem fuere filij. quorum nomina ſunt hec. primus cupido. ſecundus Enomaus. tertius Thereus. quartus Aſcalaphus. quintus Jalmenus. ſextus parthaon. ſeptimus Ceſius. octauus Flegias. nonus bricto na. decima Euannes. undecima hermiona. duodecimus hipuius. tercius decimus Etholus. quartus decimus Remus. quintus decimus Romulus.
¶ De [illegible] primo Martis filio. Qui genuit [illegible] ates
¶ De [illegible] ate filia cupidinis
¶ De Enomao ſecundo Martis filio. qui genuit hyppodamiam.
¶ De hyppodamia Enomai filia. et pelopis coniuge.
¶ De [illegible] Martis filio. Qui genuit ythim.

¶ De Ascalapho quarto. et Almeno quinto filiis Martis.

x ¶ De Parthaone sexto Martis filio. qui genuit Agrium ⁊ Melam ⁊ Testium ⁊ Oeneum.

¶ De Agrio ⁊ Mela filiis Parthaonis

¶ De Testio Parthaonis filio qui genuit Thoseum ⁊ Plexippum ⁊ Altheam.

¶ De Thoseo ⁊ Plexippo Testii filiis.

¶ De Althea filia Testii et matre Meleagri.

xx ¶ De Oeneo Parthaonis filio. qui genuit Deyaniram. Gorgem. Meleagrum ⁊ Tideum ac Menalippum.

¶ De Deyanira Oenei filia ⁊ Herculis coniuge.

¶ De Gorge Oenei filia

¶ De Meleagro Oenei filio. Qui genuit Parthenopeum.

¶ De Parthenopeo Meleagri filio

xx ¶ De Tideo Oenei filio. qui genuit Diomedem.

¶ De Diomede Tidei filio.

¶ De Menalippo Oenei filio

¶ De Cesio septimo Martis filio.

¶ De Flegia octavo Martis filio. Qui genuit Coronim ⁊ Yxionem.

xxx ¶ De Coronide nympha filia Flegie. et matre Esculapii

¶ De Yxione filio Flegie qui genuit Centauros. Quorum hec sunt nomina Euritus. Nessus. Astilus. Ophyonides. Gryneus. Rethus. Orneus. Lycidas. Meden. Pysenor. Taumas. Mermeros. Pholus. Menelas. Abas. Eurinomus. Ureos. Ymbreus. Ceneus. Aphydas. Elops. Patreus. Lycus. Clonis. Dictis. Phares. Byanor. Nedymnus. Lycetus. Ypason. Tereus. Ryphreus. Demolion. Plageon. Ylion. Ephynous. Daunus. Dorylas. Cyllarus. Ylonome femina. Phreo. Tomus. Thelebas. [illegible] Etheclus. Ephydupus. [illegible] Styphelus. Bromus. Antimachus. Elymus. Pyramus. Latreus. [illegible] ⁊ alios. Et [illegible]

¶ De centauris Yxionis [illegible]

¶ De [illegible] Yxionis filio

¶ De Astilo centauro vate Yxionis et Nubis filio.

xxx ¶ De Nesso Yxionis et Nubis filio.

¶ De reliquis centauris Yxionis filiis.

¶ De Peritheo Yxionis filio. qui genuit Polipitem.

¶ De Polipite Perithoi filio.

¶ De Brictona Martis nona filia.

xxx ¶ De Evanne decima Martis filia et Capanei coniuge.

¶ De Hiperbio duodecimo Martis filio.

¶ De Etholo terciodecimo Martis filio.

¶ De Remo quartodecimo ⁊ Romulo quintodecimo Martis filiis.

¶ De Romulo tamen quintodecimo Martis filio.

Genealogie deorum gentilium liber nonus explicit.

Rubrice libri decimi. geneal. deorum.

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem Boccacium de Certaldo liber decimus incipit feliciter. ¶ In precedenti arbore cuius in radice consistit Neptunus describitur in ramis omnibus eiusdem Neptunni successio. ¶ Prohemium.

¶ De Neptuno nono Saturni filio. Cui triginta quinque fuisse filios legimus. Quorum hec sunt nomina. Primus Dorus. secundus Amicus. tercius Phorcus. quartus Albion. quintus Bergion. sextus Tara. septimus Polyphemus. octavus Tylemus. nonus Brontes. decimus Steropes. undecimus Pyragmon. duodecimus Nasitheus. terciusdecimus Melion. quartusdecimus Acterion. quintusdecimus Aon. sextusdecimus Mesappus. septimusdecimus Busyris. octavusdecimus Pegasus. nonusdecimus Micteus. vigesimus Yrieus. vigesimus primus Pelyas. vigesimus secundus Neleus. vigesimus tercius Cygnus. vigesimus quartus Grisaor. vigesimus quintus Othus vigesimus sextus Ephyaltes. vigesimus septimus Egeus. vigesimus octavus Onchestus. vigesimus nonus Pelasgus. trigesimus Nauplius. trigesimus Celleno. trigesimus secundus Aello. trigesimus tercius Occipite. trigesimus quartus Sy

canus. trigesimus quintus Sycolus.
¶ De toro primo neptūni filio.
¶ De Amico vl' Amico secundo neptūni filio qui genuit Buthem.
¶ De buthe Amici filio qui gen̄ Eyrcem
¶ De Eyrce buthis filio.
¶ De phorco tercio neptūni filio. qui genuit Bathillum. Thoosam. Scyllā. Medusam. Stennionē ⁊ Eurialem.
¶ De bathillo phorci filio
¶ De thoosa phorci filia ⁊ matre poliphe
¶ De scylla filia phorci. ||mi.
¶ De Medusa Stennione ⁊ Euriale. gorgonibus et filiabus phorci.
¶ De Medusa phorci filia in singulari.
¶ De Albione quarto ⁊ Bergione quinto filijs neptumni.
¶ De thara sexto neptumni filio.
¶ De poliphemo cyclope septimo neptumni filio.
¶ De thilemo octauo neptūni filio.
¶ De bronthe nono. Sterope decimo. et pyragmone undecimo cyclopibus ⁊ filijs Neptumni.
¶ De nausitheo duodecimo neptūni filio qui genuit Rixenorem. ⁊ Alcynoū.
¶ De Rixenore nausithei filio. qui genuit Anthium.
¶ De Anthi Rixenoris filia ⁊ Alcinoi ꝯ
¶ De Alcinoo filio nausithei. qui ||iuge. genuit Nausithaam ⁊ laodamantem ⁊ Alyoum. ⁊ Clythonium.
¶ De nausithoa Alcinoi regis filia.
¶ De laodamante ⁊ Alyeo ⁊ clyonio filijs Alcinoi.
¶ De melione tercio decimo. ⁊ Actorione quartodecimo neptumni filijs.
¶ De Aone quītodecīo neptūni filio.
¶ De Mesappo sextodecimo neptūni filio a quo Ennius poeta.
¶ De busiri. xvij. neptūni filio
¶ De pegaso equo. xviij. neptuni filio.
¶ De micteo neptūni decīo nono filio qui genuit. Anthyopā ⁊ Nictimines
¶ De Anthyopa nictei filia ⁊ matre Amphyonis ⁊ Zethi.
¶ De nictimine filia nictei.

¶ De yrceo uigesimo neptūni filio.
¶ De pelya uigesimo primo neptūni filio. qui genuit filias ⁊ Acastum.
¶ De filiabus pelye
¶ De Acasto pelye filio
¶ De neleo uigesimo secundo neptūni filio qui genuit Nestorem. periclimenonem. Cromium. ⁊ pyro puellam.
¶ De Nestore nelei filio. qui genuit Anthilocum. pysistratum. Trasymedem: Echephronem. Stracium. perseū. Anthium. ⁊ polycastim feminam.
¶ De Anthiloco nestoris filio
¶ De pysistrato nestoris filio
¶ De trasymede nestoris filio
¶ De Echephrone. Stracio. perseo. ⁊ Anthio filijs nestoris.
¶ De polycaste nestoris filia.
¶ De Cromio nelei filio
¶ De pyro nelei filia. ⁊ byantis ꝯiuge
¶ De Cygno uigesimo t̃cio neptūni filio.
¶ De Grysaore. xxiiij. neptūni filio.
¶ De Otho. xxv. ⁊ Ephyalte uigesimo sexto neptūni filijs.
¶ De Egeo uigesimo septimo neptūni filio. Qui genuit Teseum. ⁊ Medum.
¶ De theseo Egei filio. qui genuit ypolitum. ⁊ demophontem. ⁊ Anthigonum.
¶ De ypolito Tesei filio qui gen̄. uirbiū.
¶ De uirbio ypoliti filio
¶ De demophonte Tesei filio
¶ De Anthigono Tesei filio.
¶ De Medeo Egei regis filio
¶ De Onchesto uigesimo octauo neptūni filio. Qui genuit Megareum.
¶ De Megareo filio onchesti. qui genuit ypomenem.
¶ De yppomene Megarei filio
¶ De pelasgo. xxviiij. neptūni filio.
¶ De nauplio. xxx. neptuni filio. qui genuit palamedem.
¶ De palamede nauplij filio
¶ De [illegible] Aello. xxxij. ⁊ Ocipi[illegible] filiabus neptumni.
¶ De [illegible]. xxxiiij. neptuni filio.
¶ De [illegible] trigesimo quinto neptumni filio.

¶ Genealogie deorum gentil. lib. x. explicit.

Rubrice libri. xi. geneal. deorum.

Genealogie deorum gentilium secundum Johannem boccatium de certaldo. liber undecimus incipit feliciter. In arbore precedenti cuius in radice scribitur Juppiter ponitur tam in ramis quam in frondibus pars posteritatis eiusdem iouis. cuius in sequentibus duobus libris residuum describatur. ¶ prohemium.

¶ De tertio Joue decimo saturni filio. qui triginta nouem genuit filios. quorum fuit hec nomina. prima. Clio. secunda Euterpe. tertia Melpomone. quarta Talya. quinta polymnia. sexta Eratho. septima Tersicore. octaua vrania. nona Calyope. decimus Acheus. undecimus venus. duodecimus Amor. tercia decima proserpina. quartus decimus castor. quintus decimus polux. sexta decima helena. septima decima Clitemestra. octauus decimus paliscus. nonus decimus paliscus. uigesimus Jarbas. uigesima prima Mena. uigesimus secundus Mirmiton. uigesimus tercius Xanthus. uigesimus quartus lucifer. uigesimus quintus Orion. uigesimus sextus Minos. uigesimus septimus Sarpedon. uigesimus octauus Radamantus. uigesimus nonus Archisius. de his xxviiii. tractatur in presenti libro. xi°. trigesimus Tantalus. trigesimus primus Dionisius. trigesimus secundus perseus. trigesimus tercius Aon. trigesimus quartus Eacus. trigesimus quintus pilumnus. trigesimus sextus Mercurius. trigesimus septimus vulcanus. De his uero octo. scilicet a uiginti nouem citra in duodecimo libro tractatur. De reliquis duobus qui sequuntur scilicet de hercule trigesimo octauo. et Eolo trigesimo nono. in libro terciodecimo scribitur.

¶ De nouem musis filiabus iouis.
¶ De Acheo decimo iouis filio
¶ De venere iouis undecima filia.
v ¶ De Amore duodecimo iouis filio.
¶ De proserpina tercia decima iouis filia. et plutonis coniuge.
¶ De Castore quarto decimo. et poluce quinto decimo filiis Jouis.
¶ De helena Menelai coniuge. et sextadecima iouis filia.
¶ De Clitemestra septima decima iouis filia. et coniuge Agamenonis.
x ¶ De palyscis. xviii. et. xviiii iouis filiis.
¶ De Jarba getulorum rege. xx°. iouis filio.
¶ De Mena uigesima prima iouis filia.
¶ De Mirmitone xxii°. iouis filio.
¶ De xanto fluuio. xxiii°. iouis filio.
xv ¶ De lucifero uigesimo quarto iouis filio. qui genuit. Ceym et dedalionem.
¶ De dedalione luciferi filio. qui genuit lychionem.
¶ De lychione filia dedalionis et peonis coniuge.
¶ De Ceo luciferi filio.
¶ De Orione uigesimo quinto iouis filio qui genuit yppologum.
xx ¶ De yppologo Orionis filio. qui genuit dryantem.
¶ De dryante yppologi filio qui genuit lygurgum.
¶ De lygurgo dryantis filio. qui genuit Angeum. Arpalicez. et phyllidez.
¶ De Angeo ligurgi filio.
¶ De Arpalice ligurgi filia.
xxv ¶ De Minoe iouis uigesimo sexto filio. Qui genuit Androgeum. Glaucum. Adrianam. phedram. et deucalionem.
¶ De Androgeo Minois filio
¶ De Glauco Minois filio.
¶ De Adriana filia Minois et coniuge bacci.
¶ De phedra Minois filia et thesei coniuge.
xxx ¶ De deucalione Minois filio. qui genuit ydumeneum.
¶ De ydumeneo filio deucalionis. qui genuit Orsilocum.
¶ De Orsiloco ydumenei filio.
¶ De sarpetone uigesimo septimo iouis filio qui genuit Anthiphatez.
¶ De Anthiphate sarpetonis filio.
xxxv ¶ De Radamantho xxviii°. iouis filio.
¶ De Archysio uigesimo nono iouis filio. qui genuit laertem.
¶ De laerte Archisii filio. qui genuit. Ctimenem. et ulixem.

¶ De ethimene laertis filia.
¶ De Ulixe laertis filio. qui genuit the
lemacu. Telegonum. ⁊ Auxonium.
xl ¶ De Telemaco ulixis filio
¶ De Telegono ulixis filio.
¶ De Auxonio ulixis filio.
¶ Genealogie deorum gentilium lib. undeci
mus explicit
Rubrice libri duodecimi. gen. deorum.
GEnealogie deorum gentilium
sm̄ Johannē boccaciuz de cer
taldo liber duodecimus incipit feliciter
IN arbore procedenti cuius in radice po
situs est Juppiter tercius describitur in
ramis et frondibus posteritates octo
filiorum iouis predicti. scilicet Tantali
Dionisii. persei. Aonis. Eaci. pylumni
Mercurij. ⁊ uulcani. ¶ prohemium
¶ De tantalo trigesimo iouis filio. qui
genuit. Niobem ⁊ pelopem.
¶ De Niobe tantali filia. ⁊ amphionis
¶ De pelope tantali filio. qui || coniuge.
genuit lysidicem. Atreum. Thyestem.
et phystenem.
¶ De lysidice pelopis filia. ⁊ Electrioni
v ¶ De Atreo filio pelopis. qui || coniuge
genuit Alceonem. Melampum. ⁊ Euolum.
¶ De Acelone Melampo. ⁊ Euolo filijs
¶ De thieste pelopis filio. qui ge || Atrei.
nuit Tantalum. phystenem. Arpagigem.
pelopiam. et Egistum.
¶ De tantalo. phistene. ⁊ Arpagige fi
lijs thyestis.
¶ De pelopia thyestis filia
x ¶ De egisto thyestis filio.
¶ De phystene pelopis filio. qui genu
it Agamenonem ⁊ Menelaum.
¶ De Menelao phystenis filio. qui ge
nuit hermionam. ⁊ Megapentem.
¶ De hermiona Menelai filia. ⁊ pyrri.
et inde horestis coniuge.
¶ De Megapenthi Menelai filio.
xv ¶ De Agamenone phystenis filio.
qui genuit Ephygeniam. Crisothemi.
Laodicem. yphyanassam. Electram. A
lesum. ⁊ horestem.
¶ De Ephygenia agamenonis fi[lia].

¶ De Crisothemi laodice. ⁊ yphyanassa
filiabus Agamenonis.
¶ De Eletra Agamenonis filia.
¶ De Aleso Agamenonis filio.
xx ¶ De horeste Agamenonis filio. qui ge
nuit Tysamenem. Corinthum ⁊ horestem.
¶ De Tysamene horestis filio.
¶ De Corintho horestis filio.
¶ De horeste horestis filio.
¶ De Dionisio trigesimo primo iouis filio.
xxv ¶ De perseo trigesimo secundo iouis filio
qui genuit Gorgofonem. Stelenum. Ba
chemonem. Eritreum. ⁊ persem.
¶ De Gorgofone persei filio. qui genuit
Alcmenam.
¶ De Alcmena Electrionis filia. ⁊ Amphi
trionis coniuge.
¶ De Alceo filio Gorgofonis. qui genuit
Amphytrionem.
¶ De Amphytrione filio alcei. qui genu
xxx ¶ De yphicleo Amphytri || it yphicleum.
onis filio qui genuit yolaum.
¶ De yolao yphyclei filio.
¶ De stelено persei filio qui genuit Euri
¶ De Euristeo steleni filio. || steum.
¶ De bachemone persei filio. qui genuit
xxxv ¶ De Achimenide filio || achimenidem.
bachemonis qui genuit Orchamum.
¶ De Orchamo filio Achimenidis. qui
genuit leucothoem.
¶ De leucothoe orchami filia.
¶ De Eritreo persei filio
¶ De perse. persei filio.
xl ¶ De Aone iouis trigesimo tercio filio
qui genuit dymantem.
¶ De dymante Aonis filio qui genuit
Asyum. ⁊ Alisirrem.
¶ De Asyo dymantis filio
¶ De Alisirre dymantis filia. ⁊ matre. Ex
¶ De Eaco [illegible] iiii° iouis filio. qui || aci.
[illegible] um. ⁊ thelamonem ⁊ peleum.
xlv ¶ [illegible] filio
¶ De Thelamone Eaci filio. qui genuit
[illegible]
¶ De Aiace thelamonis filio
¶ [illegible] thelam[illegible] o.
¶ De peleo filio Eaci qui genuit poly

dorum ⁊ Achillem.
l ¶ De Polydori filia Eaci ⁊ coniuge brionis
¶ De Achille filio pelei qui gen̄ pirrū.
¶ De pirro Achillis filio. qui genuit pe
ripleum. ⁊ Molossum.
¶ De Peripleo filio Pyrri.
¶ De Molosso pyrri filio qui gen̄. poly
lv ¶ De policleta filio Molossi. ||cletam.
¶ De pylunno iouis trigesimo quinto
filio. qui genuit daunum
¶ De daunno pylumni filio ⁊ proauo
¶ De dauno primi dauni nepo ||turni.
te. qui genuit Turnū. ⁊ Iuturnam.
¶ De Turno dauni filio
lx ¶ De Iuturna dauni filia
¶ De Mercurio xxxvi. iouis filio. Qui
genuit Eutorum. Myrtilum. lares. E
uandrum. ⁊ pana.
¶ De Eutoro Mercurij filio
¶ De Myrtilo Mercurij filio.
¶ De laribus Mercurij filijs.
lxv ¶ De Euandro Mercurij filio. qui genu
it pallantem. ⁊ pallantiam.
¶ De pallante Euandri filio.
¶ De pallantia Euandri filia
¶ De pane Mercurij filio.
¶ De vulcano trigesimo septimo iouī
filio. qui genuit Erictonium. Cachum.
Ceculum. ⁊ Tullium. Fulium.
lxx ¶ De Erictonio uulcani filio. qui gen̄
pocrim. Orithiam. ⁊ pandionem.
¶ De pocri Erictonij filia ⁊ coniuge cefa
¶ De Orithia Erictonij filia. et con ||li.
iuge borree.
¶ De pandione Erictonij filio. qui ge
nuit prognem ⁊ phylomenam.
¶ De progne ⁊ phylomena filiabus
lxxv ¶ De Cacho uulcani filio. ||Pādioni.
¶ De Ceculo uulcani filio.
¶ De Tullio fulio uulcani filio. qui ge
nuit Tullias duas
¶ De duabus Tullijs filiabus Tullij [illegible]
¶ Genealogie deorū gētiliū liber ||[illegible]
duodecimus explicit.
Rubrice libri. xiij. geneal' deorū.
GEnealogie deorum gentilium [illegible]
fz Iohannē boccatium de certaldo

liber terciusdecimus incipit feliciter.
¶ In arbore precedenti cuius in radice
describitur. Iuppiter tercius. ponūtur tam
in ramis quam in frondibus posteritates
herculis et Eoli filiorum dicti iouis tercij.
¶ prohemium.
¶ De hercule. xxxviiii. iouis tercij filio q
genuit. xvij. filios quorū hec sunt noīa.
Oxeas. Creontiades. Tyriomacus. Di
cohontes. ythoneus. Cronis. Agilis. ylus.
Sardus. Cyrnus. Dyodorus. Typolemus.
Thessalus. Auentinus. Thelephus. ly
dus. lamirus.
¶ De Oxea creontiade Tyriomaco. ⁊ di
icohonte filijs herculis.
¶ De ythoneo herculis filio.
¶ De Agile herculis filio.
v ¶ De ylo herculis filio.
¶ De Sardo herculis filio
¶ De Cyrno herculis filio.
¶ De ydoro herculis filio. qui genuit. So
¶ De sophone dyodori filio. ||fonē.
x ¶ De Tlypolemo herculis filio.
¶ De Thessalo herculis filio. qui genuit
phydippum. ⁊ Anthiphum.
¶ De phydippo ⁊ Anthipho thessali filijs.
¶ De Auentino herculis filio.
¶ De thelepho herculis filio. qui genuit
Euripilum. ⁊ Cyparissum.
xv ¶ De Euripilo thelephi filio.
¶ De Cyparisso thelephi filio.
¶ De lydo ⁊ lamiro. filijs herculis. Qui ly
dus genuit. lamium.
¶ De lamio lydi filio
¶ De Eolo. xxxviiii. iouis filio. qui gen̄
Machareum. Canacem. Alcionem. Mese
num. Cyrtheum. Salmoneum. yphiclū.
Sysiphum. Cephalum. ⁊ Athamantem.
xx ¶ De Macareo ⁊ canace filijs eoli
¶ De Alcione filia Eoli ⁊ coniuge ceys.
¶ De Meseno Eoli filio.
¶ De Crytheo eoli filio. qui genuit Enso
nem. pheritham. ⁊ Amithaonē ⁊ Alcime
¶ De Ensone crythei filio qui ge ||dontē.
nuit Iasonem. ⁊ polymilam.
xxv ¶ De Iasone. Ensonis filio qui genuit tho
antem. Euneum. ⁊ phylomelum.

9

¶ De Thyoante et Eumeo Jasonis filiis.
¶ De Phylomelo Jasonis filio. Qui genuit Plutum.
¶ De Pluto filio Phylomeli. qui gen̄ Pareantem.
¶ De Pareante filio Pluti.
xxx ¶ De Polymila Ensionis filio.
¶ De Alamedonte Crythei filio. Qui genuit Epytropum.
¶ De Epytropo Alamedontis filio
¶ De Plexyta Crythei filio.
¶ De Amithaone Crythei filio. qui gen̄ Melampum et Byantem.
xxxv ¶ De Melampo Amithaonis filio. qui genuit Theodamantem.
¶ De Theodamante filio Melampi.
¶ De Byante seu Bya Amithaonis filio Qui genuit Manthyonem et Anthiphatē.
¶ De Manthyone Bianthis filio. Qui genuit Clytonem
¶ De Clytone Manthyonis filio
xl ¶ De Polyphide Manthyonis filio. qui genuit Theoclymenem.
¶ De Theoclymene Polyphidis filio.
¶ De Antiphate Byantis filio. qui gen̄ Oycleum.
¶ De Oycleo Anthiphatis filio. qui genuit Amphyaraum.
¶ De Amphyarao Oyclei filio. qui genuit Almeonem. Amphylocū et Catillum.
xlv ¶ De Almeone Amphyarai filio
¶ De Amphyloco Amphyarai filio
¶ De Catillo Amphyarai filio. qui gen̄ Tyburtinum Catillum et Coracem.
¶ De Tyburtino seu Tyburto Catilli filio.
¶ De Catillo Catilli filio.
l ¶ De Corace primi Catilli filio
¶ De Salmoneo Eoli filio. qui gen̄ Tyro.
¶ De Tyro filia Salmonei.
¶ De Yphyclo filia Eoli. qui gen̄ Podarcem.
¶ De Podarce filio Yphyclei.
lv ¶ De Sisipho Eoli filio. qui genuit Glaucum et Creontem.
¶ De Glauco filio Sysiphi. qui genuit Bellorophontem.
¶ De Bellorophonte Glauci filio. qui genuit Laodomiam. Ysandrū et Yppologū.
¶ De Laodomia Bellorophontis filia et Sarpedonis matre.
¶ De Ysandro filio Bellorophontis
lx ¶ De Yppologo Bellorophontis filio. qui genuit Glaucum.
¶ De Glauco Yppologi filio
¶ De Creonte Sisiphi filio. qui genuit Creusam.
¶ De Creusa Creontis filia desponsata Jasoni.
¶ De Cephalo Eoli filio. Qui genuit Hesperum.
lxv ¶ De Hespero Cephali filio
¶ De Athamante Eoli filio. qui genuit Phrysum Hellem. Learcum et Melicertē.
¶ De Phriso et Helle filiis Athamantis. quorum Phrysus genuit Cythorum.
¶ De Cythoro Phrysi filio
¶ De Learco et Melicerte filiis Athamātis.
lxx ¶ Cur autor Alexandrū Macedonē. et Scipionem Affricanum inter Iovis filios non apponat. Genealogie deorum gentilium liber tercius decimus explicit.

Rubrice libri quarti decimi. gen̄. deorum.

Incipit liber quartus decimus eiusdem feliciter. In quo autor obiurgationibus respondens in hostes poetici nominis invehit. ¶ Prohemium.
¶ Alloquitur autor regem.
¶ Pauca adversus ignaros.
¶ Adversus eos qui cum nō sint sapiētes cupiunt apparere.
¶ Quedā in iuris peritos paucis de paupertate laudibus immixtis.
~ ¶ Qui sint et q̄m multa quidā poetis apponāt.
¶ Poesim ēē utilem facultatem.
¶ Quid sit poesis unde dictā et quod eius officium.
¶ Qua in parte orbis primo effulserit poesis.
¶ Composuisse fabulas apparet utile potius q̄ dampnosum.
r ¶ Stultum credere poetas nil sensisse sub cortice fabularum.
¶ [illegible] cōmodum solitudinem incolere poetis.
¶ [illegible] nō ē [illegible]scuritas poetarum.
¶ [illegible] ēē mendaces.
¶ [illegible] quod in[illegible] sane ite[illegible]

¶ Deteſtabile nimis de icogitis iudicare
¶ Qr in bonum poetas deducant ‖ re.
ſe legentes.
¶ Phõrum ſymias minime poetas eẽ.
¶ Non eẽ exitiale crimen libros legere
¶ Minime poete omnes iuſſu ‖ poetarũ
platonis pellendi ſunt urbibꝫ.
¶ Muſas in ſicca non poſſe ob defectum
laſciuientis cuiuſquã ingenij.
¶ Alloquitur autor regem.
¶ Poetici nominis hoſtes orat autor.
ut ſe ĩ melius uertant conſilium.
¶ Genealogie deorũ gentiliũ lib' quar
tus decimus explicit.
Rubrice libri. xv. geneal. deorum.
Incipit quintus decimus liber ⁊
ultimus feliciter. ĩ quo autor pur
gat ſeipſm̃ ab obiectis in ſe.
¶ Prohemium.
¶ Minus oportuna pretioſa fore non
nũquam.
¶ Perſeuerauere ſepe diutius que mi
nus duratura uidentur.
¶ Nequiuiſſe mẽbra huiꝰ apti collocari.
¶ Nõ appoſitũ ẽ quod minime optũ ẽ.
¶ Nullas fabulas aut hyſtorias niſi
ex cõmendatarijs ueterũ ſũptas ĩ eẽ.
¶ Inſignes uiros eẽ quos ex nouis in
ducit in teſtes.
¶ Carmina greca nõ nullis agentibꝫ
cauſis huic ĩmixta ſunt operi.
¶ Gentiles poetas mythicos eẽ theolo
¶ Non indecens eſſe quoſdam gos.
xpianos tractare gentilia.
¶ Ut plurimũ ſtudia ſequuntur utque
prona uidentur ingenia.
¶ Dãnoſe ꝯpatimur regibus ⁊ dyes
gentilium.
¶ Breuiloquus ſeu lon[illegible]loquus . b
cauſam lacerandus n[illegible].
¶ Uero ficto regis in [illegible] opus
compoſitum.
¶ Concluſio.
¶ Genealogie deorum gentiliũ ſecũdũ
Iohannem boccaccium de certaldo ad illu
ſtrem principẽ Ugonem ierusalem
⁊ cypri regem. liber quintus decimus
⁊ ultimus explicit libroꝝ

¶ Explicıunt Rubrice quintidecimi de ge
nealogijs deorum gentilium. deo grãs
Amen.

Genealogie deorum gentiliū ad ugonē inclitum ierusalem ⁊ cipri regē scāidiū Johēm bocacium de certaldo liber prim⁹ incipit feliciter. Prohemium.

Si satis ex relatis domini parmensis e
gregij militie tui uera percepi Rex īcli
te sūmopere cupis genealogiā deoruꝫ
gentilium ⁊ heroum ex eis iux̄ fictiōes
ueteruꝫ descendentiū atqꝫ cū hac quid
sub fabularū tegmine illustres quon
dam senserint uiri. ⁊ me a celsitudine
tua quasi expertissimū atqꝫ eruditissi
mū hominem in talibꝫ selectū tanto opi
autorē. Sane ne omiserim desiderij tui
admirationē. Non enī paruū hominem
decet quid regē moueat ꝑscrutari. ⁊ ad
uersus electionem mei quid sentiā dicē
ꝓmictā. nedū insufficientiā meā mon
strauero ꝑsubterfugia arbitreris īpositi
laboris honus autem. Uerū q̄ ad sentētiā
meā circa impositū opus deueniā. libet
serenissime regum. apponē. ⁊ si nō omnia
quedā saltē que inter domninū īsignē
militē tuū. dū iussa tue celsitudīs expli
caret. ⁊ me īteruenē̄ uerba ut eis ꝑlectis
satis de me iudiciū tuū uideas ⁊ temeri
tatē meā dum ī obediētiā tue maiestati
deuenio. Cum igit̄ ille facundo ore sacra
tue sublimitatis studia ⁊ opa regalis offi
cij admiranda necnō ⁊ insignes atqꝫ
gloriosos quosdam tui nois titulos lon
ga dicacitate explicuissꝫ eo deuenit ut
conatu plurimo me ī tuā sentētiā ded
cere conaretur. nec unica tm̄ uōce similit

ex quibꝫ fateor ualide uidebātur quedā. uer
postquā tacuit ⁊ m̄ ridendi copia fcā est.
sic dixi. Arbitrar̄ forsam facunde miles seu
rex tuus te ꝓxio nr̄ futurus ꝑstāte deo hāc
īsaniā ueterū scilicet cupiētiuꝫ se hūi diui
no ꝓcreatos sanguine angulū t̄re modi
cuꝫ occupasse ⁊ tāq̄ ridiculū quoddā ut e
rat paruo seruasse tpr̄is tractu ⁊ ueluti ī
recētissimū opus facile colligi posse. Atta
mē bona semꝑ tua pace dicam longe alr̄
ē. Nam ut omitā cicladas et reliquā egei
maris insulas achaiam ⁊ yllricam atqꝫ
traciaꝫ quas penes fomēta hui⁹ stulticie
emicuē plurimū ⁊ potissime dū grecoruꝫ
res. p. floruit. Eleuxini maris helle spon
tiaci ⁊ Iconij. ysaurei. pamphilij. Cilicij. phe
nicis. ⁊ Syri atqꝫ egiptiaci litora sua conta
giōe infecit. Nec cyprus nr̄i regis īsigne
decus ab hac labe fuit immunis. Sic ⁊ omieꝫ
libie atqꝫ syrtiū ⁊ numidie orā labefacta
uit. ⁊ athlantiacos oceaniqꝫ maris sinus.
et remotissimos hesperidū ortos. Nec me
diterranei tm̄ maris fuit contēta litorib⁹. qn
imo ⁊ ad icognitas maris naciōes etiā pe
netrauit. Deuidere ⁊ ipmiteꝫ hāc cū litoralib⁹
accole omis nyli fonte carētis ⁊ arene li
bice una cū suis pestibꝫ ⁊ antiquissimaꝝ
thebarū solitudines. necnō ⁊ supiōes egi
ptij atqꝫ garamātes feruidi ⁊ calentes
nimiū ursitiqꝫ ethyopes. ⁊ odori arabes. ꝑ
seqꝫ dites atqꝫ gangarides ꝑpli ⁊ nigre
dine īsignes yndi. babilones ⁊ excelsa cau
casi cacumina. cuiusqꝫ tā īferuidū solem
q̄ ī gelidas arthos sabrosa decliua. caspiū
mare hyrcaniqꝫ aditus ⁊ ois tanais ac
nuosus sep ihedepes ⁊ scitharū ⁊ iculta
barbaries. Et cū orietalis occeani fluctus
et rubri maris īfectis insulis. postremo
[illegible] esqꝫ ya[illegible] declinauit adeo ut ro
ma [illegible] ois [illegible] ennis offuscata nu
[illegible] gionem [illegible] is iqui
[illegible] aut
[illegible] fuit
[illegible] erita
[illegible] te.
[illegible] cequa
[illegible] a. Ne [illegible] nostro

L

Sunt forsan adhuc adolescentes Abraam dum apud Sycionios cepit ista professio et insipientium hominum subintrare animos. Horum tamen tempestate ferbuit et in maximum devenit decus et nomen et in dies usque superbi Pharaonis tunc perseveravit. Nam in troiano bello quosdam deorum filios cecidisse et Hecubam in canem et Polidorum in virgulta conversos legisse meminimus. Quod quidem et vetustissimum est et plurimum seculorum temporis. Nec dubitandum insuper quin quamquam hec viguerit stultitia ibidem ingentia sint descripta volumina ut maiorum divina nobilitas monimento licterarum veniret ad posteros. Et esto numquam existimaverim talium penuriam fuisse nobis qui proximiores fuerunt, Paulus Perusinus vir gravis et talium sollertissimus atque curiosissimus exquisitor non numquam asseruit me presente a Barlaam quodam calabro homine grecarum licterarum apprime erudito habuisse nec eis insignem virum principatum aut preheminentiam alia tota in Grecia insulis et litoribus premonstratis confinisse seculo quo hec fatuitas viguit qui ab aliquo deorum huiusmodi duxisse originem non monstraret. Quid ergo dicam? quid tu, spectantem tam longe lateque diffusum malum tam vetus tot perseveratum seculis tot explicatum voluminibus et in tam grandi iniuria nostro amplificatum. Credis ne me regis optata posse perficere? Equidem si prestent montes faciles transitus et solitudines iter aptum notumque, si flumina vada et maria tranquillas undas ac transfretanti emittat ab antro Eolus ventos tam validos quam secundos, et quod maius est sint Argiphontis talaria aurea volucri cuicumque homini alligata pedibus et per noti quecumque libuerit evolet, vix tamen longo tractu maris quodque terris etiam si illi prestetur pro maxima seculorum annositas ne dum aliud agat solum poterit peragrasse. Concedo amplius detur cui velis [illegible] omnia posse contingere in monstro [illegible] ista insuper fanentem [illegible] caracterum ac [illegible] nationum [illegible] notitia et etiam accedent integra [illegible] volumina. Quis [illegible] me [illegible] mortalium erit cui sit [illegible] tam solers tam perspicax ingenium tamque tenax memoria ut omnia intueri queat apposita et intelligere visa et intellecta servare et demum calamo etiam exarare et in opus collecta deducere. Volebas preterea ut explicarem que sub ridiculo cortice fabularum abscondissent prudentes viri, quasi rex inclitus arbitretur stolidum credere homines fere omni dogmate eruditos simpliciter circa describendas fabulas nulli utilitati consonas nec preter licteralem sensum habentes trivisse tempus et impendisse sudores. Non inficiar: delectant me regalis ista discretio et argumentum certissimum prebuit quam ut tu michi dicebas sit illi divinum ingenium neque in otium impulit suum dummodo vires sufficerent. Sane circa huiusmodi explicationes longe plus quam putes difficultatis et theologi hominis labor est. Nam dato iuxta Varronis sententiam ubi de divinis et humanis rebus multa descripsit, genus hoc theologie sit quod mithicon seu ut aliis placet et forte melius physicon dicitur, et si plurimum videntur falsitatis habet multum tamen ad illam eliciendam artis exquirit. Et ob id miles elegantissime pensande fuit hominum vires et examinanda ingenia et sic illis convenientia honera imponenda. Potuit Athlas sustinere capite celum eique fesso sub onere Alcides potuit prestare vices, divini homines ambo et invicti fere robur fuit ambobus. Ast ego quid brevis sum homuntio nulle michi vires ingenium tenue et fluxa memoria, et tu meis humeris non dicam celum quod illi tulere qui uno et etiam superaddere cupis et maria ac etiam celicolas ipsos et eius sustentatores egregios; nil aliud hoc est nisi velle ut pondere premar et peream. Verum si tamen regi hoc erat animo erat onus aptum, si inter mortales ullus est tanto labori sufficiens viribus, preclarissimi viri Francisci Petrarce cuius ego iam diu auditor sum. Homo quippe est celesti ingenio preditus et perenni memoria ac etiam facundia admirabili, cui familiarissime quarumcumque gentium hystorie sunt, sensus fabularum notissimi et breviter quicquid philosophie sacro iacet in gremio manifestum est. Tacuerim iam cum sic ille multum placido et comito sermone servatus est. Credo longe melius quam nove rim ea vera esse que narras et difficultatem in deo. Sed queso mi Iohannes an putes regem nostrum circumspectione carere. Cuilatius quippe dominus est et mitis ingenii et regia facultate laudabilis. Et absit ut quecunque nedum te premere velit, qui immo vetus est illi mos levare quoscunque et doctos sane intelligentia atque assimida missa ipsius. Edepol facile credi potest inaccessibiles esse eas quas predixeras nationes et eorum codices, siqui sunt, omnibus latinis incognitos. Verum siqua ex grecis que ad latinos usque devenerit seu apud latinos ipsos quorum litteris non parvum honoris et glorie maiorum attulere studia comparantur, et si non omnia que saltem tua cura haberi possint ista desiderat. Eia ergo liberali animo bene de eo sperans labores subi. Et quod potes facito, cum ad impossibile requiratur nemo. Non enim michi minimum illum sublimem et nedum apud cyprios sed fama super ethera notum Franciscum Petrarcam dedit fortuna obvium. Credo sic volente deo ut et illi maxime occupato partem et inventu tue honesti labores inferrem, ex quo nomen tuum nuper in auras exiens incipiens indite elucescat clarius apud nos. Tunc ego inquam: iam satis video strenue miles quod pertinacissimis barbarorum remotissimis libris existimes ex grecis latinisque opus hoc integrum perfici posse. O bone deus, nonne ipse domine videres quod hac ipsa concessione maximam partem operi demas. Sed faciam uti iam dudum michi fecere principes romanum imperium dividentes in orientale et occiduum: sunt monstro huic corpora duo, barbaricum unum et grecum atque latinum reliquum. Et ad grecum latinumque quos ipsemet nominas libri nec istud etiam poterit ut quod postulas consequatur. Antiquam enim hanc pestem monstravimus. Tu nonne tecum volvis quot habentibus seculis hostes habuere volumina. Confiteberis equidem quoniam et incendia et aquarum diluvia, ut de particularibus taceam, bibliothecas assumpserit plurimas, et si non alia deperisset, quod Alexandrina quam iam dudum Phyladelfus summa cum diligentia fecerat esset librorum divinitatis maxima, cum in ea testimonio antiquorum poteras reperire quod velles. Preterea invalescente gloriosissimo Christi nomine eiusque doctrina sincere veritatis plurima letifera errores et potissime gentilium tenebras amovente ac etiam iam diu declinante grecorum fulgore, clamantibus in infaustam religionem Christi nunc ac eam in exterminium pellentibus, nulli dubitandum est quin secum multos deleverit libros huius materiei refertissimos, dum non multos esse deos nec deorum filios sed unicum deum patrem et filium dei unicum tam vera quam pia predicatione monstraret. Insuper avaritiam, cui non parve fuit inter eos contentio, habuisse hostem, facultas eius poetica scientibus nichil afferre lucri certissimum est. Et apud eam nil pretiosum est preter quod afferat aurum, ex quo consecutum ut aurum non afferentia non solum neglecta sed despecta atque deiecta sint. Et cum omnes fere in divitias totis tendant pedibus, volumina talia in desuetudinem abiere et sic etiam perire facile. Eque in eorum detrimentum quorundam principum detestabile accessit odium, nec aliter quam in hostes ab eis adversus ea conspiratum est. Et quot hec deleverit odium non solum fabularum sed quarumcunque facultatum volumina non leviter experimentur nostro. Ceterum si certum pepassent non eis restauratore carentibus perpessum labile tempus cum et tanti et adamantinum sit dentes nedum libros sed saxa corrodentes durissima et ferrum ipsum domans certum. Hec hercle tam greca quam latina multa redegit in pulveres. Et si hec et alia plura passa sit, et ea potissime que nostro labori oportuna essent, negari tamen non potest quin et multa supersit, sed nullum tamen quod ego noverim in hoc quod optas conscriptum. Vagantium igitur tamen deorum quam progenitorum nationes et nomina huc illuc dispersa probe. Hic enim liber hic ex his aliquid et aliquid liber alter. Que quis quam [illegible] proximum seu saltem parum fructuoso la[illegible] velit exquirere et tot volumina no[illegible] legere [illegible] excerpere pro paucis tre[illegible] desiderat [illegible]. Ast ille in me defi[illegible] [illegible] videbat quin adversum [illegible] petitione mea hec [illegible] dices sed non a te [illegible] quin [illegible] remaneat aliquis [illegible] fugam [illegible] equidem negabo quod [illegible]. Verum [illegible] seculo dixisse velim quod [illegible]

to. hanc portiunculā quā hinc īñ excerp
sisse poteris rex nr̄ exoptat. poteris ne istd̄
etiā denegasse. Sed heu timeo ne has tibi tō
por ignauus rōes ꝑparet. ut laborē effugi
as. Nil nēpe turpius ocioso iuuene ⁊ si la
borādū ē cū ad labores nascamur omnes
cui melius q̄ regi optimo potes laborē i
pēdē. Surge igitur ⁊ inertiā hāc pelle. ⁊ ad
opus ingēti attingē aīo ut regi pariter
pareas. ⁊ tuo noī ad inclitā famā uiā fa
cias. uenies profecto si prudēs es ultro
eo quo ego te conor ipellere. Nosti eīꝫ qm̄
labor iprobus uicat oīa audētesq; fortu
na iuuat. ⁊ multo magis deus ipē nūquā
deserēs spantes i se. Vade g̊ ⁊ bonis aui
bus uolue ⁊ euolue ⁊ exentera libros.
calamū arripe. ⁊ dū regi obsequeris tuū
nomen i longissimū deduc euū. Tū ego
uictor inq̄ magis fere lepiditate ū borū
q̄ uiribꝫ rōnū. urges et enī me ipellis tra
his. ⁊ ut parcā si nolim ueli necesse ē. Et
sic clemētissime rex ut ad te aliqñ calamū
flectam aliq̄diu altercati sumus. tādē
tuus ⁊ ego ⁊ seu ualeā seu nō ualeā ad ul
timū uictus i tuā sentētiā impulsus ueīo.
quibꝫ tñ uiribꝫ tu uides. Jussu igr̄ tuo mon
tanis certaldi cocleis ⁊ sterili solo derelic
tis tenui licet cimba incertiginosū mare
crebrisq; implicitū scopulis nouus de
scendā nauta icertus. nūquid opē preciū
facturus sim si omia legero litora ⁊ mōtuo
sa etiā nemora scrobes et antra si opus
sit pagrauero pedibus ad iferos usqꝫ de
scendero. ⁊ dedalus alter factus ad ethera
trāsuolauero. undiq; i tuū desideriū nō ali
ter q̄ si p uastū litus ingētis naufragii frag
mēta colligerē sparsas p infinita fere uo
lumina deorū gentiliū reliquias colli
gā quas ꝯpiam ⁊ colle[illegible] minu
tas atq; semesas [illegible]
nealogie corpus [illegible]
fruaris [illegible]
gra[illegible]
g[illegible] qui
[illegible] pressio [illegible]
[illegible] nedū ege [illegible]
sit [illegible] Sane ne [illegible]

mireris in posterū dixisse uelim. Nō expec
tes post multū tp̄is dispendiū ⁊ longis ui
giliis elucubratū opus. corpus huiusmodi
hēre perfectum. mutilū quippe ⁊ ut nō mēbroꝝ
pluriū ⁊ fortasse distortuꝫ seu ꝯtractum
gibbosūq; hñdū ē iā rōnibꝫ p̄mōstratis.
Porro princeps eximie uti cōponēdo mē
bra deueniā. sic sensus absconditos sub
duro cortice enucleando procedā. nō tñ
ad unguē iuxt intētionē fingētiū fecisse
promictā. Quis enī tēpestate nr̄a ātiquoꝝ
queat terebrare pectora et mētes excutē.
i uitā aliā iā diu a mortali segregatas. ⁊
quos hūere sensus elicere. essꝫ Edepol di
uinū potius q̄ hūanū. Vetēs quippe relic
tis lr̄is suis noībꝫ insignitis i uiā uniū
se carnis abiere. sensusq; ex eis iuxt̄ iu
diciuꝫ post se liquere nascētiū. quoꝝ quot
sūt capita fere tot iueniūtur iudicia. nec
mirabile. Videmus enī diuini uoluminis
ūba ab ipā lucida certa ac imobili ūitate
prolata etiā si aliqñ tecta sint tenui figu
racoīs uelo i tot interp̄tacoēs distrahi
quot ad illa deuenē lectores. ⁊ ob id i hec
minus pauescēs accedā. Nā ⁊ si minꝰ bn̄
dixero saltē ad melius dicēdū prudētioēꝫ
alteruꝫ excitabo. Et hec faciēs primo que
ab antiquis hausisse potero scribā. īñ ū
defecerint seu minus iudicio meo plene
dixerint. meā apponā sentētiā. ⁊ hec libē
tissimo faciā aīo ut quibꝫdā ignaris atq;
fastidiose detestātibꝫ poetas a se minime
itellectos appareat eos. ⁊ si nō catholicos
tāta fuisse prudētia p̄ditos ut nil artifici
osius hūani ingenii fictioē uelatuꝫ sit.
nec uerborū cultu pulcrius exornatuꝫ.
ex quibꝫ patet liquido eos plurima mū
dana sapiā ibutos fuisse. qua sepissime
carēt stomachosi rep̄hēsores eoruꝫ. Ex q
bus enucleationibꝫ p̄t artificiū fingen
tiū poetaruꝫ ⁊ futiliuꝫ deorū ꝯsāguītates
et affinitates explicitas. nōnulla quedā in
uenies tanto occultata misterio ut mireris
sic et procerū gesta moresq; nō p omne
triuiuꝫ euagātia. Post hec qm̄ i lōge mai'
uolumi q̄ existimes progredieť opꝰ oportu
nū arbitror ut facilius inuenias quod

exquires et melius possis retinere que velis. Illud in partes distinguere plures eas quoque in tredecim partire libros. quorum unius cuiusque principio arborem apponendam censeo cuius in radice pater assit propaginis. in ramis vero eius ex degradationis serie apponere omnem dilatatam propaginem ut per hanc videas de quibus et quo ordine in sequenti libro perquiras. Quos libros etiam debitis operies distinctos rubricarum ampliori sermone patentibus. quod unico tamen nomine per frondes arboris primo perlegeris. Demum duos superaddam libellos. et in primo quibusdam obiectionibus in poesim et poetas factis respondebo. In secundo qui totius operis erit ultimus quedam que in me forsan obicient amovere conabor. Sane ne omiserim nolo mireris aut errore meo contigisse putes. veterum enim mentem est quod sepissime leges multa scilicet adeo veritati dissona et in se ipsa non nunquam discrepantia ut nedum a phisycis opinata. sed nec a rusticis cogitata putes sic et pessime temporibus congruentia. Que quidem et alia si qua sunt a debito variantia non est mee intentionis redarguere vel aliquo modo corrigere nisi ad aliquem ordinem sponte sua se sinant redigere. Satis enim michi erit comperta rescribere et disputationes phylosophantibus linquere. Postremo si sane mentis homines tam ex debito quam ex platonis consulto in quibuscumque etiam minimarum rerum principiis divinam opem imprecari consuevere. Ac eius in nomine agendis initium dare eo quod illo pretermisso torquati sententia nullum rite fundetur exordium. satis advertere possum quid michi faciendum sit. qui inter confragosa vetustatis aspreta et aculeos odiorum membratim disceptum attritum et in cineres fere redactum. ingens olim corpus deorum procerumque gentilium nunc huc nunc illuc collecturus et quasi esculapius alter ad instar ypoliti consolidaturus sum. Et ideo cum solum cogitatus iam sub pondere titubem nimio cum piissimum patrem verum deum rerumque omnium opificem et cuncta potentem cum mortales nunc minimus omnis supplex precor ut grandi superboque cepto meo favens assit. sit michi splendens et inmobile sydus et navicule dissuetum mare sulcantis gubernaculum regat. et ut opportunitas exiget ventis vela concedat. ut eo deveham quo suo nomini sit decus laus honor et gloria sempiterna. detrectantibus autem delusio ignominia dedecus et eterna damnatio.

Quis primus apud gentiles deus habitus sit.

Mare magnum et dissuetum navigius intraturus novumque sumpturus iter ratis sue prospectandum fore solerter quo ex litore cimbe prora solvenda sit ut rectius secundo spirante vento eo deveham quo cupit animus. Quod quidem tunc comperisse reor. dum cum opero quem sibi primum deum finxere priores. ut ab eo initio propaginis sumpto debito possim ordine in posteritates procedere. Convenerant igitur mecum omnes animi vires et e sublimi mentis specula omnem fere orbis intuebar ambitum. frequentesque ex templo plurimos vidi nec unius tantum religionis homines cuicumque tamen veritas fidei dignissimos testes gravitate assentes suum deum unicum esse quem nemo vidit unquam. et hunc verum esse principio fineque carentem potentem omnia. rerum patrem atque creatorem tam parentium quam non parentium nobis. Quod cum optime crederem et ab ipsis puerilibus annis credideram semper cepi mente revolvere veterum quamplurium circa hunc varias atque diversas opiniones. visumque michi est hoc idem fere ipsos credere gentiles sed eos decipi dum creature creatoris attribuunt dignitatem. nec omnes uni. sed diversi diversis conantur impendere. Cuius errori causam intulisse phantes et diversimode sentientes existimo dum ostenderent prisce ruditati. et post eos poete quos primos theologizantes Aristotiles dicit secundum suas credulitates esse eos deos primos quos ipsi arbitrabantur rerum primas fuisse causas. Et tunc simpl[illegible] et diversimode opinan[illegible] secutum est ut plures [illegible] nationes [illegible] existima [illegible] in aliorum [illegible]. Et sic non [illegible] cerberum [illegible] capitem fecere beluam qui [illegible] capitum [illegible]

Quorum dum antiquissimum investigarem Thaletem Milesium obvium habui suo evo sapientissimum hominem et celo astrisque familiarissimum et quem ego audieram multa de vero deo ingenio magis quam fide iamdudum exquisivisse. Hunc ego rogavi ut diceret quem ratus sit deorum fuisse primum. Qui evestigio inquit: Rerum omnium causam primam aquam fuisse reor, eamque in se divinam habere mentem omnia producentem. Nec aliter quam apud nos plantas humectet sic ex abisso scaturiginibus emissis in celum usque sydera et ornatum reliquum manu madida fabricasse. Hinc Anaximenem alterum doctissimum virum conveni et dum hec iterum que a Thalete percontor audivit. Aerem rerum omnium productorem eo quod animantia aere perdito moriantur illico et absque eo nequeant procreari. Post hos Chrisippus affuit inter priscos famosus homo qui rogatus ait: Ignem se rerum omnium conditorem credere eo quod absque calore nil appareat posse gigni mortale vel genitum posse consistere. Alcinoum autem Crotoniensem cum convenissem certis celsioris animi hominem comperi. Nam elementis tamen insuolatis repente intellectu se misit in astris, inter que que noverit nescio, sed retulit se arbitrari solem lunam et stellas omneque celum rerum omnium fuisse fabros. O liberalis homo quam uni tantum elemento certi dederant, hic omnibus super celestium corporibus deitatem largitus est. Post hos ego Macrobium in maiores omnium accivi. Ille autem soli attribuit quod dederat Alcinous toti celo. Theodontius vero, ut arbitror novus homo sed talium investigator sapiens, neminem nominando ridit vetustissimorum Archadum fuisse opinionem terram rerum omnium esse causam, eique, ut de aqua dicit Thales, mentem inesse divinam existimantes credidere cuius opere omnia fuisse producta atque creata. Porro ut de reliquis [illegible] poete qui Thaletis opinionem secuti sunt aque elementum Occeanum vocavere et rerum omnium hominum atque deorum dixere patrem et ab eodem genealogie deorum debere principium. Quod [illegible] nos fecisse poteramus si invenissemus sed quosdam Occeanum filium fuisse celi. Et qui Anaximenem et Chrisippum vera dixisse credidere eo quod Iovem pro elemento ignis et non numquam ignis et aeris sepissime ponant poete, ei principatum deorum omnium tradidere et suis genealogiis deorum primum omnium ascripsere. Quos nos in hoc secuti non sumus, quia Iovem nunc etheris nunc celi nunc Saturni fuisse filium legisse meminimus. Qui vero Alcinoo prestitere fidem celum seu celum genealogie sue principem voluerunt. Quod cum ethere genitum legissemus ultro omisimus. Sic et qui Macrobium priores que suos soli genealogie concessere primatum. Quem multos habuisse parentes ipsi testantur poete, nunc illi Iovem patrem nunc Yperionem nunc Vulcanum attribuentes. Qui autem terram omnium productricem voluere, ut Theodontius dicit, immixtam illi divinam mentem Demogorgonem nuncupavere. Quem profecto ego deorum gentilium omnium patrem principiumque existimo, cum nemo illi secundum poeticas fictiones patrem fuisse comperiam, et enim etheris non tantum patrem sed avum extitisse legerim et deorum aliorum plurium ex quibus hi orti sunt, de quibus supra mentio facta est. Sic igitur omnibus circumspectis et aliis abscisis tamquam superfluis capitibus et in membra redactis advenisse itineris principium rati facientes Demogorgonem non rerum patrem sed deorum gentilium duce deo scabrosum intrabimus iter per Tenaron aut Ethnam in terre viscera descendentes et ante alia Stigie paludis vada sulcantes.

I

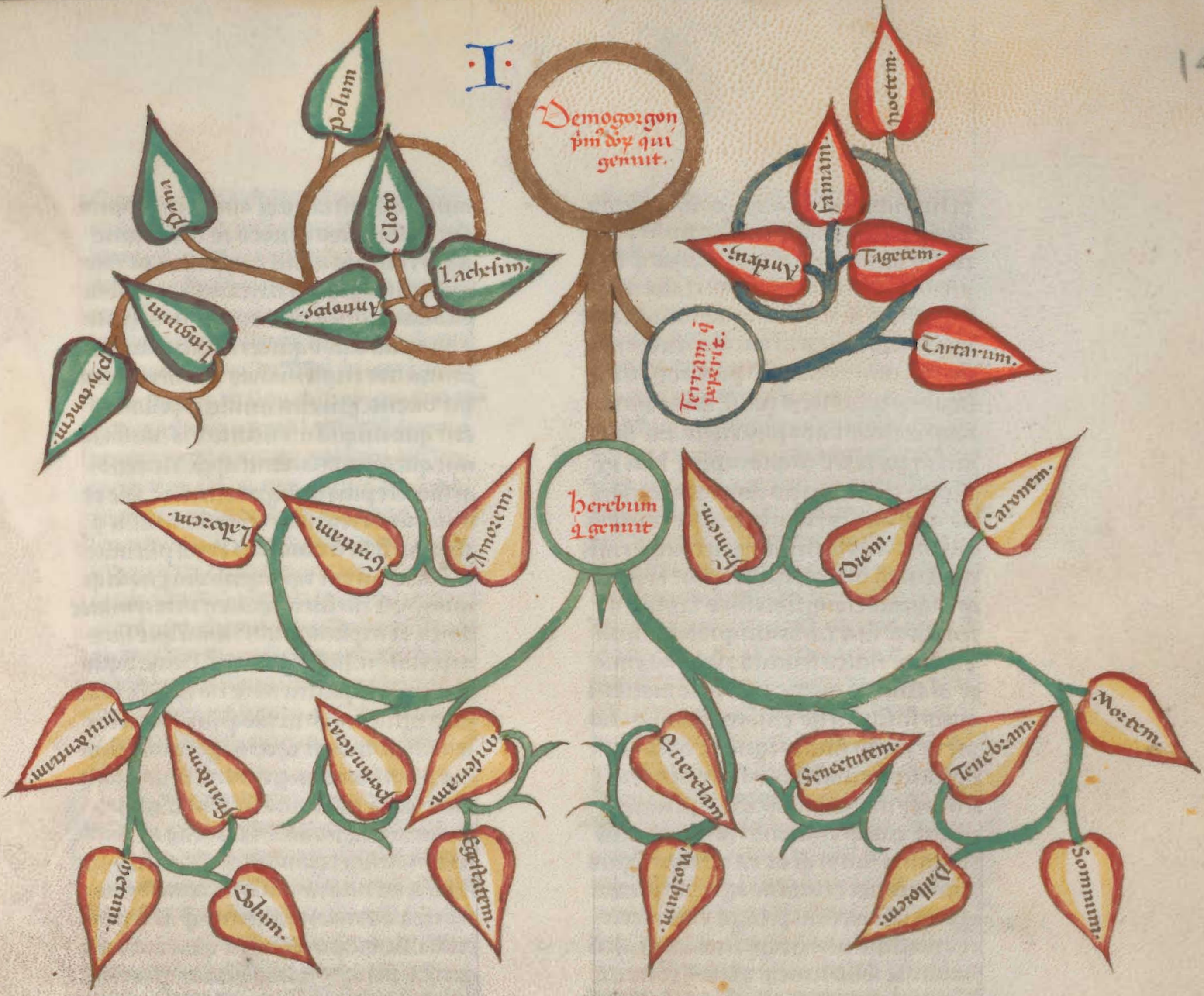

In arbore designata desuper ponitur in culmine demogorgon uersa in celū radice nec solum infra descripte progeniei sed deorum omniū gentilium pater. ⁊ in ramis ⁊ frondibus ab eo descendentibus describuntur eius filij ⁊ nepotes de quibus omnibus hic in primo libro prout signati sunt distincte describitur. uerum ex eis ether solus excipitur de quo ⁊ eius āplissima posteritate in libris sequentibus describetur. Fuerunt ergo demogorgoni filij filieq; nouē. Quorū primus litigiū. secundus. pan. tertia cloto. quarta lachesis. quinta Attropos. sextus polus seu pollux. septimus phyton seu phaneti. octaua terra. Nonus autem herebus.

Summa cū maiestate tenebrarum arduo descripta ueterno sic ille deorum oīum gentiliū pater undiq; septus nebulis ⁊ caligine medijs i uisceribus terre pambulās michi apparuit demogorgon noīe ipo horribilis pallore quodam muscoso ⁊ neglec ta humiditate amictus t̄reſtrē tetrum fetidūqꝫ euaporās odorē. ſeqꝫ miſeī prīcipatus p̄ſēs potius alieno ſermōe q̄ ſuo ꝯfeſſus uerbo me corā noui laboris opifice ꝯſtituit. Riſi fateor dum intuerer memor ſtulticie ueterū qui illū a nemine genitū etnū ⁊ rerū oīuꝫ pr̄eꝫ atqꝫ ī tre uiſceribus delitēſcētē ratī ſūt. Sane qm̄ minus hec ſpectat ad opus cū ſinam̄ ſua ī miſia ꝓcedētes eo quo cupim̄. hui⁹ igr̄ īſipide credulitatis cām dicē theodōci⁹ nō a ſtudioſis homībꝫ hñiſſe pricipiū qui imo a uetuſtiſſimis archadū ruſticis. Qui cū mediterranei eēnt hoīes atqꝫ mōtani ⁊ ſemiſilueſtres ⁊ uiderent t̄raꝫ ſpōte ſua ⁊ arbuſta quedā ⁊ ſiluā producē flores fructus ⁊ ſemina emictē aīalia alē cūcta ⁊ demū ī ſe morientia queqꝫ ſuſcipē. ſi nō ⁊ mōtes flāmas euomē ex quibus ſilicibꝫ ignes excuti ex cōcauis locis ⁊ uallibꝫ exalare uētos ⁊ illā ſentirēt moueri nō nūq̄. ⁊ etiā mugit⁹ emictē cuiuſqꝫ uiſceribꝫ fontes lacus ⁊ flumina fundi qī ex ea ethereu⁹ ignis ⁊ lucidus aer exorti. ac egregie potata igētēꝫ illū oceani pelagū emixerit. et ex colliſis incendiis euolātes ī altū fauillule ſolis luneqꝫ globos ediderit. ſūmaqꝫ iplicite celo ī ſtellas ſeſe īfixerit ſempitnas ſtolide crediderē. Qui auteꝫ poſt hos ſecuti ſunt paulo altius ſētientes nō t̄ram ſimplir̄ rerū harū dixē autorē ſꝫ illi mētē implicitā eē diuinā intellectu ⁊ nutu cui⁹ agērentur iſta. eāqꝫ mēteꝫ ī ſubtraneis hic ſedeꝫ arbitrati ſunt. Cui errori auxit fideꝫ apud ruſticos antra ac profundiſſīos t̄rar abditus ītraſſe nō nūq̄. cū ī ꝓceſſu lāgueſcēte luce ſilētiū augeri uideat ſubintrare mētē cū natiuo locorū horrore religio ꝯſueuit. ⁊ ignaris p̄ſētie alicuius diuini[illegible]tis ſuſpicio q̄ a talib[illegible] ſpira[illegible] [illegible]uinitateꝫ n̄ ali[illegible]s q̄ demogorg[illegible] exiſtimabant eo q̄ eius māſio ī t̄re uiſce[illegible]bꝫ crederet ut dictū ē. hic igr̄ cūꝫ eēt a[illegible] uetuſtiſſimos archades inho ne[illegible] [illegible]no rati taciturnitate ſuī neminis diuinitatis ei⁹ augeri maieſtatē ſeu exiſtimātes indecēs eē tā ſublime nomē ī buccas uenire mōtaliū. uel fōte timētes ne nōiatus irritaret ī eos ꝯſēſu publico uetitū ē ne impune noiaretur a quoquā. Quod quideꝫ teſtari uidet᷑ lucanus ubi ericthonem manes iuocātes deſcribit dicens. Paretis. an ille cōpellandu⁹ erit quo nūquā t̄ra uocato. Nō ꝯcuſſa tremit qui gorgona cernit apertā. Uerberibꝫqꝫ ſuis trepidā caſtigat erinē. ⁊c̄. Sic et ſtatius ubi cecū ſenex tyreſiam iuſſu ethioclis belli thebanorū exitū pſcrutat᷑ dicē. Scimus eni ⁊ quicquid dici᷑ noſciqꝫ timetis. Et turbare hecaten niſi te tymbree timeꝫ. Et triplicis mūdi ſūmū quē ſcire nephaſtuꝫ. Illū. ſꝫ taceo ⁊c̄. hunc ꝺ quo duo poete loquūtur noīe nō expſſo. lactācius inſignis hō tactuſqꝫ ſup ſtatiū ſcribens. liquido dicit eē demogorgonē ſummū primū deorūqꝫ gentiliū. Et nos etiaꝫ ſatis ſūmē poſſumus ſi uerba carminū ponderare uelimus. Dicit eni ap̄ lucanū feīa malefica ⁊ gentilis ad p̄mineēciā atqꝫ ſubtraneā huius māſionē demōſtrādā t̄rā tremē eo uocato quod nūq̄ alr̄ facit n̄ ꝯcuſſa. Subſequēteꝫ hoc idē quia uidet gorgonē .i. t̄rā apertā .i. ad plenū eo q̄ ī uiſceribꝫ hitet t̄re. Nos auteꝫ reſpectiue ad euꝫ ſupi ſuperficiē tm̄ uidemus. Uel uidet aptā gorgoneꝫ mōſtrū illud uertēs aſpiciētes ī ſaxa nec propterea ī ſaxū uertit᷑ ut appeat p̄mineētie eius ſignuꝫ aliud. Tercio potēciā eius oſtdit ⁊ circa inferna diū cū dicit caſtigare uerberibꝫ erinē ꝑ erinā⁹ id eſt furias. eas ſcilicet potencia ſua et reprimēdo et irritando. Hunc auteꝫ cognoſci a ſuperi⁹. ideo dicit ſtatius ut illū ⁊ ſubtraneū ⁊ cūctorū demōſtret pricipē. ⁊ īuocatū poſſe cogē manes ī deſideria mōtaliuꝫ quod ipi nollent. Eum aūt cogſci ideo nephas dicit. quia ſcire ſecreta dei nō ſpectat ad oīs. nam ſi cognita ſint ī uilipenſionē fere ueniet potēcia deitatis. Hunc preterea ne tedio ſolitudinis angeretur liberalis ⁊ circūſpecta uetuſtas ut ait theodōcius. dedit eternitatē atqꝫ chaos patrem filiorum agmen egregium dedit. cum illi inter mares et feminas fuisse voluere ut infra apparebit distinctius.

Erat hic locus detegendi siquid fictionis sub poetica fictione reconditur. sed cum nudus sit huius deitatis erronee sensus. explicare quid nomen eius horridum sonare videatur tantummodo superest. Sonat igitur ut reor demogorgon grece terre deus latine. Nam demon deus ut ait leontius gorgon autem terra interpretatur seu potius sapientia terre cum sepe demon sciens vel sapientia exponatur seu ut magis placet aliis deus terribilis. quod de vero deo qui in celis habitat legitur. sanctum et terribile nomen eius. verum iste aliam ob causam terribilis est. Nam ille ob integritatem iustitie male agentibus in iudicio est terribilis. iste vero stolide existimantibus. postremo antequam de filiis aliquid de sociis pauca videnda sunt.

De eternitate. Capitulum primum.

Sequitur de eternitate quam ideo veteres demogorgoni sociam dedere. ut is qui nullus erat videretur eternus. Que quid sit suo se ipsa pandit nomine. nulla enim temporis quantitate mensurari potest. nullo temporis spatio designari. cum omne contineat eiusque contineatur a nullo. Quid enim de illa scripserit claudi claudianus ubi heroico carmine Stiliconis laudes extulit libet inserere. dicit enim sic. Est ignota procul nostreque impervia menti. Vix adeunda diis annorum squalida mater. Immensi spelunca evi que tempora vaste. Suppeditat revocatque sinu complectitur antrum. Omnia que placido consumit numine serpens. Perpetuum viret squamis caudamque reducto. Ore vorat tacito relegens exordia lapsu. Vestibuli custos vultu longeva decoro. Ante fores natura sedet cunctisque volantes. Dependent membris anime mansura verendus. Scribit iura senex numeros qui dividit astris. Et cursus stabilesque moras quibus omnia vivunt. Ac pereunt fixis cum legibus ille recenset etc. Antro demum sic descripto subsequenter addit. hic habitant vario facies distincta metallo. Secula certa locis illic glomerantur aena. hic ferrata rigent illic argentea candent. Eximia regione domus etc. hec ille. Ex quibus reor serenissime regum posses advertere quam summo stilo quamque accurata atque explicata oratione quid eternitas et que intra eternitatem contineantur poeta describat. Qui ut eius ostendat omnium capax excessum dicit speluncam ipsius id est gremium profunditatem incognitam atque procul stantem et nedum mortalibus sed vix adeundam diis id est beatis creaturis que in conspectu dei sunt. Eamque demum dicit tempora suppeditantem atque revocantem ut appareat intra eam omne tempus initium sumpsisse ac sumere et sumpturum esse. Et ultimo in finem devenire suum. ut appareat quo ordine describit serpentem perpetuo virentem id est quantum ad eam numquam in senium tendentem. cuiusque dicit revoluto in caudam ore eam devorantem ut ex hoc actu percipiamus temporis circularem lapsum. Nam semper anni unius finis principium est sequentis. et sic eunt durante tempore. quo exemplo usus est eo quod per illud fuerit olim egyptiis antequam litteras suscepisset consuetudo describendi annum. Subsequenter autem hoc fieri tacite dicit. eo quod non advertentibus nobis paulatim labatur tempus. Naturam autem animarum circumvolitantium plenam eo quod assidue multis animantibus animas infundat. ideo ante fores eternitatis describit. ut intelligamus quod quicquid intrat eternitatis gremium seu parum mansurum seu multum natura rerum agente intrat. et sic quasi ianitrix hec est. et est intelligendum de natura naturata. Nam quod natura naturans immittit numquam egreditur. Senem autem qui in antro numeros stellis dividit deum verum credo. non quia senex sit. non enim in eternum cadit etatis ulla descriptio. sed mortalium loquitur more. qui longevos et immortales senes dicunt. [illegible] numeros stellis dividit [illegible] intelligamus quia eo agente et ordinante [illegible] ab eo sydereum [illegible] nobis tempora distinguantur. ut puta per solis tractus celi circuitus [illegible] annum. [illegible] lune circumvolutiones [illegible] menses.

et per integram octave spere revolutionem venire. De seculis autem que ibidem esse dicit infra ubi de eis satis late scribetur.

De chaos. ca. 2.

Chaos ut Ovidius in principio maioris sui voluminis asserit fuit quedam omnium rerum creandarum immixta et confusa materia. Dicit enim sic. Unus erat toto nature vultus in orbe, quem dixere Chaos, rudis indigestaque moles. Nec quicquam nisi pondus iners congestaque eodem. Non bene iunctarum discordia semina rerum etc. Hunc seu hanc tam spatiosam formam certa carentem effigiem voluere nonnulli alii insignes phylosophi sociam atque coeternam fuisse Demogorgoni, ut si quando in mentem illi venisset creaturas producere non deesset materia. Quasi non posset qui poterat rebus naturam formamque dare materiam ex qua fieret producere. Ridiculum est. Sed iam desinens redarguere professus sum.

De litigio primo Demogorgonis filio. ca. 3.

His premissis ad gentilium inclitam prolem primi dei gentilium veniendum est. Cuius primum filium voluere Litigium, eo quod primum cum Chaos pugnantis ex utero ex incerto tamen patre eductum velint. De cuius eductione talis a Theodontio recitatur fabula. Dicit enim a Pronapide poeta in Protocosmo scribi quod semel residente Demogorgone in quiete sua in eternitatis antro sensit in utero Chaos tumultuari. Quam ob rem commotus extensa manu Chaos ventrem aperuit et emisso Litigio tumultum faciente eo quod turpem et inhonestam haberet faciem abiecit in auras. Qui confestim evolavit in altum, non enim poterat ad inferiora descendere, cum omnium rerum inferior ipse esse videretur qui illum extento nimis exemerat. Ast inter Chaos acri fessa labore cum non haberet quam invocaret Lucinam a maris tota in sudores videbatur resolvi. Unde igitur exalans infinita suspiria insistente forti manu Demogorgone ex quo factum est ut iam divulso Litigio tres Parcas et Panem eduxerit una cum eis. Inter autem cum illi pro rebus gerendis videretur ceteris aptior eum domui prefecit sue et sorores illi dedit pedisequas. Chaos autem liberata pondere iussu patris Demogorgonis recessit in sedes. Litigium vero quod nos vulgariori vocabulo discordiam dicimus ab Homero in Yliade Lis vocatur et Iovis dicitur filia quam ipse aiunt eo quod a Iunone per eam lesus fuerit circa nativitatem Euristei et Herculis de celo in terras eiectam. Theodontius autem de Litigio plura insuper recitat que in decentius in processu ponenda videbuntur apponam que breviter eo ad prius emictuntur.

Habes rex inclite nondum fabulam. Verum eo ventum est ubi oportunum sit a veritate amovere fictionis cortices. Sed primus intuendum est prosequendo dicentibus quid poete dei opera vel nature vel hominum sub fabularum velamine tradidere. Non erat eis modus alter. Erant equites sed non equa fortes omnibus sic nec animorum iudicia. Achilles arma preposuit ocio. Egistus desidiam amavit. Plato phylosophiam omissis ceteris sequutus est. Statuas celte sculpere Phydias. Apelles pinnaculo ymagines pingere. Sic ut reliquorum studia sinam, poeta delectatus est tegere fabulis veritatem. Cuius delectationis Macrobius super Somnio Scipionis scribens satis apte causas invenitur ostendere dum dicit.

De diis autem ceteris et de anima non frustra se nec ut oblectent ad fabulosa convertunt, sed quia sciunt inimicam esse nature apertam undique expositionem sui, que sicut vulgaribus hominum sensibus intellectum sui vario rerum tegmine operimentoque subtraxit, ita a prudentibus archana sua voluit per fabulosa tractari. Sic ipsa misteria fabularum cuniculis operiuntur ne vel hec adeptis nudam rerum talium natura se prebeat, sed summatibus tantum viris sapientia interprete veri arcani consciis contenti sint reliqui. Hec Macrobius quibus et si multa plura dici possent satis tamen visum arbitror exquirentibus. Insuper rex preclare sciendum est his fictionibus non esse tantum unicum intellectum, quin immo dici potest potius polisenum hoc est multiplicium sensuum. Nam sensus primus habetur per corticem et hic licteralis vocatus est. Alii per significata per cortices et hii allegorici nuncupantur. Et ut quod velim ſcalius aſſumat᷑ ponemꝰ exēplū. Pſeus iouis filius figmēto poetico occidit Gorgonē ⁊ uictor euolauit i ethera. Hec dū legitur ꝑ lr̄as hyſtorialis ſenſus ꝑſtat᷑. Si moralis ex hac lr̄a queritur itellectū uictoria oſtēditur prudentis i uiciū ⁊ ad uirtutē acceſſio. Allegorice autē ſi uelimus aſſūmē pie mētis ſpretis mūdanis delicijs ad celeſtia eleuatio deſignatur. Preterea poſſꝫ ⁊ anagogice dici ꝑ fabulā xp̄i aſcenſū ad patrē mūdi principe ſupato figurari. Qui tn̄ ſenſus ⁊ ſi uarijs nūcupētur noībꝫ. poſſūt tn̄ omnes allegorici appellari quod ut plurimū fit. Nam allegoria dicit᷑ ab allon. quod alienū latine ſignificat ſiue diuerſū ⁊ io quot diuerſi ab hyſtoriali ſit ſēſu allegorici poſſunt ut dictū ē merito notari. Verū nō ē animus m̄ ſꝫ oēs ſēſus enucleare fabulas que ſequūt᷑. cū ſatis arbitrer unū ex pluribꝫ explicaſſe. Eſto aliqn̄ apponētur fortaſſe plures. Nūc autē quid pronapidē ſenſiſſe putē explicabo paucis. Videtur itaq̄ m̄ pronapidē mūdi creationē deſignare uoluiſſe. ſꝫ erroneā eorū opinionē qui rati ſūt deū ex materia ꝑparata produxiſſe que creata ſūt. Nam ſenſiſſe demogorgonē tumultū fieri in utero chaos. nil aliud reor ꝙ̄ diuinā ſapiam aliqua eā mouēte cauſa ut puta maturitatē uētris .i. tpr̄is ꝓpoſiti horam aduenisse ⁊ ſic cepiſſe uelle creationē et que inmixta erant certo ordīe ſegregare. ⁊ hinc extendiſſe manū .i. operam uolūtati dediſſe. ut ex iformi colluuie formoſū atq; ordinatū produceret opꝰ et cū alia eiulſus ex utero laborantis idest labores ꝯfuſiōis patiētis litigiū quod dentes aufert a rebꝫ quorū eē amotis diſcordantie cauſis illis debitus iponitur ordo. Patet ꝙ hec aīalia ſenſiſſe diſgregaſſe ſcilicꝫ que inter ſe erant elemēta ꝯfuſa. calida eni frigidis. ſicca humidis ⁊ leuia grauibꝫ repugnabant. Et cū primus dei uideretur actus a diſcordantibꝫ ordinando ſubtraxiſſe litigiū demogorgonis primus filiꝰ dictus ē. eū abiectū ob turpē faciē q̄ tn̄ ꝑeſit ut plurimū litigare. Euolaſſe ad ſublimia potius inuētur fabuloſo ordini ꝑſtare decorē ꝙ̄ aliud uelle ſignificare. Pr̄ea eiectum quo ſe efferret ni in altius tenderet nō habebat cū i inferioribꝫ iā producti orbis partibꝫ i lucē ꝯſtet eū fuiſſe productū. Quod a ſuperis i terram demū deiectū ſit ſcribit homerus ob id factum q̄ opere ſuo ante herculis euriſteus natus ſit ut ſuo narrabitur loco. Verū quātū ad intrinſecū ſenſū hec ego ſentio q̄d a motu ſuperiorū corporū apud mortales ſepiſſime oriantur litigia. Inſuper dici pōt illud i terris eiectū a ſuperis cū oīa certo ⁊ ꝑpetuo agitur ordīe. ubi apud mortales uix inuenitur aliquid eē ordīs. Demū cū dicit ſudore matre ſcilꝫ chaos et ignita emictētē ſuſpiria nil aliud intelligat reor ꝙ̄ elemētorū ſegregaciōes primā. ut ꝑ ſudorē ſentiamus aquā. ꝑ ignita uero ſuſpiria aerē atq; ignē ⁊ que deſurſum ſūt corpora. ⁊ ꝑ groſſiciē mollibus terram que primis ꝯſilio ꝯfeſtim creatoris ſui domus ⁊ ſedes fcā eſt. Eductū autē ꝑna poſt litigium dicto cito ueteres ea i ſeparatione elemētorū naturā naturatā habuiſſe iniciū. ⁊ e ueſtigio dominū .i. orbi demogorgonis ꝑpoſitū q̄ eius ope ſic uolente deo oīa producātur mortalia. Parcas autē eodē partu productas ⁊ pediſſequas fratri datas. id fictum exiſtimo ut intelligatū nām his cū legibꝫ productā. ut pareret ſeu gignat nutriat ⁊ i finē nata deducat. que tria ſunt parcarū officia i quibus ꝯtinuū nature ꝑſtant obſequiū ut latiꝰ in ſequētibꝫ apparebit.

Nulla deū cā mouit ut aliqd faceret niſi ſua bōitas.

De pane ſecundo demogorgonis filio. ⁊ c̄. ca. 4.

Pana demogorgonis fuiſſe filiū iam ſatis ſupra mōſtratū ē. De quo tales Theodontius recitat fabulas. dicit eni eū cū cupidinē irritaſſe in preliū. ⁊ uicto cū eo certantē ſe ſuperatū ⁊ uictoris iuſſu ſyringā nympham archadē adamaſſe. quē cū ſatires ante luſiſſꝫ eius etiam sprevit coniugium. Pan autem cum illam urgente amore fugientem sequeretur, contigit ut ipsa a Latone fluvio impedita consisteret et nimpharum auxilium precibus imploraret. quarum opere factum est ut in palustres calamos verteretur. Quos cum Pan motu ventorum sensisset dum in unum colliderentur esse canoros, tam affectione puelle a se dilecte quam delectatione soni permotus calamos libens assumpsit. et ex eis septem disparibus factis fistulam ut aiunt composuit. eaque primus cecinit. ut etiam testari videtur Virgilius. Pan primus calamos cera coniungere plures instituit et cetera. Huius preterea poete et alii insignes nimium mirabilem descripsere figuram. Nam ut Rabanus in libro de origine rerum ait. Is ante alia fronti habet infixa cornua in celum tendentia. barbam prolixam et in pectus pendulam. et loco pallii pellem distinctam maculis quam nebridem vocavere prisci. Sic et manu virgam atque septem calamorum fistulam. preterea inferioribus membris hirsutum atque hispidum dicit. et pedes habere capreos. et ut addit Virgilius puniceam faciem. Hunc unum eundem cum Silvano arbitrabatur Rabanus. Sed diversos esse describit Virgilius dicens. Venit et agresti capitis Silvanus honore. Florentes ferulas et grandia lilia quassans. Et illico sequitur. Pan deus Archadie venit. Et alibi Panaque Silvanumque senem nimphasque sorores et cetera.

His igitur premissis ad intrinseca veniendum est. Et quoniam supra Pana naturam naturatam esse dictum est quid sibi voluerit fingentes eum a Cupidine superatum facile reor videri posse. Nam quam cito ab ipso creatore natura producta est. e vestigio cepit operari. et suo delectata opere illud cepit amare. et sic ad delectationem irritata amori succubuit.

Siringa autem quam aiunt a Pane dilectam ut dicebat Leontius. dicitur a siren [illegible] grece quod latine sonat deo cantans. et sic [illegible] dicere Syringam esse celorum seu sperarum melodiam que ut Pitagore placuit a variis [illegible] motibus circulorum sperarum conficiebatur seu conficitur. et per hoc tanquam deo et nature gratissimum a natura conficiente diligitur. Seu volumus potius Syringam esse circa nos agentibus supercelestibus corporibus nature opus tanto organizatum ordine. ut dum in certum et determinatum finem continuo deducitur tractu. non aliter quam faciant rite canentes armoniam facere. quod deo gratissimum fore credendum est.

Cur autem hanc nimpham archadem fuisse dixerint. et in calamos versam. ideo dictum puto. quia ut placet Theodontio archades primi fuere qui excogitato cantu emictentes per calamos longos et breves spiritum quatuor vocum invenere discrimina et demum addidere tria. et ad postremum quod per multos faciebant calamos in unam contraxere fistulam foraminibus ori flantis proximis et remotioribus excogitatis. Macrobius vero hoc repertum dicit Pitagore ad ictus malleorum gravium atque levium. Josephus vero in libro antiquitatis iudaice dicit longe vetustius Iubal inventum fuisse ad tinnitus malleorum Tubalcaim fratris sui qui ferrarius faber fuit. Verum quoniam fingentibus verius visum est archades invenisse eo quod illo forsan evo ceteros excederent fistula. archadem nimpham fuisse voluere. Siringam autem lusisse satyros et pana fugientem atque a Latone moratam et nimpharum suffragio in calamum versam circa nostros cantus iudicio meo aliquid bone consyderationis abscondit. Hec enim spretis satiris id est ingeniis rudibus fugit pana id est hominem non aptum natum ad musicalia. nec equidem actu fugit. sed existimatione cupientis eam in dilatione videtur cessare quod optat. Hec tunc a Latone sistitur donec instrumentum ad emictendum meditationes perficiatur. Est enim Laton fluvius in ripa nutriens calamos in quos versam Syringam aiunt. ex quibus postmodum confectam fistulam novimus. ex quo sumere debemus uti calamorum radix terre infixa est. sic et meditato musice artis et compertus exin cantus tamdiu latet in pectore inventoris donec emictendi prestetur organum quod ex calamis suffragio humiditatis a radice emissis conficitur. quo confecto sonus premeditatus emictitur suffragio humiditatis spiritus emictentis. Nam si fictus esset nullam sonoritatis dulcedinem sed mugitus potius sequeretur, ut videmus ex igne per fistulas emisso contingere. et sic in calamos versa videtur syringa, eo quod per calamos resonet. Possibile preterea fuit a copertore fistule calamos ad hoc primo fuisse copertos, Ladonem secus. et sic a Ladone detentos.

Restat videre quid sensisse potuerint circa Panis ymaginem, in qua ego arbitror veteres universale nature corpus tam scilicet agentium quam patientium rerum voluisse describere. ut puta sentientes per cornua in celum tendentia supercelestium corporum demonstrationem quam duplici modo percipimus arte. scilicet qua discursus syderum investigantes cognoscimus. et sensu quo eorum in nos infusiones sentimus. per ignitam autem eius faciem ignis elementum cui adnexum aerem voluere sumendum reor. quos sic iunctos Iovem dixere non nulli. per barbam autem per quam virilitas demonstratur virtutem activam horum duorum elementorum sic iunctorum intelligi voluisse existimo. et eorum opus in terram et aquam dum demissam illam in pectus et ad partes inferiores traxere. Eum autem maculosa pelle tectum descripsere, ut per illam ostenderent octave spere mirabilis pulcritudo crebro stellarum fulgore depicta. A qua quidem spera sicut pallio tegitur homo sic omnia ad naturam rerum spectantia conteguntur. Per virgam autem nature regimen intelligendum reor, quo omnia et potissime ratione carentia reguntur: et in determinatum finem in suis operibus etiam deducuntur. Fistulam ad armoniam celestem designandam illi apposuere. Quod illi circa inferiora sit hispidum corpus et yrsutum terre superficiem moncium et scopulorum gibbosam. et silvarum virgultorum et graminum tectam intelligo.

Alii vero sensere aliter. solem scilicet per hanc ymaginem designari quem rerum patrem dominumque credidere. Quos inter fuit Macrobius. Et sic eius cornua voluit lune renascentis inditium. Per purpuream faciem aeris mane seroque rubescentis aspectum. Per prolixam barbam ipsius solis in terras usque radios descendentes. Per maculosam pellem celi ornatum a solis luce derivantem. Per baculum seu virgam rerum potentiam atque moderamen. Per fistulam celi armoniam a motu solis cognitam etc. prout supra.

Credo rex magnifice videas quam summotenus exponendo transeam, quod duplici de causa facio. primo quidem quia confido quam tibi nobile sit ingenium quo possis quantumcunque parvis datis indiciis in quoscunque profundissimos sensus penetrare. Secundo quia sequentibus credendum est. nam si omnia que ad expositionem huius fabule possent induci describere vellem. in invidia forte posteritatis fecisse viderer. et ipsa sola fere totum excogitatum volumen occuparet. quod et de reliquis dictum volo. et ut redeam ad omissa. hunc Pana seu quia in processu eundem cum Demogorgone arbitrarentur Archades. ut Theodontio visum est. seu quia illo neglecto in istum totos verterent animos. sacris etiam horrendis ut puta humano immo natorum illi litantes sanguine semper coluere. eumque dixere Pana a pan. quod totum latine sonat volentes. ob hoc quod omnia quecunque sint in nature gremio concludantur. et sic ipse totum sit. Iuniores inde eo quod innovata placeant Panaliceum vocaverunt. Alii dempto Panis nomine Liceum tantum dixere. et nonnulli Iovem Liceum. existimantes nature seu Iovis opere lupos a gregibus amoveri. quibus ipsi fere vacabant omnes. et sic a lupis fugatis cognomen meruisse videtur. grece enim lupus dicitur licos. Augustinus vero ubi de civitate dei scribit. dicit non ob contigisse Panaliceum vocari quin immo propter crebram mutationem hominum in lupos que in Archadia contingebat. quod nisi divina operante virtute fieri non posse arbitrabantur. hinc preterea Macrobium sumpsisse Pana non Iovem [illegible] sed solem etc. eo quod sol omnis mortalis vite sit pater. eoque surgente consueverint lupi dimissis insidiis adversus greges in silvas abire. et sic ob istud beneficium eum dixere liceum.

De Cloto Lachesi et Atropo filiabus

demogorgonis. Rubrica. cap. v.

Cloto Lachesis et Atropos ut supra ubi de litigio filie fuere Demogorgonis. Cicero autem has parcas vocat ubi de naturis deorum scribit, et filias Herebi noctisque fuisse dicit. Verum ego id theodontio potius adhereo qui illas cum rerum natura creatas dicit. quod longe magis veritati videtur conforme eas scilicet nature rerum esse coevas. has easdem ubi supra vocat tullius in singulari fatum. illudque Herebi noctisque filium dicit. quod ego longe magis quam parcas habito respectu ad id quod de fato scribitur. ut post sequitur demogorgonis filium dicam. Seneca vero has in epistolis ad lucilium fata vocat. dato cleantis dictum dicat dicens. Ducunt volentem fata nolentem trahunt. Circa quod non solum eorum describit officium. eas scilicet sorores omnia ducere. sed etiam trahere non aliter quam si de necessitate contingant omnia. Quod longe apertius sentire videtur in tragediis Seneca poeta tragicus et in ea potissime cui titulus est Edipus ubi dicit. Fatis agimur. credite fatis non solicite possunt cure. Mutare rati stamina fusi. Quicquid patimur mortale genus. Quicquid facimus venit ex alto. Servatque sua decreta colus. lachesis dura revoluta manu. Omnia secto tramite vadunt. primusque dies dedit extremum. Non illa deo vertisse licet. Que nexa suis currunt causis. It cuique ratus prece non ulla. Mobilis ordo multis ipsum timuisse nocet. Multi ad fatum venere suum dum fata timent etc. hec ille. Quod et ovidius sensisse videtur dum in maiori suo volumine dicit in persona iovis veneri. Tu sola insuperabile fatum Nata movere putas. intres licet ipsa sororum. Tecta trium cernes illic molimine vasto. Ex ere et solido rerum tabularia ferro. Que neque concursum celi neque fulminis iram. Nec metuunt ullas tuta atque eterna ruinas. Invenies illic incisa adamante perenni. Fata tui generis etc. In quibus preter iam damnatam opinionem sumi potest has tres sorores esse fatum. et fata quantumcumque tullius in parcas et fatum distinxerit. volens potius ut reor diversitate nominum diversitatem officiorum quam personarum ostendere. Nos autem de his tribus redigendis postremo in unum quid nonnulli sentiant videamus.

Has supradiximus servitio plutonis dedicatas a poetis. et causam demonstravimus. Fulgentius vero ubi de mithologiis dicit eas attributas obsequio plutonis inferorum dei. credo ut sentiamus actiones istarum circa terrena tantum versari. et pluto terra interpretatur. Et ait idem fulgentius cloto interpretari evocationem eo quod suum sit iacto cuiuscumque rei semine illud adeo in incrementum trahere ut aptum sit in lucem emergere. Lachesis autem ut idem dicit interpretatur protractio. eo quod id quod a cloto compositum est. et in lucem evocatum a lachesi suscipiatur et protrahatur in vitam. Atropos autem ab a quod est sine. et tropos quod est conversio. absque conversione interpretatur. eo quod omne natum evestigio quod in terminum sibi prefignatum venisse cognoverit demergat in mortem a qua nulla retro naturali opere conversio est. Apuleius vero medaurensis non mediocris autoritatis philosophus de his in libro quem cosmographiam cognominat scribit sic. Sed tria fata sunt numero cum ratione temporis facientia si potestatem earum ad eiusdem similitudinem temporis referas. Nam quod in fuso perfectum est preteriti temporis habet speciem. et quod torquetur in digitis momenti presentis indicat spatia. et quod nondum ex colo tractum est subactumque cure digitorum id futuri et consequentis seculi posteriora videtur ostendere. hec illis conditio et nominum eidem proprietatem contingit ut sit Atropos preteriti temporis fatum quod nec deus quidem faciet infectum. et futuri temporis. Lachesis autem a fine cognominata. quod et illis que futura sunt finem suum deus dederit. Cloto presentis temporis habet curam ut ipsis actionibus suadeat ne cura solers rebus omnibus desit. hec Apuleius. Sunt insuper qui velint Lachesim eam ēē quā fortunā nūcupam⁹ ⁊ ab ea oīa mortalibꝫ ꝯtingētia agitari. Nūc autē quid de fc̄ō sentiāt ueteres dato nō multū a p̄cedentibꝫ differāt uidēdū ē. Dicit ergo de fato sic tullius ī lib° quē de diuinac̄ōe scripsit. Fatum id appello quod greci imarmenidē .i. ordinē seriē qꝫ causarū cū cā causā ex se gignat. Ea ē ex omni etn̄itate fluēs ūitas sēpiterna. Quod cū ita sit nˡ ē futurū cui⁹ nō cās id ip̄m effitiētes nā ꝯtineat. Ex q° intelligitur ut fatum sit. nō id quod supsticiose ſꝫ id quod phẏce dr̄ cā etn̄a rerū cur et ea que p̄terierunt fc̄a sint ⁊ q̄ instant fiāt et que sequūtur futura sint. Hec Cicero. Boetius autē torquatus uir doctissimus atqꝫ catholicus. ubi de phẏca ꝯsolacione scripsit cū diffuse de hac mā cū phẏa magr̄a rerū altercetur dic̄ inter alia de fato sic. Omīuꝫ gn̄acio rerū cūctus qꝫ mirabiliū nāꝝ progressus. et quicquid aliq° mouet̄ mō cās ordinē formas ex diuine mn̄tis stabilitate sortit̄. hec in sue simplicitatis arce ꝯpōita multiplicē rebꝫ gerēdis modū statuit. Qui modus cū ip̄a diuine itelligētie puritate ꝯspicitur prouidētia noīat̄. Cū ūo ad ea q̇ mouet atqꝫ dispōit refertur fatū a ueteribꝫ appellatū ē. hec ille. Poterā ⁊ apponē quid Apuleius de fato ī cosmographẏa diffiniret talioꝝ sn̄iāꝫ. ſꝫ qm̄ satis dc̄m reor cur demogorgoni aut herebi noctis qꝫ parce seu fatū uel fata dicātur filie breuiter describam.

Cum sepe euēturū sit ī sequētibꝫ et iam ī p̄cedentibꝫ ꝯtigerit q᷑ cātis causātis dicatur filius. possumus ad p̄ns dicē has tres sorores uarijs nūcupatā noībꝫ dei filias tāq̄ ab eo c̄atas qui pa tꝝ ē ut satis p uerba sup̄ p̄xio ciceroīs atqꝫ torquati uideri pōt. hunc dm̄ ut dictū ē ueteres demogorgonē dixē. Qd̄ autē ex herebo ⁊ nocte ut dicit tulli⁹ nate sit talis rō reddi pōt. Est herebꝫ ut apparebit latius ī sequētibꝫ t̄re pfūdissimus ⁊ absconditus locus quē allegorice possumus accipē p profūditate diuine mn̄tis ī quā mortalis oculus penetrare nō pōt. ⁊ cū diuina mēs intuēs tāq̄ se ip̄am itelligens quid actura ēēt. ⁊ inde has actu cū natura rerū produc̄ēt satis ex herebo .i. ex arcano ⁊ profundissimo diuine mn̄tis penetrali natas dicē possum⁹. Noctis autē filie dici possūt quātum ad nos quia oīa ī que acies oculorū nr̄oꝝ penetrare nō pōt obscura dicim⁹ ⁊ noctis luce carentis similia. ⁊ sic dū ad intrinseca diuine mn̄tis intellectu trāsire neq̇amus mortali offuscati caligine cū ī se ip̄a splendidissima sit. ⁊ nunc atqꝫ ī deficiētis lucis corusca merito illi nr̄e hebetudinis nominādo attribuim⁹ uocē ꝑētem diem nūcupātes ⁊ sic noctis erūt filie. seu uolum⁹ dicē quia nobis īcognite sunt dispōitiōes earū eas obscuras ⁊ noctis filias uocitamus. De noībus proprijs sup̄dictū ē. De appellatiuis dicendū. Vocat igitur has tullius parcas ut arbitror p antiphrasin. quia nemini parcāt. nulla eni ap̄ eas ē acceptio personarꝫ. solus deus pōt p̄uertē earū iurē ordinē. Fatum autē aut fc̄a a for faris tractū nomē ē. q̄ uolunt qui id iposuere nomē q° ab eis agitur adeo q̄ irreuocabile dictum sit. seu p̄missū. ut p ūba boetij satis assumit̄. ut etiā sentire uidetur Augustinus ubi de ciuitate dei ſꝫ abhorret ip̄e uocabulū admonēs ut si quisq̄ uoluntatē dei seu ptātē nomie fati appellet sn̄iam teneat linguā corrigat.

De polo sexto demogorgonis fil°. ca°. vj.

Volunt insup polū demogorgonis fuisse filiū. ⁊ hoc ī ꝓthocosmo asserere pronapides tales ex hoc fabulā recitantes. Quod dum sec[illegible] una ī sede sua ꝯsisteret demogorgon. ⁊ ex exili limo spherulā ꝯposuisset eā nūcupauit polum. Qui spretis patris cauernis exiliens euolauit ī altum ⁊ eo q° adhuc mollis ēēt ī tā grande corpus eleuans ꝯflatus ē ut oīa q̄ a p̄ncipio fuerant ante ꝯpōita circūdaret. Uerū nūdū sibi aliq̄ erat ornatus cū fabricātī p̄ri lucī globū assistens uideret qꝫ ignitas plurimum ad ictum mallei fabrilis hinc inde favillas evolare, omnes sinu suo collegit et in domum suam detulit eamque ex illis ornavit omnem. Haberem, rex inclite, quid dicerem, videns compositi orbis tam ineptum ordinem, sed quoniam testatus sum nil velle mordere, sequitur. Enim ut in ceteris Pronapides opinionem volentium ex terra a mente divina terris inclusa fuisse producta, dum polum, quem ego celum intelligo, ex terra extensibili factum ait, et in maximum ac circumplectens omnia corpus eductum. Quod autem ex favillulis ex luce prodeuntibus domum ornaverit suam, ideo dictum reor quia solis micantibus radiis stelle in celo composite, non sua luce carentes, lucide facte sint. Polum autem dixit, ut arbitror, a quibusdam potioribus suis partibus. Constat enim, ut venerabilis Andalo preceptor meus et veteres astrologie auctores asserunt, celum omne super duos polos circumflecti, quorum alterum nobis propinquiorem articum vocant, oppositum autem antarticum. Hunc tamen aliqui pollucem vocant, causam ego non video.

De Phytone .vij. Demogorgonis filio ca. .vij.

Phyton Pronapidis testimonio Demogorgonis filius fuit, et sic ex nativitate eius ipse talem recitat fabulam. Dicit enim Demogorgonem continue caliginis affectum tedio Acroceraunos conscendisse montes et ex eis ingentem nimium et ignitam evulsisse molem, eamque primo rotundasse forcipibus, deinde in Caucaso monte malleo solidasse. Post hec ultra Taprobanem detulisse, et globum illum lucidum septies undis mersisse totidemque circum rotasse per auras, et hoc ideo ne ulla unquam posset corruptione diminui aut eius labefactari rubigine, et ut agilius ferretur undique. Qui confestim se tollens in altum domum intravit poli patrisque sedem omnem complevit fulgore. Ex immersionibus autem eius aque ante dulces amaritudinem sumpsere salsedinis, et aer ad percipiendos lucis radios ex rotationibus aptus factus est. Orpheus vero, qui fere poetarum omnium vetustissimus fuit, ut Lactantius in libro Divinarum institutionum scribit, opinatus est Phytonem hunc primum maximum et verum deum esse, et ab ipso cuncta fuisse producta atque creata. Quod forsan hoc in opere locum illi primum quesissem, tanto asserente teste, nisi ipsemet Orpheus minus advertens, reor, seu nequiret animo concipere quemquam fuisse ingenitum, scripsisset: Protogonos phyton perimetheos neros yos. Quod in latinum versum sonat: principio genitus phyton longo aere natus. Et sic non primus, ut dixerat, si aere genitus est. Hunc preterea Lactantius ubi supra phaneta vocat. Sed iam sumptus expetit ordo ut videamus quid contegat fictio, quo explicato sensu novum fere apparebit liquido. Uguccio in libro vocabulorum dicit Phytonem solem esse, et hoc illi quesitum nomen a Phytone serpente ab eodem superato. Sic et Paulus in libro quem Collectionum intitulat dicit phanos seu phanetes esse quod apparitio. Sic enim Phytonem hunc Lactantius vocat. Quod quidem nomen soli optime competit. Ipse enim est qui surgens apparet, eo autem cessante nulla erit ceterarum creaturarum mortalium apparitio seu etiam syderum. Ergo solis creationem vult ostendere Pronapides. Circa quam, ut eorum sequatur opinionem qui ex terra omnia volunt condita, indicat deum seu terre divinam mentem ex Acroceraunis montibus sumpsisse materiam, ratus ignitam terram ad componendum lucidum corpus aptiorem. Quod autem hanc molem forcipibus rotundasset, intelligo divinam artem qua adeo solis globus adeo spericus factus est ut nulla superfluitate eius superficies globosa sit. Et quomodo et malleus dici potest summi artificis intentum, quo in Caucaso monte, id est in celi summitate, adeo corpus illud solidum formavit ut nulla ex parte dissolvi aut minui videatur. Hunc dicit eum delatum ultra Taprobanem ut ostendat ubi creatum opinetur. Est enim Taprobanes orientalis insula hostio Gangis fluminis opposita, qua ex parte nobis in equinoctiis sol oritur, et sic in oriente compositum videtur velle. Mersum enim ibi septies undis dicit imitatus fabriles actus, qui ad durandum ferrum illud fervidum aquis immergunt. Et in hoc arbitror Pronapidem voluisse perfectionem et eternitatem corporis huius designasse. Est quidem sex perfectus numerus, se ex suis partibus omnibus conficiens, ex quo vult intelligamus et artificis et artificiati perfectiones. Quod autem sexies rotatus sit, puto per numerum perfectum rotationis voluerit eius circularem etiam indeficientem motum describere, a quo numquam exorbitasse aut destitisse compertum est. Quod ob ingentis et igniti corporis demersionem aque prius dulces amare facte sint, non ob aliud dictum puto nisi ut ostendatur quod ob continuam radiorum solis ferventium percussionem aquarum maris aque superficietenus salse facte sint, ut approbant physici.

De Terra ex filiis Demogorgonis octava, que ex incognitis parentibus quinque genuit filios, quorum primus Nox, secundus Tartarus, tertius Fama, quartus Saigedes, quintus Antheus. Capitulum viii.

Terra, ut supra patet, Demogorgonis fuit sedes et filia. De qua Statius in Thebaide scribit sic: O hominum divumque eterna creatrix, que fluvios silvasque animarumque semina mundi, cuncta Prometheasque manus Pyrrheaque saxa, gignis et impastis que prima elementa dedisti. Mutastique viros, que pontum ambisque vehisque. Te penes et pecudum gens mitis et ira ferarum. Et volucrum requies firmum atque immobile mundi. Robur inocciduum te velox machina celi. Aere pendentem vacuo te currus utrimque. Circuit o rerum media indivisaque magnis fratribus. Ergo simul tot gentibus alma tot altis urbibus ac populis subterque et desuper una. Sufficis astriferasque domos Athlanta supernos ferre laborantem nullo vehis ipsa labore etc. In quibus profecto carminibus satis terre opus et laudes ostenduntur, de cuius generatione quamvis supra ubi de litigio dictum est, reiterandum non censeo. Eam tamen veteres Titanis dixere coniugem, eamque ex patris cohabitu, ut premonstratum est, quosdam suscepisse filios, et ex Occeano nepote atque ex Acheronte infernali fluvio, necnon ex aliis incognitis, ut decenti demonstrabitur loco. Vocavere eam preterea multis nominibus, ut puta Terram, Tellurem, Tellumonem, Humum, Aridam, Bonam Deam, Matrem Magnam, Famam et Fatuam. Habet et preter hec cum quibusdam deabus communia nomina; dicitur enim Cibeles, Berecinthia, Rhea, Opis, Iuno, Ceres, Proserpina, Vesta, Ysis, Maia et Marica. Sed quid circa premissa theologi voluerint veteres videndum est.

Dicunt eam Titanis, qui sol est, coniugem, eo quod in eam sol agat tamquam in dispositam materiam ad producendum animantia queque atque metalla et preciosos lapides et huiusmodi. Nonnulli volunt Titanum hominem ingentis potentie fuisse et terre virum dictum, eo quod multum terre possideret et filios suscepisset tanta prestantes fortitudine et corporis mole et non ex muliere sed ex ingentiori corpore, ut puta terre, suscepti viderentur. Et ut ad nomina veniam, dicit Rabanus in libro de originibus rerum eo terram nuncupari eo quod teratur, quod ad superficiem solam spectat. Tellus autem, ut idem testatur Rabanus, dicta est quod fructus ex ea tollamus. Servius autem dicit eam terram esse que teritur, tellurem vero deam. Et alibi dicit tellurem deam esse, terram autem elementum, sed quandoque tellurem pro terra poni, sicut pro igne Vulcanum et Cererem pro frumento. Tellumonem vero, ut ego coniectura possum percipere, eam terre partem dixere que nec teritur nec graminum radicibus aut arborum usui est, eo quod longe sit tellure inferior. Humum vero, ut asserit Rabanus, eam partem terre dixere que plurimum habet humiditatis, ut puta palustris et propinqua fluminibus. Aridam autem terram vocavere, non quia sic illam a creationis auctor nuncupaverit ut eius veram complexionem ostenderet, sed eo quod aretur. Bona autem dea, teste Macrobio Saturnaliorum libro, dicta est quod nobis omnium bonorum ad victum causa sit, cum ipsa germinantia nutriat, fructus alat, escas avibus et pabula brutis exhibeat, ex quibus et ipsi nutrimur. Matrem autem magnam, ut ait Paulus, vocavere quia arbitrati sunt eam rerum omnium creatricem. Ego equidem arbitror quod tamquam pia mater et magna sua ubertate nutriat cuncta mortalia et suo gremio morientia cuncta suscipiat. Cur autem Faunam dixerint Macrobius Saturnaliorum libro describit, dicens quod omni usui faveat animantium, quod adeo manifestum est ut litteris explicari non egeat. Fatuam vero a fando dictam dicit iterum Macrobius veteres voluisse eo quod infantes partu editi non prius vocem habeant vel emittant quam ipsam contingerint. Que vero ex nominibus cum aliis communia sunt, ubi de illis mentio in sequentibus fiet, intelligenda dicentur. Et ad explicandum de filiis quos ex incerto patre genuisse dixerunt veteres veniemus.

De nocte prima terre filia. Cap. viiij.

Ex incerto patre dicit Paulus noctem terre fuisse filiam, de qua talem Pronapides in Protocosmo fabulam scribit. Eam scilicet a Phanete pastore dilectam cum potenti cum matrimonio vellet copulare, connubio dixit se ignotum hunc hominem nec umquam vidisse, audisse tamen illum suis adversum moribus, et ideo mori malle quam illi nubere. Quam ob rem indignans Phanetes ex amatore hostis factus dum illam accinctus sequeretur, illa se copulavit Herebo, non ausa ubi Phanetes esset apparere. Dicit insuper Theodontius huic a Iove concessam quadrigam eo quod illi fautrix fuisset dum ante lucem accederet ad Alcmenam. Hanc insuper quantumcunque fusca sit picta ornaverit clamide, et in eius laudes, et ut eius pro parte demonstraret effigiem, Statius hos in Thebaide cecinit versus. Nox que terrarum celique amplexa labores. Ignea multivago transmittis sydera lapsu. Indulgens reparare animum dum proximus egris. Infundat Titan agiles animantibus ortus etc. Sed nunc quid sibi fabule velum tegant videamus. Dicitur igitur ante alia eam absque cognito patre terre filiam quod ob id arbitror dictum, quia terra densitate sui corporis operatur ut radii solares nequeant in partes oppositas penetrare. Et sic circumdante terra umbraculum grande efficitur quantum spatii a dimidio corporis terre occupatur. Que quidem umbra nox est et sic tanquam a terra et non ab alia re causata absque cognito patre noctis terra filia arbitratur. Quod autem a Phanete pastore dilecta sit, hoc modo intelligendum reor. Phanetem ego solem puto, ideo pastorem dictum quia suo opere universa cuncta pascit. Eam autem adamasse nectes fictum existimo, quia tanquam dilectam sibi videre cupiens rapido cursu sequitur, et illi videtur appetere copulari. Illa autem renuit nec minus volens passum fugit quamquam sequatur, eo quod sibi mores adversos habeat, cum illuminet ille, ipsa autem obscurum faciat. Nec frustra se si illi nubat negatur moritura dicit, cum sol luce sua omnes dissolvat obscuritates, et sic eius hostis efficitur. Demum nox Herebo iungitur, id est inferno, in quem cum numquam solares penetrent radii nox viget atque secura consistit. Quod autem Iovi faverit fabula manifestat, ut patet per Plautum in Amphitrione. Nam cum accessisset in diluculo Iuppiter ad Alcmenam, nox ut illi prestaret obsequium tanquam a crepusculo nocturno in coactis perseveravit in longum. Ex quo quadrigam meruit, per quam circuitionem terre continuam quam facit intelligo. Per quatuor autem rotas ex quibus quadriga constat quatuor arbitror significari noctis tempora solum nocturne quieti servientia. Dividitur autem nox a Macrobio in libro Saturnaliorum in septem tempora, quorum primum sole infimo incipit, et dicitur crepusculum a crepero quod est dubium, eo quod dubitari videatur diei preterite an venienti nocti attribuendum sit. Et hoc non deservit quieti. Secundum autem cum iam obscurum sit, fax prima dicitur, eo quod tunc faces accenduntur, nec hoc quieti accommodum. Tertium vero cum iam nox densior sit nocte concubia nuncupatur, eo quod quieturi vadamus concubitum. Quartum nox dicitur intempesta, eo quod nulli operi tempus aptum sit. Quintum autem gallicinium nuncupatur, eo quod a medio sui nocte in diem tendente galli cantent. Sextum vero dicitur conticinium iam aurore proximum, et ideo sic dictum eo quod tunc videatur ut plurimum grata quies, et ob id omnia conticescunt. Et hec quatuor quieti prestantur. Septimum appellatur diluculum a die iam lucescente, in quo solertes assurgunt operi, quod minime somno aptum est. Et sic totidem rote sunt currui noctis quot in ea sunt tempora quieti tamen modo convenientia. Seu volumus more nautarum et castrensium vigilum noctem in partes quatuor dividere, in primam scilicet et secundam et tertiam atque quartam vigiliam, et sic quadrigerotas quatuor ex totidem vigiliis componemus. Quod autem picta palla amicta sit facile videri potest illam celi ornatum significare quo tegitur. Nox autem ut ait Papias dicta quia noceat oculis. Aufert enim illis videndi officium, cum nil nocte cernamus. Nocet insuper quia male agentibus apta est, cum legamus: Qui male agit odit lucem, ex quo sequitur ut tenebras amet tanquam malo operi aptiores. Et dicit etiam Iuvenalis: Ut iugulent homines surgunt de nocte latrones. Homerus preterea in Yliade eam domitricem deorum vocat, ut sentiamus quia nocte magnanimes ingentia pectoribus versant, tamen nox minime talibus apta ebullientes opprimit spiritus eosque tanquam domitos in lucem usque coercet. Fuerunt insuper huic tam ex viro quam ex aliis filii plures ut in sequentibus describetur.

De fama secunda ex filiis Terre ca. x.

Virgilio celestis ingenii poete placet famam terre fuisse filiam dum dicit in Eneida. Illam terra parens ira irritata deorum. Extremam ut perhibent ceo enceladoque sororem progenuit etc. De hac ut appareat originis sue causa talis a paulo recitatur fabula. Quod cum ob regni cupidinem bellum inter titanas gigantes terre filios et iovem esset exortum eo itum est ut omnes terre filii qui iovi adversabantur occiderentur a iove et diis aliis. Quo dolore terra irritata et vindicte avida cum sibi adversus tam potentes hostes arma deessent ut illis quibus poterat viribus aliquid mali ageret coacto nixu famam emisit scelerum superum relatricem. Huius autem ingenium et formam describens virgilius ait sic. Fama malum quo non aliud velocius ullum. Mobilitate viget viresque acquirit eundo. Parva metu primo, mox sese attollit in auras. Ingrediturque solo et caput inter nubila condit. Et paulo post hec ait. Pedibus celerem et pernicibus alis. Monstrum horrendum ingens cui quot sunt corpore plume. Tot vigiles oculi subter mirabile dictu. Tot lingue totidem ora sonant tot surrigit aures. Nocte volat medio celi terreque per umbras. Stridens nec dulci declinat lumina somno. Luce sedet custos aut summi culmine tecti. Turribus aut altis et magnas territat urbes. Tam ficti pravique tenax quam nuntia veri. Sentis optime rex quanto verborum ornatu quanto lepore quam sic a pleno quamque industriosa fictione virgilius quid sit fama quod eius augmentum quod eius opus conetur ostendere et ostendat. Sentis et quiesces. Sed ut qui te preter lecturi sunt apertius videant libet explicare paululum premisso tamen quid velit fabula pauli.

Dicit ergo primo irritatam terram ira deorum. Circa quod pro iratis diis sydereum opus circa quedam intelligo. Sydera enim seu supercelestia corpora procul dubio in nos agunt potentia eis a creatore concessa secundum dispositiones sui sapientium eorum influentias. Et hinc fit quod puer vel adolescens augetur eorum ope cum diminuatur senescens. Et cum nunquam a cura et ope gubernatoris optimi separentur, non nunquam aliqua faciunt que mortalium repentino falsoque iudicio tanquam irata fecisse videntur, ut puta dum iustum regem, dum felicem imperatorem, dum strenuum militem in finem suum deducunt. Et ideo iratos dixit deos paulus quia occiderunt illustres viros quorum perpetuatione letabantur homines. Sed quid ex hoc sequitur. Irritatur ab hoc opere quod deorum iram vocant terra id est animosus homo. Nam terrei sumus omnes. Et ad quid irritatur ut pariat famam ultricem future mortis id est ut id agat propter quod fama sui nominis eternetur dum deorum ira ceciderit illius nomen a gente meritorum fama superstes sit etiam volentibus his qui hominem cum nomine cum omnino auferre conati sunt. Ad que

nos itē hortatur uirgilius dū dicit. Stat
ſua cuiq; dies breue ⁊ irreparabile tp̄s.
Omnibꝫ ē uite ſꝫ famā extendere factis. hec
uirtutis opus ⁊c̄. hanc autē famā id
malū dixit uirgilius / quia nō eq̄ paſ
ſu ad eā perquirendā tendim⁹ omnes.
Nā p fraudes ut plurimū ſūma accu
pari ſacerdocia cernimus. dolo uictoriā
obtineri. principatus poſſideri uiolencia.
⁊ ea que cūq; p fas ⁊ nephas / que nōia
ſolent i lumen extollere. Nam ſi p uir
tutes agatur tūc nō malū iure dicit̄
fama. Uerū in hoc i proprie locutꝰ
ē autor. uſus pro ifamia uocabulo fa
me. cū ſi fictiones inſpiciamus ſeu pri
fictionis cauſā ſatis aduertemus ex
ea ifamiā nō famā ſecutā. hanc iſup
dicit metu primo paruā. ⁊ ſic ē. Nā q̄ntū
cūq; grandia ſīt facinora ex quibꝫ ori
tur / a quodā tn̄ audiēciū metu uidētur
incipē. Mouemur quidē auditu primo
rei alicuius / ⁊ ſi placet eā falſā ēē time
mꝰ. ſi uero diſplicet equo mō ne uā ſit
extimeſcamus. mox ſeſe tollit i auras.
.i. i ampliacionē locutionis gētiū euolat.
ſeu mediantibꝫ miſcetur uiris / ⁊ inde ſe
ſolo infert. hec ē in uulgus ⁊ plebeios. et
tūc caput inter nubila condit. cū ſe ad re
ges atq; maiores effert. pernix etiā ē
.i. uelox. nil enī ut ipſe met dicit uelo
cius ē. Monſtrum autē ingēs aſſerit
⁊ horrēdū racōe corporis quod illi deſc̄
bit. uolens i hec q̄ ōnis eius plume cū
aue dicat propter eius celerē motum
habeāt hominis effigiem. ad hec ut p hec
intelligatur unū quēq; de aliqua re lo
quētem pennā unā addere fame. ⁊ ſic ex
multis cū multe ſint auiū pēne. nō ex pa
ucis fama ꝯficitur. Seu potius mōſtrū
horrendū hāc uocat quia fere nūq̄ ſum
i pōt. Nam quāto magis quis illā cōnat̄
opprimē tanto mag̃ eiū fit maior. quod
mōſtruoſū ē. Dicit iſup ōnis e[illegible]
uigiles ēē. eo q̄ niſi a uigilātibꝫ pſonet
fama. Nam ſi i ſōnu teneret lo[illegible] fama
uerteretur i nichilum. Nocte eā m[illegible] celi
uolitantē ob id dicit q̄ ſepiſſiē [illegible]

ꝯpertū eſt. ſero ſcilicet factum aliquid et
mane etiā in remotiſſimis ptibꝫ cognitū
nō aliť q̄ ſi nocte uolaueit. Seu dicit id ut
oſtendat uigilanciā gerulonū. In die autē
eā ſedere dicit cuſtodes ut oſtendat q̄ ob eiꝰ
relata cuſtodes portis ciuitatū urbiū appōn
tur. ⁊ i turribꝫ ad excitandū uigiles uł ſpe
culandū a longe. Et cū inter ueritates ⁊
mēdacia nō diſtinguat ꝯtēta ē pueris q̄cū
q; audita referre. Huius pterea domū i
maiori ſuo uolumie ſic deſcribit ouidius.
Orbe locus medio ē int' terras q; fretiq;. Ce
leſtesq; plagas triplicis ꝯfinia mūdi.
Unde q̄ ē uſquā est quāuis regionibꝫ abſit.
Inſpicitur penetratq; cauas uox omnis
ad aures. Fama tenet ſūmaq; locū ſibi le
git i arce. Innumerosq; aditus ac mille fo
ramina tectis. Addidit ⁊ nullis iclusit li
mina portis. Nocte dieq; patet. tota ē ex
ere ſonanti. Tota fremit. uocesq; refert. i
terat q; quod audit. Nulla quies intꝰ. nul
laq; ſilencia parte. Nō tn̄ ē clamor. ſꝫ parue
murmura uocis. Qualia de pelagi ſiquis
procul audiat undis. Eſſe ſolent. qualem
ue ſonū cū iuppiter atras. Increpuit nubes.
extrema tonitrua reddūt. Atria turba te
net. ueniūt leue uulgus / eūtq;. Mixta
q; cū ueris paſſim cōmenta uagantur.
Milia rumorū ꝯfuſaq; uerba uolutant.
Ex quibꝫ hi uacuas replent ſermonibus
aures. Hi narrata ferunt alio. mēſuraq;
ficti Creſcit. et auditis aliquid nouus ad
adicit autor. Illic credulitas. illic temera
rius error. Uanaq; leticia ē ꝯſternatiq;
timores. Sedicioq; recēs. dubioq; autore
ſuſurri. Ipſa quid in celo rerū pelagoq; ge
ratur. Et tellure uidet. totūq; iquirit in
orbem. ⁊c̄. Satis hec etiā minus erudito pa
tencia ſunt. ⁊ id quid ſibi uelit paulus dū
addidit fabule famā genitā ut turpia
deorū fcā narraret uidiſſe ſupeſt. q̄d nil
aliud autumo pter q̄ cū minores i maio
res nil uiribꝫ poſſint illata a uerbis maiori
bꝫ i famia conātur ulciſci. Terre aut̄
id filiā uoluere quia nō aliunde q̄ ex geſtis
i ttis fama fit. Q aut̄ pře careat nō ab
ſurde dcm̄ ē. cū ut ſepiſſime rerū a fama

gestarum que ut plurimum falsissime sunt ignoretur autor qui opertius patris loco describi possit.

De tartaro xi° terre filio. Cap. xj.

Tartarum asserit Theodontius absque patre terre fuisse filium. Hunc Barlaam dicit inertem atque torpentem mentis adhuc in utero iacere eo quod invocata Lucina favere partui noluisset, ob id quod famam inter deorum ignominiam peperisset. Fingitur hoc ab effectu causam sumpsit. Non erat enim Lucina non nascituro seu partui non futuro prestatura favorem. Arbitrati sunt quidem veteres circa terre centrum locum esse concavum et in eodem sontium animas penis affligi, ut satis in descensu Enee ad inferos ostendit Virgilius. Hunc Tartarum dici voluerunt, et hoc secundum Ysidorum ubi de ethimologiis a tremore frigoris dictum. Nam ibi nec solis umquam potuit penetrare radius nec aeris motus est aliquis confricatione cuius calefieri possit. Quod autem in utero matris torpeat satis apparet. Non enim ad superiora potest ascendere, et si ascenderet non erit amplius Tartarus. Terre autem filius improprie dicitur. Nam quantumcumque conceperit mulier nisi in lucem conceptus venerit vere filius dici non poterit. Dicitur autem absque patre conceptus eo quod credamus terre corpus concavitatem habere. Non tamen satis certi sumus an a creatione an a secundo post creationem eventu habuerit. In testimonium autem predictorum dicit Virgilius: Tartarus ipse bis patet in preceps tantum tenditque sub umbras, quantus ad ethereum celi suspectus Olimpum etc. Nec multo post ait: Hic genus antiquum terre Titania pubes, fulmine deiecti fundo volvuntur in imo etc.

De Tagete .xij. terre filio. c. xij.

Tages ut asserunt gentiles et potissime Tusci absque cognito genitore terre filius habitus est. De quo refert Paulus Perusinus quod cum apud Etruscos in agro Tarquiniensi aliquantulum tellus intumuisset, eius rusticus cuius erat agellus novitate rei permotus avidusque videre quid esset ostenti monstratura turgiditas aliquandiu expectavit. Tandem impatiens more ligone sumpto cacumen cepit sensim effodere. Et cum multum effodit, et ecce ex glebis prosiluit infantulus. Quo monstro perterritus rudis homo vocavit affines. Nec diu et is qui modo infans erat etate provectus visus est, et inde cum senex aruspicinam docuisset repente nusquam comparuit. Auditores autem arbitrati numen et terre credidere filium et nominavere Tagetem, quod idem olim sonabat lingua etrusca quod latina deus, cuique postea loco summi numinis coluere. Ysidorus vero ab aratore gleba vomere summota infantem copertum dicit, nec amplius una die ab Etruscis visum, et in illa eos aruspicinam docuisse, et ex ea libros etiam reliquisse quos postea Romani in linguam propriam transtulere.

Huius figmenti talem fuisse sensum existimo. Quendam scilicet esse potuisse qui diu studens circa aruspicinam et ob contemplationis commodum consortio hominum aspernato repente de tectis unde minime credebatur comparuit. Et quia forsan ex antro aliquo exire visus est terre puerperium fictum est, vel in oculos agricolentis inopinatus affuit qui prodisset ex glebis arando vulgo terre filius creditus est, et absque patre quia incognita eius origo fuit. Consuevere preterea veteres exteros ignotos terrestri itinere ad se venientes terre filios vocitare, uti Neptuni qui advenerant navigio. Infans autem dictus quia novus et confestim provectus, et senex eo quod eruditus et prudens, quod senum est, opertus sit. Quod in agro Tarquiniensi contigerit, seu quia aut sic fuit ibidem scilicet Tages primo cognitus, seu quia Etrusci aruspicina clarissimi fuere. In brevi autem termino more designatur affectio grandis incolarum ad eum. Nam dilecte rei mora etiam si longissima sit diligenti videtur brevissima. Eum autem deum habitum ob id contigisse puto ut doctrinam quam sumerent colebant deo autore nobilitarent.

De Antheo quinto terre filio. c. xiij.

Antheum Ovidius terre dicit filium, et quia nemo illi patrem designat inter genitos incerto patre eum apponere necesse fuit. De quo sic scribit Lucanus: Nondum post genitos tellus effeta gigantes terribilem Libicis partum concepit in antris. Nec tam iusta fuit terrarum gloria Typhon. Aut Tityos Briareusque ferox, celoque pepercit, Quod non Flegreis Antheum sustulit arvis. Hoc quoque tam vastas cumulavit munere vires Terra sui fetus, quod cum tetigere parentem, Iam defecta vigent renovato robore membra. Hec illi spelunca domus latuisse sub alta Rupe ferunt, epulas raptos habuisse leones. Ad somnos non terga fere prebere cubile Assuevit, non silva thorum, viresque resumpsit In nuda tellure iacens. Periere coloni Arvorum Libye, pereunt quos appulit equor. Auxilioque diu virtus non ansa cadendi Terre spernit opes invictus robore cunctis, Quamvis staret, erat etc. Apparet ergo per Lucani carmen quod grandis quamque fortis et ferus fuerit Antheus. Ad quem ut idem testatur Lucanus ut cum eo luctam iniret accessit Hercules laborum victor, et cum in agone cerneret eumque sepius prostratum robustiorem resurgentem cerneret, advertens quod a terra matre vires recuperaret, iam fessum ulnis in altum extulit tamque diu tenuit donec spiraret. Fabule huius sensus duplex est, historicus et moralis. Videtur enim Pomponio Mele in libro Cosmographie placere hunc regem in extremis Mauritanie fuisse, asserens apud Ampelusiam promontorium in Occeanum Athlanticum tendens esse speccum Herculi sacrum, et ultra eam Tingem oppidum pervetustum ab Antheo ut ferunt conditum, et in testimonium ostenditur ab incolis parma ingens ex elephante et ob magnitudinem nulli nunc habilis, quam ab eo gestatam asserunt, et summe colunt. Nec non monstratur ab eisdem collis modicus resupini hominis iacentis habens ymaginem, quem eius tumulum fuisse confirmant. Adversus hunc dicit Theodontius Dionisium Thebeum, qui ob insignem eius virtutem Herculem appellatus fuit, bellum habuisse, et qui cum advertisset eum sepius in Mauritania prostratum et e vestigio exercitus restauratum, ficta fuga eum ad se prosequendum in Libiam usque traxit, ibi vero eum superavit et occidit. Leontius vero dicebat hunc Herculem fuisse Nili filium, quem ego unum et idem cum superiori puto. Eusebius autem in libro temporum dicit hunc Antheum palestrice artis fuisse doctissimum, et quorumcumque certaminum que exercentur in terris, et ob id ostendit se arbitrari fictum quod terre fuerit filius, et quod viribus restauraretur ab ea. Fulgentius quidem moralem sensum fictioni subesse demonstrat, dicens Antheum de terra natum libidinem esse, que sola ex carne nascitur, qua tacta etsi fessa sit in vires resurgit, verum ab homine virtuoso carnis denegato tactu superatur. Hunc fuisse dicit Augustinus regnante Argis Danao, Eusebius autem regnante Athenis Egeo, Leontius regnante apud Argivos Argo.

De Herebo octavo Demogorgonis filio, cui fuerunt filii XXI. Quorum primus Amor, secundus Gratia, tertius Labor, iiiius Invidentia, quintus Metus, vius Dolus, viius Fraus, octavus Pertinacia, viiiius Egestas, decimus Miseria, xius Fames, duodecimus Querela, tertiusdecimus Morbus, quartusdecimus Senectus, quintusdecimus Pallor, sextusdecimus Tenebra, septimusdecimus Somnus, xviiius Mors, xviiiius Caron, xx. Dies, xxi. Ether. Capitulum xiiii.

Expeditis terre filiis ad Herebum stilus revocandus est, a Crisippo traditum filius fuit Demogorgonis et Terre. Hunc ego arbitror unum et idem cum Tartaro, cum eum veteres omnes existimare videantur in remotissimis terre visceribus esse, et in eodem, uti de Tartaro diximus, suppliciis sontes puniri. De hoc tamen multa scribuntur ab antiquis, et potissime a Virgilio in vio Eneide libro, que sub compendio pertransibo, eo quod fere de omnibus fiet in sequentibus prolixior mentio. Dicit ergo Virgilius quod in faucibus huius sunt terribiles visu hee forme, scilicet: Luctus et ultrices cure morbi pallentes et tristis senectus atque metus et fames egestasque terribiles et horribiles visu letumque laborque sopor et mala mentis gaudia bellumque letiferum ac Eumenides et Discordia et ulmus somniorum. Sedes centauri, Scille, Briareus, Lerneusque serpens et flammis armata Chimera una cum Gorgonibus, Arpyis et tricorporeo Gerione et trifauce Cerbero limina servante Ditis.

Preterea hunc Herebum quattuor cingi fluminibus, Acheronte scilicet et Flegetonte, Stigeque atque Cocito. Et Acherontis nautam dicit esse Charonem, morientium animas ad profundiora Herebi transferentem. Insuper Minoem, Radamantum Eacumque versantes urnis menia intrantium in eo describit, et prostratos fulminibus titanas gigantes, et Salmoneum, ac Tytion discerptum a vulture, Ysiona perpetua circumvolutum rota ū non, et Sysiphum in altum ingencia pectore impingentem saxa, ac Tantalum inter undas et poma siti fameque pereuntem, et Theseum perpetuo dampnatum ocio, aliosque, et hos omnes intra ditis ferrea menia sub ultrice Thesiphone cruciari. Simuliter et hunc idem preter Herebum multis vocavere nominibus, ut puta Tartarum, Orcum, Ditem, Avernum, Baratrum et Infernum. Sic et eundem multorum filiorum patrem fecerunt. Ceterum his premissis ad detectionem absconditæ veritatis veniendum est.

Voluerunt igitur eum Demogorgonis et Terre filium, eo quod Demogorgonem rerum omnium creatorem arbitrati sunt. Terre autem quia, ut patet, eius in utero conditus est. Verum eum locum esse penarum non solum gentiles sed nonnulli illustres christiani existimavere, hac forte ducti ratione. Nam cum summa bonitas deus sit, et qui peccatum committit quod malum est et sic malus effectus sit, ut adeo tamquam a suo contrario remotissimus sit necesse est. Nos autem deum in celis habitare credimus, et a celo nulla remotior pars est centro terre, et ob id tamquam in loco adeo remotissimo ibidem penas luant impii. Forsan non inepte creditum est. De hoc tamen Tullius ubi de questionibus Tusculanis aperte truffatur. Ex quo satis existimari potest aliud eruditos veteres sensisse. Et ideo cum voluerint duplicem esse mundum, maiorem scilicet et minorem, maiorem generaliter eum quem mundum dicimus, minorem autem hominem, asserentes omnia in minori esse que in maiori describuntur ab eis, credo eos hunc Herebum et hos cruciatus intra minorem mundum, id est hominem, esse existimasse, ac voluisse illas horribiles formas quas in vestibulo Herebi describit Virgilius esse causas exteriores per quas introrsum illa supplicia causantur, seu ea que ab intrinsecis causata apparent extrorsum, quem longe meliorem sensum existimo. Deinceps quidem ut predictorum series exponendo pervertam necesse est. Civitatem igitur positam in profundum huius Herebi Ditem esse ferreamque civitatem ut per eam intelligamus profundam obstinati cordis partem in qua vere penitences non numquam sinimus penetrari. Titanes, id est homines terris dediti, et gigantes, id est superbi, prostrati ideo vexari dicuntur ut cognoscamus circa hec anxiari terrenos et superbos homines animo, qui dum semper extolli cupiunt ceco suo iudicio deprimi et vilipendi arbitrantur et ex excelso decidisse aliquem, quod illis est acre tormentum. Per Tytion autem discerptum a vulture mentes curisque laborantes ut ea que ad eum non spectant agnoscat accipienda est, seu illius qui in cumulandis thesauris continua cogitatione agitatur. Yxion autem perpetua circumvolutus rota circum agitationes optantis regnum ostendit. Sic et Sysiphus saxa revolvens inefficacibus ac laboriosis conatibus vitam ducentis declarat. Per Tantalum autem inter undas et poma fame pereuntem avarorum hominum curas et angores circa infamem parsimoniam intelligere debemus. Theseus autem ocio suis temerariorum frivolos conatus ostendit quibus misere cruciantur. Dicit autem hos sub infestatione vexari Thesyphonis, quod sic reor accipiendum. Interpretatur enim Thesiphon irarum vox, et sic patet qui a talibus cruciantur in se ipsos iram sui et irarum voces non numquam emittere. Per illos autem tres iudices hec intelligo. Tres enim personas male agendo ledere possumus: deum, proximum et nos ipsos. Et sic a triplici conscientie iudicio redarguimur et dampnamur. Per ianitorem autem tricerberum canem, cuius officium est volentes intromittere et exitum intrantibus prohibere, tres intelligendas causas puto rodentes animos sive deceptorum mentes, letales scilicet assentatorum blanditie, falsa felicitatis opinio et inanis glorie fulgor, que quidem con tinue nomine decapulis tetrahetros ignaros miseros curas augent et minuere quietes non permittunt. Circuitur seu inundatur Herebus a quatuor fluminibus, ut per hec sentiamus quia hi qui se ratione derelicta ab ineptis concupiscentiis trahi permittunt, primo recti iudicii perturbata letitia Acherontem transeunt, qui carens gaudio interpretatur, et sic pulsa letitia ut eius accipit mestitia locum necesse est. Ex qua ob bonum letitie perditum persepe vehementes nascitur ira, a qua in furorem impellimur, qui Flegeton est id est ardens. Ex furore et in tristitiam labimur que Stix est, ex tristitia in luctum et lacrimas per quas Cocitus accipiendus est, quartus inferni fluvius. Et sic miseri mortales agimur ceca concupiscibilis appetitus opinione seducti ut utraque gerimus quod in miserabilibus terre apertis stolidi arbitramur inclusi. Nunc autem quid sibi velint nomina videamus. Herebus autem dicitur ut ait Ugutio quia nimis hereat illi quem capit. Dis autem dicitur a Dite rege suo qui apud poetas divitiarum dicitur deus, et hoc ideo quia divites sint id est habundantes locus iste eo quod in eo descendant ut plurimum hodie mortales, olim omnes. Tartarus autem dicitur a tortura quia torqueat quos absorbet. Verum Tartarus est profundissimus infernorum locus ex quo ut opinari videtur Ugutio Christus neminem eduxit. Orcus enim dicitur quia obscurus. Baratrum vero a forma vasis creditur. Est autem baratrum vas ex viminibus confectum a parte superiori perpatulum, ab inferiori autem acutum, quo utuntur agrestes Campanie dum ex vitibus arboribus annexis vindemiantes uvas colligunt. Et hoc ideo dictum ut intelligamus infernum amplissimas fauces ad suscipiendum dampnatos habere, ad eos vero servandos artissimum locum atque profundum. Infernus autem dicitur quia omnium terre partium inferior sit. Avernus autem ab a quod est sine et vernum quod est gaudium dicitur, eo quod gaudio careat et tristitia lugeat sempiterna.

De Amore primo Herebi filio. ca. xv.

Ex filiis Herebi primus [illegible] ut amor quem ab eo natum fuisse [illegible] ubi de naturis deorum Tullius asserit. Quod forsan regnum serenissime viveret tibi monstruosum, in verum monstraret ratione possibili. Antiquorum sententia fuit amorem esse animi passionem, et ideo quicquid optamus id amor est. Verum quoniam in diversum nostre affectiones fines feruntur, ut amor non idem circa omnia sit necesse est, et ob id in parvum numerum redacti mortalium desideriis triplicem illum maiores dixere. Et ante alios Apuleio teste eo in libro quem de dogmate Platonis scripsit asserit Plato tres non amplius amores fore, quorum primum dixit esse divinum cum incorrupta mente et virtutis ratione convenientem. Alterum degeneris animi corrupteque voluptatis passionem. Tertium ex utroque permixtum. Post quem auditor eius Aristotiles mutatis potius fere verbis quam sententia eque triplices voluit: primum dicens propter honestum, secundum propter delectabile, tertium propter utile moventes captos a se. Sane quoniam nec is de quo sermo divinus aut propter honestum est nec ex duobus aliis permixtus, aut propter delectabile verum degeneris animi, et propter utile merito eum iuxta sententiam Ciceronis filium Herebi Noctis que dicemus, id est cece mentis et obstinati pectoris. Ab eo enim in execrabilem auri famem impellimur. Ab hoc in cupidinem imperii inexplebilem. Ab hoc in stolidum perituri glorie desiderium. Ab hoc in funestam amicorum cedem. Ab hoc in periclitationes urbium, furta, fraudes, violentias et dolosa consilia misere trahimur. Hac peste afficiuntur gnatonici, histriones, assentatores et huiusmodi pernitiosa manus hominum intendentes insipientium sequentes fortunam, et eo utuntur ad enudandos blanditiis et falsis laudibus milites gloriosos. Eum igitur rite pensatis omnibus non amorem quin immo odium rectius nuncupemus.

De Gratia Herebi et Noctis secunda filia ca. 16.

Herebi et Noctis Gratiam esse filiam scribit Tullius ubi de naturis deorum. Ego tamen alibi legisse memini Gratias seu Iovis et Anctonoi seu Liberi patris ac Veneris fuisse filias. Verum ut habeamus quid in hoc senserint qui finxerunt est sciendum Gratiam esse quandam libere mentis affectionem maiorum potissime in minores, quia nullo precedente merito indulgentie beneficia et obsequia aliquando etiam non poscentibus impenduntur. Harum tamen multiplices esse species reor. Aliquando enim dei sunt immortales quibus amotis nulli sumus. Aliquando vero homines inter se, et hec in bonum possunt tendere et in malum, quamquam semper in bonum sonare videatur gratia. Has omnes Herebi et Noctis filias variatis tamen parentum sensibus possemus ostendere. Sed ut ad hanc omissis in suum tempus reliquis veniamus, reor ego hanc eam gratiam esse que ob aliquod infandum facinus vel turpes alicuius hominis mores ipuerse aliquo ac detestabili viro causatur; et sic Herebi, id est obstinati pectoris, et Noctis, id est cece mentis, erit filia gratia talis.

De Labore tercio Herebi filio. ca. 17.

Labor a Cicerone Noctis et Herebi scribitur filius, cuius quidditas ab eodem huiusmodi designatur: Labor est functio quedam vel animi vel corporis gravioris operis vel muneris. Qua inspecta merito Noctis et Herebi filius dici potest. Is siquidem damnosus est et merito reprobandus. Nam uti in Herebo et nocte perpetua sonituum est inquietudo, sic et in secretis cordium penetralibus eorum qui ceca tracti cupidine circa superflua et minime oportuna cogitatione agitantur continua, et quoniam cogitationes tales in obscuro causantur pectore, merito labor talis filius dicitur Noctis et Herebi.

De Invidentia seu invidia quarta Herebi filia. capit. 18.

Invidentiam dicit Tullius Herebi et Noctis fuisse filiam. Qui ubi de questionibus Tusculanis hanc ab invidia differentem facit dicens invidentiam ad invidum tantummodo pertinere, cum invidia ad eum etiam cui fertur pertinere videatur. Et de ea concludens dicit: Invidentiam esse egritudinem susceptam propter alterius res secundas que nil noceant invidenti. Huius enim habitationem et mores sic describit Ovidius. Protinus invidie nigro squalentia tabo. Tecta petit domus est imis in vallibus huius. Abdita sole carent non ulli pervia vento. Tristis et ignavi plenissima frigoris et que. Igne vacet semper caligine semper habundet. Et paulo post. Concusse patuere fores videt intus edentem. Vipereas carnes vitiorum alimenta suorum. Invidiam visamque oculis avertit at illa. Surgit humo pigre semesarumque relinquit. Corpora serpentum passuque incedit inerti. Utque deam vidit formamque armisque decoram. Ingemuit multumque dee ad suspiria duxit. Pallor in ore sedens macies in corpore toto. Nusquam recta acies livent rubigine dentes. Pectora felle virent lingua est suffusa veneno. Risus abest nisi quem visi fecere dolores. Nec fruitur somno vigilantibus excita curis. Sed videt ingratos intabescitque videndo. Successus hominum carpitque et carpitur una. Suppliciumque suum est etc. Hos versus siquis plene considerabit et eam esse invidentiam quam nos ampliori licentia invidiam dicimus et Herebi Noctisque filiam absque difficultate cognoscet.

De Metu Quinto Herebi filio. ca. 19.

Metus ut sepe dictus asserit Tullius filius Herebi fuit et Noctis. Est enim metus ut idem ait Tullius rationi adversa cautio. Hunc ego Herebi parentum filium dicere arbitror, quia ex remotis a cognitione nostra nimis in pectoribus oritur. Sunt tamen duplices reor: et qui in districtum virum vere cadere possit, ut metuisse tonitrua; et qui nulla rationabili causa impellente non aliter quam mulierculas nonnullos exanimat. Hic sub vocabulo pavoris unus ex ministris Martis est, ut demonstratur a Statio dicente. Inde unum dira comitum de plebe pavorem. Quadrupedes ante ire iubet non alter anhelos. Insinuare metus animumque avertere veris. Aptior innumero monstro vocesque manusque. Et faciens quecumque libet bonus omnia credi. Auctor et horrificas lymphare incursibus urbes. Sic geminos soles nutantiaque suadeat astra. Aut nutare solum aut veteres descendere silvas. Ha miseri vidisse putant etc.

Posse rex optime multa verba facere huius carminis explicando partes ut mores metus aperirem. Sed adeo tenuia sunt figmenta ut plura dicere superflua ratus sim. Huic preterea ascribit Tullius in Tusculanis questionibus non inadvertenter plures subesse ministros, ut puta pi gnciá pudoré. teroré timores pauoré| exanimacioné ꝯturbationes ⁊ formidiné. De quibꝫ oībꝫ ibidē seriose legitū.

De dolo herebi filio sexto. Capitᵐ. xxᵐ.

Est| dolus ut tullio placet filiꝰ noctis et herebi. de quo referre ꝯsueuerat barlaá. qui ad troianū bellum cū grecis iuissꝫ ⁊ cū minus armis uīcetur ī notū. cōsultantibꝫ quibꝫdá ex primiatibꝫ de agendis ab ulixe cui familiarissimus erat ī ꝯsiliū fuisse deductū. Qui cū elatos animos ⁊ iactaciones atqꝫ ꝯsilia quoruudá audisset atqꝫ aliq̄ndiu secū risisset rogatus sniaꝫ dixit. que ⁊ si nō honesta eo q̄ oportuna uidebatur assumpta ē. dedes cū epeo fabricandi equi negociū e uestigio cōmissū est. quo postmodū eo ꝑuentum ut optato iam fessi potirentur greci.

Satis tenue fictionis ē uelū. ⁊ ideo cū herebi et noctis dicatur filius uideamus. Quod meo iudicio satis ostendit literis. Quibꝫ docemur ab herebo forma serpētis assūpta humani gen̄is hostē ī terrá uenisse| ⁊ parētū nrōꝝ mētes dolosis suggestionibꝫ offuscasse. nocte tartarea. ⁊ tāquā ī cultum agrū semen īiecisse letiferū. cuius fructus cū ī legē egissēt extemplo| uenit ī lucē. ⁊ sic dolus nōdū ī terris cognitus ab initio manauit| ex herebo et in utero cece mentis ꝯceptus nr̄a morte et exilio regni celestis palaꝫ factō ostendit liquido se filiū noctis ⁊ herebi.

Sane quia quod gentiles nō nouerát finxisse nō poterát Arbitror eos ꝓ herebo ītimū cordis humani recessū intellexisse. ibi enī cogitationū oīūꝫ sedes ē. et ideo si eger sit animus uirtute neglecta ut ad optatum deueniat. ⁊ si desint uires illico dirigit ad artes ingeniū. Et quoniá facilius dolo capiuntur amētes eo cogitationibꝫ pessimis fabricato ⁊ quos cupit ⁊ se ipsum letifero alligat laqō. ⁊ sic ex nocte .i. mentis cecitate ꝑ quá ea uia qua minime deceret ī desideriū suū tendit. ⁊ egri pectoris ignominiosa ꝯcupiscentia feruētis dolus creatur et nascitū. ut plurimū nō animis sui ī lucem q̄ris in precipitiū ueniet ī quem struitur.

De Fraude septima herebi filia. Capᵐ. xxj.

Fraus ⁊ merito herebi et noctis a cicerone ubi de natura deorū dicit filia. letalis quidē ⁊ īfanda pestis. ⁊ iniq̄ mētis execrabile uiciū. Inter hác ⁊ dolum uix noscitur ēē discrimen q̄d si q̄d interest hoc ēē uidetur dolum scilicet quis ī bonum operari posse. fraus nūquá p̄ter ī malū. seu potius aduersus hostes dolo agimꝰ. amicos fraude decipimus. Huius autē formá nr̄ dantes aligerij florētinus eo ī poemate quod florentino scripsit ydiomate. ī paruū quidē inter alia poemata monitū sic describit. Eam scilicet iusti hoīs hr̄e faciem corpus reliquū serpētinū uarijs distinctū maculis atqꝫ coloribꝫ| ⁊ eius caudá terminari ī scorpionis aculeū| eáqꝫ cocitū innare undis adeo ut illis excepta facie totum ꝯtegat horridū corpus. eáqꝫ gerione cognominat. Implacida igr̄ ⁊ simi uisti hominis huiꝰ facie. sentit autor extrinsecū fraudulentiū habitum. sūt enī uultu et eloquio mites. habitu modesti. incessu graues. moribꝫ īsignes ⁊ spectabiles pietate| operibus uero mirabiles sub gelu iniquitatis tectis| uersipelles sunt. ⁊ astucia callidi| maculis respersi scelerum adeo ut omnis eorū operum ꝯclusio ꝑniciose sit plena ueneno. et inde gerion dicitur quia regnans apud balcares insulas| gerion miti uultu blandisqꝫ uerbis ⁊ omni comitate ꝯsueuerat hospites suscipere. ⁊ omnī sub hac benignitate sopitos occidere. Cur autē herebi noctisqꝫ filia dicatur sit eadē q̄ de dolo racio est.

De pertinacia herebi octaua filia. Caᵐ. 22ᵐ.

Pertinacia insipientiū exiciale crimē secundū tullium herebi noctisqꝫ filia ē. nec cām uidere difficile. Nam quociēs indigestus mortaliū ignauie rigor rōnibꝫ ualidis et calori diuini feruoris interpolita offuscata intellectus caligine molliri nō pōt obstinaciones seu pertinaciá oriri necesse ē. imo iam exorta ē| ignorátie cer tissimum argumenti. Ergo bene Pertinacia Herebi, quem sepe gelidum diximus, et Noctis, quam sepe caligines mentis esse monstravimus, filia est.

De Egestate Herebi filia. Nona. ca. 23.

Egestas Herebi et Noctis filia non ea est quam plurimi arbitrantur oportunis scilicet carere. Hanc enim viri fortes tolerantia superavere, ut in arenis Libie Cato, sed ea est potius qua habundantes falso tracti iudicio subcumbunt, ut auri custos Midas Frigius rex, qui dum omnia que tangebat iuxta votum verteretur in aurum fame peribat. Hec est ergo vere Herebi filia, id est gelidi cordis et ignavi, ac etiam Noctis, id est ceci consilii, existimantis optimum divitias augere, ut usu careamus earum.

De Miseria Herebi decima filia. c. 24.

Placet in super Tullio Miseriam Herebi Noctisque filiam fuisse. Hec enim adeo extremum infortunium est ut possit prosperitates in misericordiam promovere. Eas quidem nos ipsi facimus, dum neglecto veritatis lumine perituras res abeuntes quocumque modo non aliter ingemiscimus quam si perpetuas perderemus, et sic ob offuscato mentis iudicio concussum pectus suspiriis lacrimisque miseriam emittit in publicum, ut inde filia Noctis et Herebi dici possit.

De Fame undecima Herebi filia. c. 25.

Famem dicit Paulus iuxta Crisippum Herebi Noctisque fuisse filiam. Hec autem aut publica est, ut olim premonstrata Pharaoni, aut privata, aut Erisithonis. Publica ex universali frugi penuria consuevit contingere, cuius rei aut divina ira causa est, vel diuturnum bellum, seu adversa supercelestium corporum dispositio, seu vermes subterranei rodentes semina, seu locuste iam sata nascentia devorantes. Ex quibus causa prime a nemine mortalium nosci potest. Et sic dici poterit Herebi Noctisque filia, sed non Herebi in inferioribus terre latentis aut in egris hominum pectoribus residentis, quin immo in profundo divine mentis archano secretissime vigilantis, quem intellectus hominum mortalitatis caligine offuscatus intueri non potest, nec etiam Noctis divine mentis, in qua nil unquam fuit obscurum, verum semper suo lumine cuncta clarificat, sed nostre imbecillitatis et erroris. Ceteras cause huius species asserunt mathematici suis artibus etiam previderi posse. Quod utrum verum sit, tu serenissime princeps, cum in talibus apprime te instructum audiverim, optime nosti. Si autem sic est, talis fames nec Herebi nec Noctis filiam esse potest. Si autem non sic, tunc ut de deo diximus, cum in archano nature antro repositum videri non possit, linquetur ut talis fames filia sit Noctis et Herebi ratione iam dicta. Privata autem fames aut ex penuria ciborum contingit ut plurimum, aut aliquando ex fastidio stomacantium. Si ex penuria, aut inertia atque desidia patientis aut egestatis crimine contingit. Si ex inertia vel desidia, ut quosdam videmus quos dam lascivie potius et ineptiis atque ocioso vacare quam rei familiaris curam gerere, hec profecto Herebi Noctisque filia est eo pacto quo superiores sunt cetere. Si egestatis crimine, dummodo non ob intemperantiam sit egenus qui patitur, nec hanc Herebi nec Noctis filiam puto, nisi ob id dixerimus quia ab intrinseco stomaci esurientis procedit. Si vero ob ciborum fastidium fames sit, ut non numquam quibusdam discolis atque prava consuetudine nauseantibus contigisse novimus, quibus nisi exquisita edulia et pulmenta accurate composita, seu regiis tucceta et preciosa vina atque forensia apponantur, adeo vulgaria spernunt et respuunt ut prius se in edia torqueri permittant quam comedant, nulli dubium quin et hec nata sit Herebi atque Noctis. Huius autem mansionem et formam sic describit Ovidius. Quesitamque Famem lapidoso vidit in agro, Unguibus et raris vellentem dentibus herbas. Hirtus erat crinis, cava lumina, pallor in ore, Labra incana situ, scabre rubigine fauces. Dura cutis per quam spectari viscera possent, Ossa sub incurvis extabant arida lumbis, Ventris erat pro ventre locus, pendere putares Pectus et a spine tantummodo crate teneri. Auxerat articulos macies genuique rigebat. Orbis et immodico prodibant tubere tali. Hanc procul ut vidit etc.

De querela Herebi filia duodecima. capitulum 26.

Querelam dicit Tullius fuisse filiam Noctis et Herebi. Quod facile concedetur si quid sit sane mentis oculo prospectetur. Est enim morbus male sensi convenientis animi. Ob hoc in insanum venientes pectus, quia aut subtrahi quod sibi debetur autumat insultus homo, aut egre fert sibi non dari quod optat vel non posse quod cupiat, et sic quod suum tamen est alienum lumine mentis privatus existimat. Hic queritur lascivus amans, hinc auri cupidus, hinc honorum avidus, hic sanguinis sitibundus et alii plures malis quod introduxerunt ipsi et prudentes eiecisse poterant flentes.

De morbo terciodecimo Herebi filio. capitulum 27.

Est et morbus Herebi Noctisque filius ut placet Tullio et Crisippo. Hic autem mentis et corporis potest esse defectus, et uti in corpore ab humorum discordantia, sic in mente animorum inconvenientia causatur, et tunc merito huiusmodi parentum, id est cecitatis intrinsece filius nuncupatur. Et quoniam in mortem salutis tendere videatur morbus ut placet pluribus appellatur.

De Senectute Herebi quartadecima filia. capitulum 28.

Senectus etatum ultima et morti contermina solo contingit corpori, cum rationalis anima tendat in viriditate perpetua in eternum. Hec ut ait Tullius Herebi fuit Noctisque filia. Quod quidem facile concedi potest cum illi sit in complexione conformis, frigida scilicet et sicca, et filii similes consueverunt esse parentibus. Est insuper Herebus iners et tremulus, a quibus non degenerat senectus cum ut cernimus tremula sit et tarda. Porro quia hebetes offuscatosque sensus habet corporeos non incongrue illi Noctis dixere matrem. Attamen hec habet insigne, quia quantum illi substrahitur virium tantum mentis augetur consilii, ex quo fit ut veneranda sit et eius consilium iuvenum preponatur lacertis.

De pallore Herebi filio quintodecimo. capitulum 29.

Pallor faciei atque totius corporis exanguis est color, exausti sanguinis seu egri seu repentini timoris certissimus testis. Hic Noctis et Herebi filius est teste Crisippo. Et hoc ideo quia quicquid a luce solis non cernitur aut a minus bona vegetatione nutritur pallore facile occupatur, et supradictum est quia neque solem videat neque calorem sentiat Herebus, et ob id ubi ista contingunt frigescere sanguinem et adversa digestione corrumpi, et per consequens oriri pallorem necesse est, ut satis videmus in eis qui diu in carcere clausi in lucem venerunt, aut qui ab egritudine corporea fatigati resurgunt, vel subito correpti panore pallescunt.

De tenebra sextadecima Herebi filia. capitulum 30.

Herebi Noctisque filiam esse tenebram nullo interveniente teste crederem. Sane ne item mater et filia videantur in hoc differunt. Nocte aliqualis luminosa res cernitur, ut luna et sydera seu ignis aliquis. In tenebra autem nil unquam apparet luminis, et si appareat usquam desistet esse tenebra.

De Somno Herebi filio septimodecimo. capitulum 31.

Somnus secundum quosdam est intimi ignis coercio et per membra mollita et labore relaxata diffusa quies. Secundum vero alios est quies animalium virtutum cum intensione naturalium. De hoc sic scribit Ovidius: Somne quies rerum, placidissima somne deorum, pax animi, quem cura fugit, qui corpora duris fessa ministeriis mulces reparasque labori etc. Sane longe plenius somni commoda describit Seneca poeta in tragedia Herculis furentis dum dicit: Tuque o domitor Somne malorum, requies animi, pars humane melior vite, volucer matris genus Astree, frater durae languide mortis, veris miscens falsa futuri, certus et idem pessimus autor, pater o rerum, portus vite, lucis requies noctisque comes, qui par regi famuloque venis, placidus fessum lenisque fove, pavidum leti genus humanum cogis longam discere mortem. Preme devictum etc. Hinc postea Ovidius describit thalamum satis aptū dormiendi cupido dicēs. Est prope cimerios longo spelūca recessu. Mons cauus ignaui domus ⁊ penetralia sōni. Quo nūquā radijs medius uel cadēs uel phebus adire pōt nebule caligine mixte. Exalantur humo dubieqꝫ crepuscula lucis. Nō uigil ales ibi cristati cantibꝫ ōis. Euocat aurorā nec nocte silencia rūpunt. Soliciti ue canes canibꝫ ut sagacior ans'. Garrula nec progne stertēcia pectora mulcet. Nō fera nō pecudes nō moti flāmine rami. hūane ue sonū reddūt ꝯuicia lingue. Muta quies hītat saxo tn̄ exit ab imo. Riuus aque lethes per quē cū murmure labēs. Inuitat somnos crepitantibꝫ unda lapillis. Ante fores antri fecūda papauera florent. Innūeqꝫ herbe q̄ꝫ de lacte soporē. Nox legit ⁊ spargit ꝑ opacas humida t'ras. Ianua ne uerso stridorē cardine reddat. Nulla domo tota est. custos ī limine nullus. In medio thorus ē ebano sublimis ī antro. plumeus unicolor pullo uelamine tectus. Quo cubat ipē deus mēbris languore solutis. hēc circa passim uarias imitācia formas. Somnia uana iacēt totidē quot messis aristas. Silua gerit frondes eiectas litus harenas. ⁊c̄. Hunc tam spectabili thalamo a cubiculariis decoratum deū dicit tullius herebi ⁊ noctis fuisse filiū. cui rei cā uidenda ē. et cū uidere poterimus de ministris cū satis sensus appareat descⁱpti thalami.

Filius ergo herebi ⁊ noctis scꝫ dr̄ somnus quia cū uaporibꝫ humidis e stomaco surgētibꝫ ⁊ opilantibꝫ arterias ⁊ quieta obscuritate causetur. Si autē d' mortali somno uelimus intelligē non difficilius parētū taliū dabitur cā. Nam calore caritatis pdito ⁊ omissa rōis uia. ut necessariū sit ī letiferū ire somnū satis apertū ē. Nūc autē de assistētibꝫ uideamus que somnia sunt multiplicium sp̄erū. ex quibꝫ quiqꝫ tm̄ sup somno scipionis oñdit macrobius.

Harum prima uocatur phantasma quē nūquā se mortalibꝫ nuscet. nisi lēte dū se incipit somnus imittē existimātibꝫ nobis adhuc uigilare. affertqꝫ horribiles uisu formas et ut plurimū a natura spetie ⁊ magnitudine discrepantes. certamē noxiū aut mirabile gaudiū tēpestates ualidas uentosqꝫ sonores ⁊ huiusmōi. Huius ī genere dicit Macrobius eē ⁊ emactes seu ephyactes ul' ephyaltes. quē cōis p suasio existimat quiescētes inuadē et suo pondere pssos. senciētesqꝫ grauare. Et huius cām opinātur multi stomacum nimio cibo ul' potu grauatū seu longo ieiunio uacuū. ⁊ nō nūquā aliquē ex humoribꝫ ceteris pdominātē. Sūt qui sup addūt hesitaciones dicūtqꝫ uirgilium intellexisse didonē uidisse phantasmata dū sorori ꝯquesta ē dicens. Que me suspensam ī somnia terrēt. et illud ī sompnia pro phantasmate licencia poetica ī proprie positū.

Secunda i somniū nūcupatur a pmeditacione causatum. ut tullius affirmare uidetur ī libro rei. p. dicens. Fit enī sepe ut cogitaciōes sermonesqꝫ nr̄i pariant aliqd ī somno quale de homero scribit ennius de quo uidelicet sepissime uigilās solebat cogitare ⁊ loqui ⁊c̄. In hac igr̄ spetie somnij amās dillectā sibi puellā ī amplexus eius occurrētes aspiciet aut fugientē uiseamus exorabit. Nauta tranquillū mare nauēqꝫ pansis uelis sulcātes aut tēpestate periclitātes aspiciet. Sic et agricola frustra letabitur letas aruis intuens segetes depastasqꝫ plorabit. Ingurgitatorū pocula exhauriet. Ieiunijs cibos aut optabit aut faucibꝫ uacuis deuorabit appositos. De pmeditatione autē a didone saucia uisa. quidā nolunt eo q uideatur a uirgilio oñsā premeditationē dum dicat. Multa uiri uirtus aīo multusqꝫ recursat. Gentis honos herent infixi pectore uultus. uerbaqꝫ ⁊c̄. Et sic tamquā ex pmeditacōe prouenientes uidetur eē ī somniū. Verum qui ex affectione procedunt una cū sōno ī auras euanescunt ut ipē idē uirgilius dicit. Sed falsa ad celū mittit ī somnia manes.

Somniū spēs tria

appellatur ꝑ qđ placet Macrobio certa somniari ſꝫ ſub uelamine ut teſte moyſe i pentateuco uidit Joſeph manipulos fratrum ſuorum adorantes. ⁊ ut ait valerius Aſtiages uitē ⁊ uinā ex genitalib' filie pcedentes. hec autē fieri nolunt hoīe exiſtente ſobrio ut plurimū ſumus ꝓpiquāte die.

Quarta uero ſpēs uiſio nominat' nullas ꝑ ſe ferens ambages qui uno quod futurū ē liquida patefactōne demōſtrat. ut uidit Arterius rufus romanus eques dormiens ſyragusis. ſe ſalꝫ dū gladiatorū muñ inſpicēt retiarij manu tranſfodi. quod die ſequēti cū multis nūciaſſꝫ ſecutum ē.

Quinta ⁊ ultima ſōniorū ſpēs oraculū ueteres uocaūe quod Macrobius ēē uult dū ſopiti parentes maiores q͡ʒ nr̄os grauē hominē aut pontificē ſe ipſū deū aliqua dicētes ſeu ꝑmonētē nos cernimus. ut i ſōnis Joſep ab angelo ꝑmonitus ē ut acciperet puerum et m̄rem eius ⁊ cū eis ſe cederet i egiptū.

Sane nō nulli ex priſcis ut ex uerbis porphyrij pħr ſatis percipi pōt omīa ꝑ quietē uiſa uera ēē arbitrati ſunt. ſed ut plurimū minime intellēta. ⁊ ob hoc uidetur porphyrium longe alit' q̄ multi alij faciāt ſentire. quod ꝑ homerū primo deinde ꝑ uirgiliū dictum ē. ⁊ qm̄ familiare magis uirgilij q̄ homeri carmē illud deducamus i mediū. dicit enī uirgili': Sunt gemine ſomni porte quarū altā fert'. Cornea qua ueris facilis datur exitus umbris. Altera candenti perfecta nitēs elephanto. Sed falſa ad celū mittunt i ſomnia manes. ⁊c̄. Per hos u'ſus uult porphyrius ſomnia omīa uā ēē. ſenciens q̄ anima ſopito corpore tāq̄ paululū ſolutior i ſuā diuinitatē uitatū ⁊ i latēs humanitatē uerū aciē omnē dirigat intellectus ⁊ nō nulla uideat ⁊ diſcernat ⁊ plura uideat q̄ diſcernat. ſeu longius abdita ſint ſeu denſiori tegmine occultata. ⁊ hic fit ut quod diſcernit eſto nō plene nebula caliginis mortalitatis obſiſtente uerū ſit. ꝑ corneā emicti ianuā cuꝫ cornu hui' nature ſit ut extenuatū ꝑuiū ſit i tuitū. ⁊ tam q̄ dyaphanum corpus i ſe recōdita uidere ꝑmittat. Qđ autē obſiſtēte carnis caligine uidere nō pōt. id eleffāto cōfectum dicimus. cui' quidē os an atāco cōdenſatum eſt. ut in quātacūq͡ʒ tenuitate redigatur uidere ſuppoſita non ꝑmittat. que io falſa dicit uirgilius qa minime intellecta ſūt ut ait porfirius.

Nunc autē ſupē de miniſtris uidē qui ⁊ ſi forte multi ſint noīa triū tm̄ ēē cognoſcimus. quorū primū morphea dicim uolunt. quod i terp̄tatur formacō ſeu ſimulacrum. Cui' dnī iuſſu offm̄ ē quoſcūq͡ʒ hominū uultus fingē. uerba mores uoces ⁊ ydiomata ut ſcribit ouidius dicēs. At pater ex populo natorum mille ſuorum. Excitat artificē ſimulatorēq͡ʒ figure. Morphea nō illo iuſſos ſolertior alter. Exprimit icessus uultūq͡ʒ ſonūq͡ʒ loquendi. Adicit ⁊ ueſtes et cōſuetiſſima cuiq͡ʒ verba ſꝫ hic ſolus homines imitatur. ⁊c̄. Secundū aūt ycathona ſeu phabetora quorum ego nouiꝫ ſignificatum ignoro. Huius tū officiū hec i carmine dicit ouidius. Alter fit fera fit uolucris fit longo corpore ſerpens. Hunc ycathon ſuperi mortale phabetora uulgus. Nominat. ⁊c̄. Tertiū uero dixē panthū q̄ totum. Cuius offm̄ eſt i ſenſibilia fingere ouidio teſte dū ait. Eſt etiā diuerſe tercius artis. panthos ille i humuꝫ ſaxūq͡ʒ undiq͡ʒ trabemq͡ʒ. Que q͡ʒ uacāt aīo fallaciter omīa trāſit. ⁊c̄. Quaſi ex his uelint que cernimus dormiētes ab exteriori potētia nobis allata ſint. uerū utrum ſic ſit uideāt alij.

De morte decima octaua filia herebi . ⁊ . cª · 32 ·

Mors ut noluere tullius ⁊ criſipp' filia fuit noctis ⁊ herebi quaꝫ ultimū ēē terribiliū teſtatur Ariſtotiles. Ab hac enīꝫ oīs ab ea ipā die qua miſerū mūdū intramus ſenſim a deo ut non aduertamus cōtinue capim̄ et cū cotidie moriamur tūc uulgato ſ'mone mori dicim'. cū mori deſinimus. Hanc ⁊ ſi mille modis nisi rapiamur aut molestam aut naturales volunt priorem. Violenta est que ferro vel igne vel cum alio fugienti vel etiam postulanti infertur. Naturalis autem secundum Macrobium super somnio Scipionis ea est qua non corpus ab anima, sed a corpore anima derelicta est. Vocavere insuper veteres senum mortem maturam seu mentitam, iuvenum immaturam, puerorum autem acerbam dixere. Nec non et aliis multis nominibus appellata est, ut Atropos, Parca, Letum, Nex et Fatum. Huius etiam dirum opus sic breviter describit Statius. Stigiis emissa tenebris Mors fruitur celo bellatoremque volando Campum operit nigroque viros invitat hiatu. Nil vulgare legens sed que dignissima vita. Funera precipuos annis animisque cruento Angue notat. et cetera. Sed iam que pauca ficta sunt detegamus.

Herebi illam dicunt filiam quia ab herebo emissa sit, ut prescripto carmine Statius. Stigiis emissa tenebris. Seu quia calore careat ut caret herebus. Noctis autem ideo filia dicta est quia horribilis et obscura videatur. Mors autem dicta est ut dicit Ugutio quia mordeat, vel a morsu parentis primi per quem morimur, vel a marte qui interfector est hominum, vel mors quasi amaror, quia amara sit. Nil enim hominibus creditur amarius morte, eis exceptis de quibus dicit Iohannes in apocalipsi. Beati qui in domino moriuntur. Hec ut placere videtur sermo ab atropu de qua supra differt, quia per hanc molestam debemus intelligere mortem ut satis etiam colligitur proximo superiori ex carmine Statii. Per antropon autem intelligi naturales rerum dissolutiones. Antropos autem dicta quia non convertitur. Parca vero eam per antiphrasim dixere eo quod nemini parcat. Sic et letum cum sit mestissima rerum. Necem autem illam proprie arbitror qua aqua vel laqueo seu modo alio spiritus intercluditur. Fatum autem dicta est eo quod divina providentia premonstratum sit, qui nascitur omnis mori debere.

De charone herebi decimonono filio. c. 33.

Charon Acherontis nauta herebi et noctis filius dicitur a Crisippo. De quo sic ait Virgilius. Portitor has horrendus aquas et flumina servat. Terribili squalore charon cui plurima mento. Canities inculta iacet, stant lumina flamma. Sordidus ex humeris nodo dependet amictus. Ipse ratem conto subigit velisque ministrat. Et ferruginea subvectat corpora cimba. Iam senior sed cruda deo viridisque senectus. et cetera. Charon quem Servius devolvit in cronon tempus est. Herebus autem hic pro intrinseco divine mentis consilio intelligendus est, a quo tempus et cetera omnia creata sunt, et sic herebus Charonis pater. Nox autem illi ob id data est mater quia ante creatum tempus nulla fuit sensibilis lux, et ideo in tenebris factum et tenebris productum videtur. Apud inferos autem ideo positus est Charon quia superi tempore non indigent, ut nos mortales qui ab illis sumus inferi indigemus. Quod autem Charon corpora deferat ex una in alteram Acherontis ripam ideo fictum est ut intelligamus quoniam tempus confestim ut nascimur suo nos sumit in gremio et in ripam defert oppositam, id est in mortem, que quidem est nativitati contraria, cum illa deducat in esse et hec corporibus auferat esse. Vehimur preterea a Charonte per Acherontem fluvium qui absque gaudio interpretatur, ut advertamus quoniam a tempore trahimur per vitam labilem et miseriis plenam. Eum preterea dicit Virgilius senem sed robusta viridique fultum senecta, ut cognoscamus tempus annositate vires non perdere. Hoc idem hodie potest quod potuit dum creatum est. Sordidus autem illi amictus est ut appareat quia circa terrena que sordida sunt versetur.

De die herebi vigesima filia. c. 34.

Dies herebi noctisque fuit filia, sic ubi de natura deorum scribente Tullio. Hanc dicit Theodontius ethere fratri suo coniugio copulatam. Quod herebi filia sit et noctis talis ratio redditur a quibusdam. Herebum enim a parte totum sumentes pro universo terre corpore sumi volunt, ex extremo cuius quod orizonta vocant greci, non est dubium adventu solis cedente nocte dies consurgere et

eā herebum ex nocte produxisse. Eaȝ
autē etheri ꝯiūctā ꝯnubio iō dicunt.
quia etherē intelligunt ignē qui clarī
tate carere nō pōt. ⁊ ob id cū dies cla
ra sit nil aliud noluit ꝙ claritatem i
gni ꝯiunctā ostēdere. Hec autē ab ā
tiquis postquā a deo terrāȝ ē uesꝑē ⁊ mane
factā est dies una huiꝰ magnitudis de
signata ē. ut id tpūs quod labitᷣ a sur
gente sole ⁊ mūdū omēȝ circū eūte
atqȝ i eodēȝ loco unde surrexerat redeū
te, ea cū nocte que includitᷣ dies dica
tur una. ⁊ hec naturalis. quā i uigīti
quatuor equas partes diuisere ⁊ has
horas nūcupauere. Deinde prout eis
deȝ usum ē artificialis ē sup induc
ta dies que i diēȝ et noctē diuisa uni
cuiqȝ partiuȝ diei scilicȝ ⁊ nocti duode
ciȝ horas. esto inequales ēē ꝯcessere.
et artificialeȝ ab artificio excogitātis
eā dixere. qua i suis iudicijs ut pluri
mū utūtur astrologi. Inde medici cre
ticū iuenere diēȝ eaqȝ circa egritudi
nū obseruatiōes utūtur. Dierū uō natu
raliū initiū nō eque a nationibȝ oībȝ
sūmitur. Romani autē ut ait marcus
uarro a nocte media incepisse ⁊ in se
quētis noctis mediū terminasse uo
luerūt. quā demisionē adhuc seruant
ꝑtali et potissime i iudicialibȝ caūs.
Athenīēses autē olim a solis occasu i
cipientes diēȝ. i occasū diei sequentis
finiebāt. Babilonij uō ab ortu facie
bāt ꝙ ab occasu attici. Umbri qui ⁊ cū
tusci sūt a meridie illi fecere pricipiū.
et i sequētis diei meridiē terminabāt
Que ꝯsuetudo adhuc ab astrologis
obseruatur. Est p̄terea dies naturalis
ꝯm uarias eius qualitates uarijs di
stincta nominibȝ. Nā ut macrobius
saturnaliorū asserit ab initio diei ro
manoruȝ incipiēs primū tp̄s diei dr̄.
medie noctis inclinatō eo ꝙ nox i ui
incipiat declinare. Deinde a galli cā
tu gallicinū nūcupatus. Tertiū ꝯ
ticiniuȝ eo ꝙ sopita oīa ꝯticescēre uide
ātur. Quartuȝ diluculū dr̄ eo ꝙ diei
lux apparē incipiat. Subsequēteȝ quītū tp̄s
sole iam surgēte mane uocari uoluē. seu
ꝙ a manibȝ exordiū lucis emergi uisum
sit. seu ab omine boni nois. nā lanubini
mane pro bono dicūt. Sextum auteȝ dixē
meridiū hoc est diei mediū quod nos me
ridieȝ dicimus. Ab hac auteȝ hora tp̄s in
nocteȝ tendens quod septimū ē uocatᷣ occi
duuȝ quia cadē uideatur. Octauū uō supre
ma tēpestas nūcupatū ē. eo ꝙ diei sit no
uissimū tp̄s ut i duodecim tabulis ē exp
ssum. Solis occasus suprema tempestas
esto. Deinde nonuȝ tēpus dr̄ uespa quod
a grecis tractum est. Illi enim speram a
stella hespero que i occasu solis apparet di
cunt. Decimū autē tēpus ē quod noctis i
niciuȝ dr̄ prima fax eo ꝙ tūc stelle incipi
ant apparē seu ut alijs placet quia tunc
luce cessante diei incipimus faces accē
dere ut i tenebras noctis uicamus luce.
Tempus uō undecimū nox ꝯcubia dictū
ē eo ꝙ ea hora post aliquales uigiliā cubi
tū consueuerint ire mortales. Duodeci
mū quitē diei tēpus quod noctis ē tertiū
i tēpestū dr̄ eo ꝙ nullis gerēdis rebȝ ui
deatur accōmoduȝ. cuius finis ē circha
principiū eius quod diximus medie noc
tis inclinatio. Insuper cū humana
solertia respectū hito ad septēnariū nūm
queȝ quibȝdā ex causis ueteres uoluere
perfectum disposuerit omē tp̄s p septima
nas dierū efflui. ⁊ dies illas septimane
nominibȝ uarijs nūcupare ꝯsueuē non
nulli nominū taliū exquirē cās quas e
go has puto. Cū a planetis apud nos quī
qȝ denominentᷣ. sexta sabatum ab hebreis
dcā. a xp̄ianis postea imutata nō ē. eo
ꝙ requieȝ dicant significare latine ut
appeat cū creauisset omia deus i sex diebȝ
eum septima ab omībȝ operibȝ quieui
sse. Dominica autē dies que nobis xp̄i
anis ē septima sic eo dcā est quia eo die
xp̄s dei filius nō solum ab omnibȝ labo
ribȝ suis quieuit uerū uictor surrexit
a mortuis ⁊ sic illam a domino nr̄o pa
tres inclitī uocauere dominicā. Alij uo
lunt a sole denominatā eo ꝙ ipē sit pla

netarum princeps et inde dicatur dominus. ⁊ quia eiuſdem diei hore prime principatum habeat. ob id illam denominaru dominicā. Sed cum longe alius ſit ordo planetarum q̄ in nominibꝫ dierum habeatur eſt ſciendum ſecundum planetarum ordinem ſucceſſiuē unicuiqꝫ diei hore dari dominiū. et ab eo cui contingit prime hore diei dominiū habere. ab eo dies illa denominata ē. ut puta ſi diei dominice ueneri ſecundam horam tribues que ſoli inmediate ſubiacet. ⁊ mercurio terciā qui ſubiacet ueneri. ⁊ lune quartam que ſubiacet mercurio. quintā autē ſaturno ad quem conuertendus ē ordo cum in luna defecerit. ſextā ioui. Et ſic de ſingulis uiginti quatuor horis diei dominice ſub nomine uel dominio mercurij inuenietur hora uigeſima quarta ⁊ uigeſima quinta que prima ē diei ſequentis ſub nomine uel dominio lune. ⁊ ideo ab eo ſecundus denominatus eſt ebdomode diēs ſeu pocius primus ut dies dominica ſeptima ſit ebdomode et quietis dies. A qua prima diei lune hora ſi eodē mō computaueris uigeſimā quartā eiuſ horam inuenies ſub iouis imperio ꝯſtitutam. et uigeſimā quintā ſub mārtis dominio. A quo ⁊ ipſa ſecunda dies martis denominata eſt. quia prime eius hore mars imperet. Et ſic ſucceſſiue de ſingulis donec ad ultimam deueneris ſabbati que marti ſubeſt. ⁊ ſubſequitur prima diei dominica aſcripta ſoli a quo dies ut ante diximus dñica ē. Dies autem naturalis cum ex die cōſtet et nocte a die tota tamquam a digniori parte denominata eſt. ⁊ die a dijs uocitata. Nam dyos grece. latine dicitur deus. Nam uti dij mortalibꝫ opinione ueterum adiutores ſunt. ſic et adiutrices ſunt dies. ⁊ a dijs ipſis etiam eam ob cauſam denominate ſſ.

Poſtquam e ſubterraneis latebris in diei lucem preſtante deo deuenimus. ſupereſt nobis ut eque de omnibus herebi filijs dixiſſemus. etiam de ethere quem eiuſdem filium uolunt quid ſenſerunt ueteres deſcripſiſſe. Sane quoniam eius omne maſculinum genus hoc excepto filio ſterile ē. et huius non eſt parua poſteritas. ⁊ in longum ſatis uolumen primum protractum eſt. cum in ſecundum ſeruandum honeſtius ratus ſum. ⁊ primo finem imponere.

Genealogie deorum gentilium liber primus explicit.

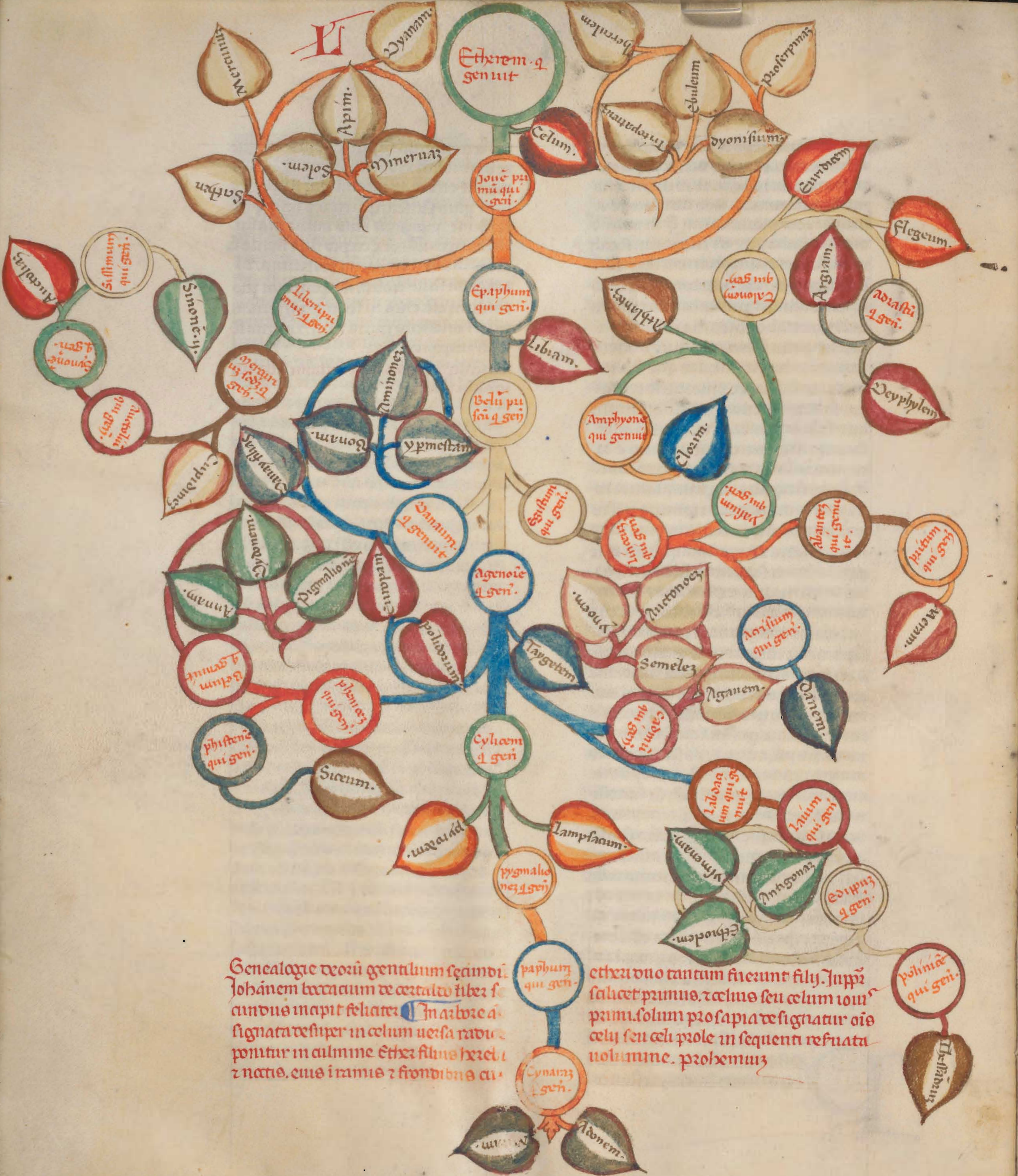

Genealogie deorũ gentilium ſecundũ Johãnem boccacium de certaldo liber ſecundus incipit feliciter. In arbore aſignata deſuper in celum uerſa radice ponitur in culmine Ether filius herebi ⁊ noctis. eius i ramis ⁊ frondibus cu- etheru duo tantum fuerunt filij. Juppiter ſcilicet primus. ⁊ celius ſeu celum iouis primi. ſolum proſapia deſignatur oīs celij ſeu celi prole in ſequenti reſuata uolumine. prohemiuz

II

E cavernis herebi fere omnem prolem eduximus gratia dei nostri omnipotentis et eius opitulante. et quo concessum est ingenio amotis figmentis nudam in precedenti volumine coram apposuimus lectoribus. equidem non absque ingenti labore inter stigios fumos et nebulas vacillantis hinc in navicule. Sane postquam in patentiorem orbem ventum est forsan minus ambigue flexus varios reciprocosque superabimus euripos quorum superbientes in celum undas ni fallor aspicio. Nam inter alios ardius ether cum fratribus herebi in sublime delatus primus impetu occurrit suo. non magna tamen prole fecundus sed spectabili quidem. Ex qua si satis recte conspicio primus iuppiter natus est. tam conspicuus nominis gloria quam longa successione refulgens. Quam si describere velim omnem in egiptium usque litus et syrium regnumque tuum cyprum ut evehar impellente fluctu necesse est. Que cum tanto sit celsitudini tue Rex inclite notior quanto michi longinquior navigatio quaeso pro tui nominis insigne decus errores meos equo animo feras et primo re principis eiusdem potius iubeas quam dentibus invidorum lacerari permictas. Ipse enim tenso velo extorta faucibus iter arripio. orans ut ille illud dirigat. qui naufragantibus in mare genezareth discipulis ventis imperavit et undis.

De ethere herebi et noctis vigesimo primo filio. Qui genuit Jovem et celum seu celum. Capitulum primum. primum

Ether ut placet tullio in libro de natura deorum filius fuit noctis et herebi. Qui quidem et si quandoque pro celo sumatur, proprie tamen igneus elementum videtur existimari a multis. Sic enim testatur ugutio. sic velle videtur ovidius ubi in principio maioris sui voluminis dicit. Hec super imposuit liquidum et gravitate carentem. Ethera nec quicquam terrene fecis habentem etc. Hunc deum omnium eam credidere quidam ut supra dictum est et eum simuliter demogorgonis filium fictione sua pronapides ostendit. qui dicit chaos ignita exalasse suspiria. sed iustius est ciceroni cedendum. Quem quamvis tuiciique sterilem multi faciant, ipse tamen eum scribit fuisse fecundum. et iones genuisse primum et Celum e quibus emanavit omnis numerosa deorum prosapia.

De Jove primo etheris filio qui tredecim inter filios et filias genuit. Quorum prima minerva. secundus apis. tercius sol. quartus dyana. quintus mercurius. sextus tritopatres. septimus ebuleus. octavus dyonisius. nonus hercules. decimus proserpina. undecimus liber pater. duodecimus Epaphus. tercius decimus Sathyrus. Capitulum ii.

Iovem primum dicit theodontius fuisse filium etheris et diei. De quo quidem iove quantumcumque preclaro sit ingenitus nomine legisse nichil audisse tamen perpauca esto laudabilia memini. Referebat enim leontius grecus homo et calabri hominum doctissimus. hunc ante quesitum maius nomen lysaniam nuncupatum hominem Arcadem et profecto nobilem et ex archadia athenas ivisse. Et cum esset ingentis ingenii iudicasset quod rudi in seculo rudi et fere bestiali ritu viventes atticos cum omnia communibus legibus illos publico instituto vivere docuit. et qui feminas fere communes habebant primus matrimonia celebrare constituit. et cum iam ad humaniores redegisset mores monuit eos deos colere et eis aras et templa atque sacerdotes insti tuit. ⁊ multa illis insup oñdit utilia. Que cũ mirarẽtur siluestres attici atqꝫ ꝯmẽdarẽt eũ rati deum iouẽ uocauẽ regẽqꝫ suũ fecẽ. Quẽ etiã cicero antiqssimum dicit atheniẽsium fuisse regeꝫ. Hec iñ de isto sunt. Nunc uõ uiso cur ẽtheris ⁊ diei illum finxerint filiũ. Et qm̃ celeberrimũ fuit apud gẽtiles iouiˢ nomẽ eius significatũ uidebimus ⁊ que poterat ẽẽ impositiõis cã certificationiˢ perscrutabimur. Dicunt ergo eum etheris filium seu ut eum nobilitent pr̃e gl̃oso. putabant eñi primã reruꝫ causã igneꝫ ⁊ sic illi nobiliorẽ patrem dare nõ poterant seu q' eum celestem putarent homineꝫ seu deũ. ⁊ a celo uenisse racione profunditatis igenij seu quia illi igneã naturã inderẽt more ignis semper ad alta tendẽteꝫ ut de eo dici possit uirgilianũ illud. Igneus ẽ illis uigor ⁊ celestis origo. Diei uõ filium id illuꝫ dc̃m puto quia esto nascatᶠ quis aptus ad maxima nõ tñ euestigio q' natus ẽ ea pot̃ ad que natus est agẽ. oportet ut in dies augeãtur uireˢ ⁊ annis i feruoreꝫ agendoruꝫ excrescat. et demũ ipe operetur. Cuius opa qui in die uisa ⁊ cognita sunt a die nono uidetur editus partu. ut de talibꝫ dici possit q' ualerius dicit de demoscene. Ita qꝫ alterum demoscenẽ mat̃. alterũ industria enixa ẽ. Sic ⁊ alterũ pepẽit lysaniã mat̃ ⁊ alterũ dies operum testis.

Uocatus ẽ insuper lysanias iste ab atheniẽsibꝫ iupp̃r nomi eo usqꝫ nemini ꝯcessuꝫ mortaliũ. nec ipi etiã deo fuẽat adhuc a gentilitate ipositum. nec unde sumptuꝫ sit ab imponẽtibꝫ satis sciũ. Arbitror ego tñ id nomis huiˢ causam dedisse. q' ⁊ de alijs etiã planetis multũ ꝯtigisse ꝯperimus. a similitudie scilicꝫ opationũ ꝯformiũ huiˢ hominis ipi ioui. Dicit eñi Albumasar i suo maiori introductorio iouem planetã naturã calidũ ẽẽ ⁊ humidũ aereũ tẽpatũ modestiꝫ atqꝫ honestũ laudabile plurimũ ⁊ patientie obseruatoreꝫ ac i periculis post pacientiã audacẽ liberaleꝫ misericordẽ cautũ amatoreꝫ uerũ magnanimũ amicũ fidelem multiloquũ bonorũ amicũ malorũ uõ hostes amatorẽ principuꝫ ⁊ maiorũ ⁊ alia plura de eo scribit qbˢ annectit eũ significare ñales animã uitã pulcritudinẽ sapiẽtes uiros legũ doctores iustos iudices diuinũ cultuꝫ religionẽ uictoriã regnũ diuicias nobilitateꝫ gaudiũ ⁊ huiusmoi. Quibus ꝯsideratis ⁊ demũ huiˢ hominis ponderatis moribꝫ adeo eum cũ ioue ꝯuenire discernemus ut nõ incongrue ioueꝫ nũcupatũ dicamus. ⁊ hãc ꝯuenientiaꝫ tãti nominis illi causã fuisse credamus.

Sane nomẽ hec postquã ab antiquis planete ⁊ lysanie concessum ẽ nõ nulliˢ alijs a recentioribꝫ etiã attributũ legimus ut puta ioui secũdo celi filio qui ⁊ archas homo fuit ⁊ atheniẽsiũ rex. Nec nõ ⁊ ioui tertio homini cretẽsi ⁊ saturni filio. sic eque ⁊ pericli atheniẽsi principi quẽ multi ioueꝫ olympiũ uocauẽ. preterea poete ignẽ elemẽtũ ⁊ nõ nũqͣ ignẽ et aereꝫ sub iouis nomine suis fictioĩbꝫ iseruẽ. Adeoqꝫ in sublime ꝯscendit ut a prudẽtioribꝫ etiã summo ⁊ uero deo ascriberetur nec imerito ipi quippe soli taꝫ egregiũ ꝯpetit nomeꝫ quod nec abhorret xp̄ianus ꝯsiderato nominis significato nisi gentiliũ fuissꝫ iuẽtũ. Uolunt eñi aliqui ⁊ graues uiri qd idẽ iuppiter sonet q' iuuans pr̃ qd soli uero deo conuenit. ipe eñi uere pr̃ ẽ ⁊ ab eterno fuit et erit insempiternũ. qd de alio nemine dici pot̃. similiter ⁊ iuuãs ẽ oĩbꝫ ⁊ nulli nocens ⁊ i tantum iuuãs ẽ ut si suũ retrahatur iuuameꝫ pditẽˢ ꝯfestĩ omia necesse sit. Insup hoc nomẽ iupp̃r grece dr̃ çephs. quod latine uita sonat. Et quis alter rebus ⁊ creaturis omĩbꝫ uita ẽ nisi deus. Ipe eñi de se ipo dicẽs testatur. Ego sum uia ueritas ⁊ uita. ⁊ profecto sic ẽ. illi eñi et ꝑ eũ ⁊ i eo uiuũt omnia. extra eum pt̃ mortem ⁊ tenebras nichil. Hunc ⁊ si non rite coluerint ueteres romani Iouẽ optimũ maximũ uocauẽ.

conati per hec pauca verba ostendere quoniam magnitudine et potentia ceteros excedat deos et quia ipse solus summum sit bonum et quia ab eo vita sit et adiutorium universis.

Multa preterea poteram hic apponere Iovi a poetis attributa, ut puta armigeram avem, quercum, bella, Iunonem coniugem et talia. Sed quoniam ista videntur recte spectare ad ea que de Iove cretico ficta sunt, illi censui reservanda. Porro rex inclite non satis certum est utrum Athenienses Iovem hunc in deum habuerint aut fecerint. Si autem fecerint, sciendum est antiquis consuetum fuisse ad augendam originis nobilitatem conditores civitatum suarum certis suis infaustis cerimoniis numero deorum inserere et sacris templisque colere. Et sic et parentes suorum principum. Sic et ipsos principes ob aliquod ab eis susceptum beneficium, ut se gratos ostenderent et alios ad bene agendum ob cupiditatem tam splendide glorie animarent. Scribunt insuper veteres multos fuisse Iovi filios, ex quibus arbitror vere non nullos Iovis fuisse filios. Sed cuius Iovis primi secundi vel tertii de aliquibus non satis constat. Sic et alios plures ob insignem virtutis preminentiam et ad gloriam gentis extollendam a theologis gentilium Iovi similiter attributos, quos ego attribuam Iovi cui magis videbuntur contemporanei.

De Minerva prima primi Iovis prima filia. cap. iii.

Minerva vulgato fere poetarum omnium carmine Iovis fuit filia, de ortu cuius talis fertur fabula. Dicunt cum videret Iuppiter Iunonem coniugem suam non ferentem filios, ne omnino absque filiis esset, percusso cerebro suo armatam emisit Minervam. Quod Lucanus firmare videtur dicens: Hanc et Pallas amat patrio que vertice nata est. Et in nativitate eius dicit Claudianus: Auratos radiis imbres nascente Minerva Indulsisse Iovem perhibent et cetera. Insuper hanc natam dicit Servius luna quinta sicuti reliqui qui steriles fuere. Huius preterea opertum voluit lanificium ante eam cognitum sic et texturam, et ob id placet Ovidio huic cum Aragne colophonia de textura fuisse certamen et victoriam. Sic et cum Neptuno de imponendo nomine civitati Athenarum. Eam preterea non nulli armatam fingunt et arcis Athenarum presidem. Illi insuper titulum attribuunt numerorum inventionem et eorundem figuras, cum ante loco numeri signis uterentur antiqui. Recitatur de hac et alia fabula, quod cum esset huic perpetue virginitatis servande propositum et Vulcanus in desiderium sui venisset, Iovi patri suo peciit loco muneris factorum a se fulminum in gigantomachia Minerve matrimonium. Cui Iuppiter voti nate conscius si obtinere posset concessit, et Minerve si illi aspernaretur versa vice concessum est ut se viribus tueretur. Et sic dum totis conatibus in eam nisus Vulcanus et ipsa in contrarium niteretur, actum est ut emisso a Vulcano semine in terram nasceretur puer, et ipsa linqueretur in pace. Triplici autem illam indutam veste dixerunt eique peplum pictum consecravere et eius in tutelam cornice pulsa noctuam posuere ac pluribus eam nuncupavere nominibus, ut Minervam, Palladem, Athenam et Tritoniam. His explicatis exquirebat ordo sumptus ut detegeretur quid sensisse sub figmentis potuissent antiqui. Verum hic advertendum est quoniam non omnia hic apposita figmenta ad hanc spectant Minervam. Illa quippe nominis identitas non curantibus ex hec poetis implicavit. Nam nec arma ut Leontius asserit ad hanc spectant nec Neptuni certamen, qui immo eius sunt Minerve que Iovis secundi fuit filia, et ideo illis obmissis detegemus cetera et quedam hystorialia apponemus.

Voluerunt igitur Minervam id est sapientiam ex cerebro Iovis id est dei natam. Volunt enim physici omnes intellectivas virtutes in cerebro tamquam in arce corporis consistere. Hinc Minervam id est sapientiam ex cerebro natam fingunt, id est ex cerebro dei, ut intelligamus quoniam ex profundo divine sapientie archano omnem intellectum omnemque sapientiam infusam esse, quam nemo id est tamen quantum ad hec secularis dare non non poterat neque potest. Nam teste sacra pagina omnis sapientia a domino deo est, et ipsamet in canticis dicit: Ego enim ex ore altissi mi prodiui. Et sic eam profecto monstruose non ut nos gignimur, sed ex Iovis cerebro natam finxere, ut ostenderent eius singularem nobilitatem ab omni terrena spurcitie feceque semotam. Virginitas vero illi attribuitur perpetua et inde sterilitas, ut per hec noscatur quia sapientia nunquam labefactatur aliqua cogitatione mortalium, quinimo semper pura, semper lucida, semper integra et perfecta est. Et quantum ad temporalia est sterilis, cum sapientie eterni sint fructus. Quid per certamen illius senserint et Vulcani infra, ubi de Erictonio ex certamine hoc nato scribetur. Triplici autem veste ideo tegitur, ut intelligatur verba sapientium et potissime fingentium multiplicem habere sensum. Illique ideo pepli pictum sacrum est, ut intelligamus sermones sapientie ornatos, floridos, lepidos et summa venustate decoros. Noctua autem ideo illi attributa est, pulsa cornice, ut ostendatur sapientem premeditatione in obscuris seposita noscere, uti et noctua videt in tenebris, et loquacitate atque garrulitate repulsa ut oportet agat loca temporaque respiciens. Minerva enim dicitur, ut ait Albericus, a min, quod est non, et erva, quod est mortalis, ut resultet esse sapientiam immortalem. Pallas et Athene ad alias spectant Minervas, et ideo ubi de illis mentio fiet exponetur. Tritona autem dicta est a loco seu a lacu quem penes primo comparuit, qui Triton in Affrica computatus est.

Fictionibus quidem sic expositis ad hystoriam veniendum est, et sciendum Minervam fuisse virginem quandam, cuius incognita fuit origo. Ipsa vero cum ingentis esset ingenii, ut Eusebius ait, regnante Argivis Phoroneo primo apud Tritonam plaudem seu lacum Affrice comparuit, ignorantibus cunctis quibus venisset ab oris. Dicit tamen Pomponius Mela in Cosmographia quod incole arbitrabantur eam ibidem genitam, et fabule fidem faciunt, quia quam natalem illi putant diem ludicris virginum inter se decertantium celebrant. Hec autem cum lanificium et texturam et alia multa artificiosa comperisset, celebris dea habita est, et quoniam omnia eius inventa ex vi ingenii atque sapientie procedere videbantur, locus fabule adinventus est ut ex cerebro Iovis genita videretur. De hac enim dicit Augustinus in libro De civitate Dei quod Ogigio in Actica regnante eam in virginali habitu apparuisse apud lacum Tritonis, ut dictum est; et cum multorum operum esset inventrix, tanto proclivius dea credita est quanto minus origo eius cognita. Nec ab Eusebio differt Augustinus in tempore. Nam contemporaneos fuisse Phoroneum et Ogigium reges ostendit Eusebius, et ob hoc ego hanc Iovi primo filiam ascripsi, eo quod illi magis quam cuiquam reliquis videatur convenire tempore.

De Api Argivorum rege primi Iovis secundo filio cap. 4.

Eusebius in libro temporum dicit Apim, qui postea rex Argivorum, filium fuisse Iovis et Niobis filie Phoronei, cui idem Eusebius scribit Iovem primo quam alteri mortalium immixtum, et sic primus fuit Iuppiter, cum tempore longe inferiores sint alii. Leontius autem dicit hunc Phoronei et Niobis sororis et coniugis sue fuisse filium, eique in regnum Sycioniorum heredem successisse. Verum postea ab Egiptiis et deum et Iovis filium factum. De hoc Api multa narrantur. Nam ut referunt aliqui, cum aliquandiu Argis post Phoronei mortem imperasset, cupiditate glorie et amplioris regni ad Egiptios transfretavit, et obtento regno cum rudes homines multa docuisset et potissime vini usum, loco dei haberi ceptus est, iam Ysite sibi copulata coniugio. Eusebius vero eum Sycioniorum scribit fuisse regem, et ut ab eodem traditum est, de tempore eius varie sensere scriptores annalium. Nam quidam dicunt tempore Abrae ab eo Greciam Apiam appellatam. Alii autem dicunt nato iam Iacob eum apud Egiptios deum habitum. Beda vero eo in libro quem de temporibus scripsit dicit tempore Iacob ab Api in Egipto Memphim conditam. Eusebius preterea dicit secundum alios eum regem fuisse Argivorum, et regnasse post centesimum annum Iacob, et ibidem dicit Apim cum Egyaleum fratrem regem prefecisset Achaie in Egiptum transfretasse et Memphim condidisse civitatem. Eum autem in egiptum abiisse et Ysidem duxisse coniugem satis ab omnibus creditur. Verum utrum sub tempore eius ambigitur, sic et de morte eius varia etiam recitantur. Nam alii volunt eum apud egiptios mortuum et sepultum, de quo in libro De civitate dei sic ait Augustinus: Rex argivorum apis navibus transvectus in egiptum, cum ibi mortuus fuisset, factus est serapis omnium maximus egiptiorum deus. Nominis autem eius cur non apis etiam post mortem sed serapis appellatus sit facillimam rationem Varro reddit. Quia enim archa in qua mortuus ponitur, quam omnes iam sarcophagum vocant, soron dicitur grece, et ibi venerari sepultum ceperant priusquam templum eius esset extructum, velut soron et apis sorapis primo, deinde una littera commutata, ut fieri assolet, serapis dictus est. Alii autem dixere eum a typhone fratre occisum atque membratim discerptum, diuque ab ysyde coniuge quesitum et postremo compertum, et in unum eius membra collecta, quod postmodum in religionem versum est in sacris scilicet februis intervenire nanum. Ysis autem ultra paludes stigias que in affrica est in semotam insulam collecta detulit et ibidem recondidit. Voluntque qui hec vera arbitrantur a longa ysidis exquisitione exortum quam egiptii fecere diu non ante desistentes quam album taurum comperissent, compertoque applaudentes eum vocabant osyrim, et quoniam singulis annis id fiebat dixit Iuvenalis: Et nunquam satis quesitus osyris. Ceterum quandocunque in egiptum venerit seu qualitercunque occubuerit aut quocunque sepultus sit, apis in tanta fuit apud egiptios veneratione, ut conaretur ab eis ab hac ut nulla humanitatis infectione possibiliter labefactari divinitas, ut caverent instituto publico ut si quis illum fuisse hominem diceret capite puniretur, et ob id in quibuscunque templis erat eius simulacrum digito labiis impresso admonebat silentium. Huius insuper tauri quem serapim arbitrabantur egiptii caput dicit Rabanus delirantes iudeos in heremo loco dei coluisse. Hunc preterea apim dicit Macrobius in libro saturnaliorum apud alexandriam egipti mirabili cultu venerari, seque soli venerationem illam impendere affirmare, et sic apim solem esse videretur arbitrari.

De sole primo iovis primi filio tercio. ca. v.

Solem primum primi iovis fuisse filium scribit tullius ubi de naturis deorum, nec tamen dicit ex qua matre susceptum. Sunt qui velint hunc apim fuisse eo quod loco solis ab egiptiis ut paulo supra dictum est cultus sit. Ego autem quis aliter fuerit comperisse non memini. Hominem tamen fuisse certus sum, et si alius fuit ab api credendum est eum insignem atque splendidum fuisse hominem et ingentis atque regii animi preditum, et eo modo quo supra de iove dictum est tam claro nomine decoratum.

De dyana prima primi iovis quarta filia. ca. vi.

Dyana prima filia fuit iovis primi et proserpine ut in libro quo supra tullius idem asserit. Hanc ego reor veram huius iovis fuisse filiam et non ascriptitiam, et cum satis sit nomen illud mulieribus usitatum, possibile etiam esse fuisse proprium non appositum. Verum qualiscunque fuerit non ea est quam poete insignem virginitate perpetua voluere, cum legatur hanc ex mercurio liberi et proserpine filio pinnatum concepisse cupidinem.

De mercurio primo primi iovis quinto filio. ca. vii.

Primi iovis et cylenis nimphe archadis asserit leoncius filium fuisse mercurium. Hunc deorum nuncium seu interpretes fore poete describunt, eumque variis ornamentis insigniunt ut per illa intelligatur eius status officiorum varietas. Scribit enim de eo sic virgilius. Primum pedibus talaria nectit. Aurea que sublimem alis sive equora supra. Seu terram rapido pariter cum flamine portant. Tum virgam capit, hac animas ille evocat orco. Pallentes alias sub tristia tartara mittit. Dat somnos adimitque et lumina morte resignat. Illa fretus agit ventos et turbida tranat. Nubila etc. Insuper oratius de eo sic scribit in odis. Mercuri facunde nepos athlantis. Qui feros cultus hominum recentum. Nate formasti cantus et decore. Me palestre etc. Illi insuper Statius galerum addit dicens: Obnubitque comas et temperat astra galero etc. Sane quoniam legamus plures et homines fuisse mercurios, his inspectis que superius proximo de eo poete describunt, dato possint et ad hominem referri, de mercurio planeta scripta prius presumens et potissime si inspexerimus qualiter cum his que ab astrologis scripta sunt poetarum dicta conveniant. Albumasar autem maxime inter antiquos auctoritatis homo asserit mercurium adeo flexibilis esse nature ut e vestigio ad naturam eius cui adheret et ipse suam naturam convertat, et hoc propter temperamentum eius siccitatis et frigoris. Venerabilis autem Andalo preceptor meus eum complexione dicit calidum et siccum, eumque significare concubinarum delectationes, claritatem et oracula vatum, eloquentiam et hystoriarum memoriam, credulitatem, pulcritudinem, bonitatem discipline et acumen ingenii, presentiam futurorum, arismeticam et geometriam atque astrologiam, et hinc descriptiones tam celestium quam terrestrium rerum omnium. Preterea auguria, dulcedinem prolationis, velocitatem et participatus desiderium, et ob illud laudem atque famam, et insuper comentorum scriptores et librorum mendacium et testimonium falsum, speculationem semotarum rerum, paucitatem gaudii et substantie desolationem, negotiationes et epina furta, contentiones, calliditates et consilii profunditatem, modulationes carminum et fistularum, colorationes multimodas, obedientiam, concordiam, pietatem, paupertatem, amicitie retentiones, artificia manuum et alia multa. Et ut ipse idem asserit Andalo, cum masculis masculus et cum femininis femineus est. Ex quibus facile comprehendere possumus cum tam convertibilis sit nature de eo in perscriptis carminibus intellexisse poetas. Cetero illud idem de hominibus mercurialibus dici possit et dicatur ut in sequentibus apparebit. Sane libet intentum poetarum explicare latius, ut quantum cum astrologis conveniunt manifestetur apertius.

Dicit ergo, ut a capite sumamus exordium, eum tectum galero, ut per hoc sentiamus quia sicut qui galero tegitur imbres fugit et radios, sic et mercurius solaribus tectus radiis, quibus fere semper iunctus est, fugit aspici a mortalibus; rarissime quidem videtur et paucis notus est. Et mercurialis homo calliditate sua tegit consilium. Alata enim habet talaria velocitatem eius non solum in motu qui illi circa epiciclum velocissimus est, sed ob celerem aliorum corporum supercelestium proprietatum assumptiones atque traditiones, ex qua mercurialium etiam hominum velox versipellisque animi flexio denotatur. Virga autem illi ascripta est propter divisiones corporum se sibi iungentium, secundum quas et ipse illico suos disponit effectus, etiam mercurialis homo circa quodcumque opus suum metitur obsequium. Quod ab orco animas revocet virga, id est potentia sua, est hic acutius attendendum. Fuere quidam qui arbitrati sunt omnes hominum animas a principio simul fuisse creatas, et demum conceptis hominibus immissas, eas morientibus nobis ad inferos descendere ibique cruciari donec in vita commissa purgarentur, et tum transitum facere ad elysios campos. Ac inde post mille annos a mercurio deduci ad lethes fluvium, ut eo potato obliviscerentur preteritos inde labores, et sic desiderarent iterum redire ad corpora, ad que mercurius revocabat. Quam ridiculam opinionem optime tangit Virgilius dum dicit: Quisque suos patimur manes, exinde per amplum Mittimur elysium et pauci leta arva tenemus, Donec longa dies perfecto temporis orbe Concretam exemit labem purumque relinquit Ethereum sensum atque aurai simplicis ignem. Has omnes ubi mille rotam volvere per annos, Letheum ad fluvium deus evocat agmine magno, Scilicet immemores supera ut convexa revisant Rursus et incipiant in corpora velle reverti. Hoc autem officium revocandi animas ad corpora ideo mercurio attributum volunt, quia dicunt eum preesse fetui in utero matris existenti in mense sexto, in quo opinantur multi rationales animas infundi concepto, et hoc mercurii predominantis opere, et sic ab orco, id est ab inferiori loco, revocatur anima in corpus nasciturum a mercurio. Quod autem ad tartara mictat physicum est, quia deficiente per frigidum et siccum que est in mercurii

ꝯplexio uera calido ⁊ humido radicali
anima separatur a corpore ⁊ iux̄ ueterū opi
nionē tendit ad inferos. Somnos adimē
et dare idem ē. cū eo quod datū ē i uitā
educere nascētes. q̄ somnū ē adimē. ⁊ i
mortes soluere quod ē somnū dare. Uen
tos agere mercurij ē. ipē enī frigore suo
nō nūquā suscitat illos quibꝫ suscitatis
eis impellentibꝫ ferūtur huc illuc nubē.
Uolunt eū p̄terea deum eloquētie. deum
mercatorū deum furum. ⁊ alia quedā eē
de quibꝫ omnibꝫ infra protēsius ubi de
mercurijs hominibꝫ dicet̄. Eū autē ioui
fuisse filiū nō fictum ē. quia dei creatū
ē. Cylenius autē ad colorandā fictionē
dictum ē. seu eo q̄ apud Cylenē montē
archadie primo cultus ē. **De Tritopatre**
vi°. ⁊ Ebuleo vij°. ⁊ Dyonisio iouis p̄mi
filijs. ⁊ ē. cā. 8°.

Tritopatreū Ebuleū
⁊ dyonisium dicit cicero ubi d̄
naturis deorum antiquissimi
iouis .i. primi atheniēsium regis ⁊ pros
pine fuisse filios. ⁊ athenis Anarches ap
pellatos eē. Quos ⁊ si nil de illis ꝯperiā
arbitror insignes fuisse uiros cū Anarchē
sonet armorū principes. Nam aris grece
mars latine sonat. ⁊ arcos princeps .i. g°
bellorū seu armorū principes fuere. quo
ea tēpestate ⁊ etiam hodierna p̄maximū
ē. leontius uero dicit q̄ cū Ebuleus ad fa
mā tractus Anthei terre filij ad icundā
cū eo luctā accessisset eo superato heraclis me
ruit cognomē quod ante eum nemo me
ruerat. Ego autē credo longe antiquio
rem ebuleū Antheo. Similiter ⁊ dyonisium
dicit ad indos coactis i militiā mulierib
intulisse bellum ⁊ obtenta uictoria nysā
urbē ibidē condidisse. Et cū uictoriosus re
uerteretur primū pompā excogitasse tri
umphi ac etiā uini usum. athenienses do
cuisse. eumq; ab eisdem liberū appellatū
⁊ patrem. eo q̄ se se liberos eo uiuēte arbit
rentur quasi sub optimi patris tutela serua
tos. Que quidē sic eē potuisse nō nego. sꝫ
tn̄ longe post fuisse existimo. **De hera**
cle primo. nono primi iouis filio. ⁊ ē. cā. 9°.

Placet insuper tullio primi iouis
ex lysico primū ⁊ antiquissimū heraclē
fuisse filiū. ⁊ hunc asserit cum apolline de
tripode fuisse certamē. i quo quoniam obtinuit
dicit paulus cū dionisius uocaretur heraclē
meruit appellari. quod quidē ⁊ leontius af
firmat. sꝫ causā nō ondit. ⁊ io quid credā
nō habeo. Certamē autē tripodis credo de di
uinatione fuerit. Nam phebi tripodas dicit
paulus spēz eē lauri cui tres tantū sint ra
dices. ⁊ has ob id in libris pontificū tripo
das dictas. ⁊ apollini ob id sacras. quia cū
ipē diuinationis deus sit huiusmodi lauri
candē inuenit hēc uirtutē cū legatur si
frondes huius spēi lauri dormientis capi
ti supponātur ul' alligētur eum procul du
bio uera uisurum somnia. **De pro**
serpina prima. decima p̄mi iouis filia. cā. x°.

Ex proserpina iouem nōnullos su
scepisse filios ondit tullius. ⁊ inde
illius etiā fuisse filiā. quod quidē
possibile ē honestate seruata. ⁊ proserpinā
habuisse ꝯiugē. ⁊ ex hac eadē ul' ex alia mu
liere proserpinā habuisse filiā quā liberi
fris sui fuisse ꝯiugē idē uidetur testari tu
llius cum de ea nil aliud legisse memine
rim. **De libero primo undecimo primi**
iouis filio qui genuit mercurium secundum. cā. xj°.

Liberum primū primi iouis fuisse
filiū cicero ubi de naturis deorū te
statur liquido. hunc unū ⁊ idē cū
dionisio superiori leontius arbitratur. cuiꝫ
q̄ p̄teris fratribꝫ insignē fuisse uirū
conatur ondere. tamē eusebius seu de hoc
seu de alio quod ego magis arbitror lōge
post hec tēpora fuisse describit. huius autē
proserpinā ⁊ sororē ⁊ ꝯiugē nōnulli uo
lunt eumq; ex ea mercurium suscepisse fi
lium. **De mercurio 2° liberi ⁊ proserpine**
filio. q̄ genuit cupidinē ⁊ auctolium. cā. xij°.

Mercurius alter a superiori liberi ⁊
proserpine fuit filius ut theodō
tius dicit ⁊ cornulius. de quo talis
a theodontio recitatur fabula. Qꝫ cū ui
dente nemine p̄ter bathum quendam
appollinis uaccas furatus fuisset batho
ut hec nemini reuelaret unā ꝯcessit ex
uaccis. demū in faciē alterā transforma

V

tus expturus bathi fidem ad eū redijt
promisitq3 taurum si sublatas sibi uac
cas ondēt. bathus autē omīa que uide
rat reuelauit. quā ob rē turbatus mer
curius eū mutauit ī saxū. quod indicē
uocauēr priores. nos autē paragonem
uulgo dicimus. Tandē cū diuinitate
sua fretus hec cognouiss3 apollo sūpto
arcu uoluit mercuriū sagittis ccīdere.
Sed mercurius pstigio inuisibilis fact9
ledi nō potuit. Postremo inter eos ini
ta cōcordia citharam a se cōpertā mercu
rius concessit apollini. Apollo autem
uirgā concessit eidē. Dicebat īsup pau
lus se alibi legisse q' mercurius iram
pcogitans apollinis ne ledi poss3 ab eo.
clam illi pharetram euacuauerat. qd
cū aduertiss3 iratus apollo miratus e9
astuciā risit et ī cōcordiam secū uenit ut
sup̄. Leontius circa hanc fabulam
dicebat huc mercuriū filiū fuisse dio
nisij qui proximo sup̄ liber uocatr. ⁊ eū
a natiuitate uocatū nysum. eo q' apd
nysam yndie paulo ante a p̄re cōditā
natus sit. ⁊ cū adoleuiss3 tāta pedū ue
locitate ualuit ut coeuos suos ceteros
cursu superaret. Quā ob rē omisso no
mine primo stilbon appellatus ē. quod
uelox latine sonat. Demū cū illusiōes
magicas didiciss3 ⁊ latrocinijs delecta
retur sūme armenta rapuit phoroni
dis sacerdotis Apollinis delphici qui
ea tēpestate mirande autoritatis hēba
tr. ⁊ ea post lapideum tumulū quēdā
cui bathos nomē erat seduxerat. Verū
cū taurus unus ex īprouiso segrega
tus a reliquis socios uagus repeteret
forte cōscendit tumulū illū mugiens
mugitu cuius rñdētib3 alijs ab exqui
rētib3 armēta cōpta sunt. ⁊ tumulus
ex batho dictus ē index. Stilbon autē
cū suis artib3 phoronidis irā ī petū
effugiss3 amicus eius tādē effcs ē. Verū
cū in talib3 perseueraret nō ob auari
ciā s3 nature ut aiebat impulsu cū
al'eēt ⁊ formosus hō ⁊ eloquētissimu9
⁊ circa oīa manualia opa celeberrimu

ingenij mercurius nūcupatus ē. ⁊ fu
rum deus. Quod ut item asserebat leon
tius ⁊ si a Ioco hūerit initiū cōualuit tn̄
apud atticos ⁊ archades inceptū ut p̄t
eius mortē illi templa dedicarentur
⁊ sacra quib3 sibi propiciū conabātr facē.
hi quib3 furto aliquid erat subtractū
asserētes numine suo ⁊ furata multa
ac etiam recuperata cuiq3 aiebat sicuti
⁊ ceteros insignitū. de quib3 insignib9
q̄ū infra ubi de tercio mercurio late di
cturus sum. hic aliquid scribē nō cura
ui.

De cupidine primo fi mercurij filio. ca. 13.

Cupido primus ut ait cū tullio
cicero deorum secundi mercurij
⁊ dyane prime fuit filius quē
aiunt fuisse pinnatū. circa quod duo
potiuēr sensisse fingētes. primū circa no
mē eo q' speciosissimus fuerit puer ad
instar cupidinis filij ueneris. quē pu
erū ⁊ pulcherrimū semp pinxere pic
tores. quasi alter cupido dicus ē. pinna
tū autē ob id cognominatū reor quia
uelocissimus cursu fuīt adolescens.

De Auctolio secundi mercurij filio Qui genuit synonē p̄mū. ca. 14.

Auctolius. ut ouidio placet mercurij ⁊ lychi
onis fuit filius. Cui ouidius de
origine eiusdē tales recitat fabulam.
Dicit enī lychionē dedalionis speciosi
ssimā fuisse feminā filiam. adeo ut ap
pollini ⁊ mercurio placēt quib3 poscenti
b3 una ⁊ eadem die uno tamē de altero
ignorante eius ī sequētī nocte cōcubitū
cū promisiss3 a mercurio nō expectata no
cte uirga tacta est ⁊ ī somnū soluta. ⁊
sic cum ea cōcubuit. Apollo autē nocte ac
cessit ad eam. ex quib3 cū geminos cōce
piss3 peperit mercurio Auctoliū. Apollini
uero phylemonē. Verum Auctolius
inter fures euasit clarissimus adeo ut
nō inuenirētr degn̄are a p̄re. phylemon
autē citharista factus se apollinis filiū
demōstrauit. Huic ego fictioni causā
dedisse uarium geminorū fatum existim
Et sic uterq3 eorum illi deo attributus ē
filius. cuius imitatus ē mores. ⁊ forsan

Auctolij nascentis fuit significator mercurius. & sic eius domus ē filius. Et apollo eã dē ob causã phylemonē lucratus ē.

De Synone primo Auctolij filio. Qui genuit. Syssimũ. & Auctoliam. & c. ca. 15.

Synon Auctolij fuit filius ut placet paulo. Et hunc iterum dicit Seruius insignē fuisse furem. seque ad exercendum latrocinia in diũsas spēs adeo trãsformãtē ut facile quos uellet fallerēt. Genuit autē syssimum & Auctoliã in fezõ lixis. & habuit dominiū penes parnasū. ut per homerū patet in odissea ubi recitat qualiter ulixes apud parnasū ab apro in tibia uulneratus sit.

De syssimo filio primi synō. & pr̃ secūdi. c. 16.

Syssimus ut dicit Seruius filius fuit primi Synonis nec de eo aliud legisse memini nisi quia pater fuit secundi synonis qui fraude sua troianos in extremã deduxit perniciem.

De Auctolia synonis pri. filia. & Ulixis matre. & c. ca. 17.

Auctolia ut Seruio placet synonis primi fuit filia. hec cū nupsisset laerti ytachie regi. ut quibusdam placet a sysipho latrone ad uirū uadēs intercepta ē. atque oppressa et ex eo concubitu sunt qui dicãt eam concepisse ulixem. & sic pregnãtē iuisse in nuptias laertis. et quem ex sysipho conceperat laertis filium ēē dixit. quod aiax thelamonius apud ouidiū in q̃one de armis Achillis illi obicit dicens. Quid sanguine cretus. Sysiphio furtisque & fraude simillimus illi & c. hec autē ut fertur cū audisset falso nuncio apud troiam ulixem occisum dolorem impatiēs laqueo uitam abiecit. Quã postea apud inferos ut in odissea scribit homerus ulixes comperit et agnouit et de multis perquisiuit ab ea et pr̃ctus ē.

De secundo synone filio Syssimi. & c. ca. 18.

Secundus synon testimonio Seruij filius fuit sissimi et a synone primo auo suo denominatus. hic enim grecis ut per uirgiliū patet ad excidiū troianū excessit. & iã minus sibi cedentibus rebus a grecis fingētibus reditum subornatus uolens a troianis captus et ad priamū regē deductus ē. apud quē mira sagacitate primo se extulit. Et demū fallacibus uerbis in pretiosas credulitates de recessu grecorum regē troianosque reliquos et ad suscipiēdum equū intra menia ciuitatis impulit. Quid ex illo demū sequutū sit nescio. scribit tamen plinius in libro de hystoria naturali huius inuēti fuisse significationem specularia. ex quo satis patet eū nõ minimi momenti fuisse hominē.

De Epapho primi iouis. xij. fil. q̃ genuit lybiam & Belum. ca. 19.

Postquã primi liberi patris iouis primi filij prolem omnem expediuimus. retro trahendus ē sermo ad epaphum egyptiū cuius quãplissima progenies. Qui quidē epaphus ut testatur ouidius ex yone filia ynachi iouis fuit filius. Theodontius uero et leontius eque eum iouis fuisse filiū dicunt. sed ex ysite promethei filia & ubi infra dicum de ysite lacius patebit. Eusebius autē in libro tēporum dicit eū filium fuisse thelegoni. cui post mortē Apis nupsit ysis. Geruasius quidē telliberiensis in libro ociorum imperialiū scribit epaphum heleni & ysidis fuisse filiū. & babiloniã egipciam condidisse. quod opus fuisse cambisis persarū regis certiores autores affirmãt. Et sic de patre & matre hi inter se discrepant autores. Ego autē uulgaciorē sequutus famã iouis & yonis filium dicam. ex cuius conceptione fabula ista ubi de yone scribitur integre refertur. huius dicit lactancius cassiopiam fuisse coniugē. nõ eam que socrus fuit persei. sed longe antiquiorem. et ex ea quosdam suscepisse filios ut postea apparebit. De tempore eius non minus quam de patre & matre discordes sunt ueteres. Nam Eusebio ubi de temporibus refferēte aliqui dicunt iouē yoni ynachi filie mixtū regnãte athenis cecrope. qui regnauit circa annos mundi. iiij. dc. xlvij. cū cõstet ynachum regnasse usque ad annū mundi. iiij. ccc. xcvij. Et secundum hos oportuit aliã ēē yonē quam ynachi filiam. Inde autẽ Eusebius paulo post p̃ceam yonem dicit in egiptũ p̃fectã anno quadragesimo tercio regni cicropis qui mũdi fuit annus .iiij. dccx. et ibidẽ ysitem nũcupatã ⁊ thelegono quidã nupsisse. ⁊ ex eo epaphum concepisse. Ego autẽ discordancijs omissis iouis primi epaphum filiũ dixi. eo q̃ eius tẽpus uideatur cõuenire magis cũ yone ynachi filie ⁊ ysite promethei. ex quibꝫ quis pot̃ quã malit illi matrẽ ascribere.

De lybia filia. Epaphi. Capitulũ .xx.

Lybia epaphi ⁊ cassiopie coniugis sue ut lactancio placet fuit filia. Que cũ i neptũni uenisset concubitum .i. alieni hominis ab egipto. et ex eo concepit ⁊ peperit busiridẽ i manẽ postea tirãnum. Hec ut dicit ysidorus ubi de ethimologijs eius partis affrice regina fuit que ex suo nomine libia terrã ẽ.

De Belo prisco epaphi filio. qui genuit danaũ. Egistum. ⁊ Agenorem. c̃ .21.

Belus quẽ priscum cognominãt ueteres epaphi secundũ paulũ fuit filius. ⁊ post eum i superiori egipto regnauit. Ubi ut aiunt celestis discipline inuẽtor doctorq̃ fc̃is meruit ab egiptijs ut idem paulus asserit tẽplum. ⁊ qd̃ illi i babilonia fuit constructũ ⁊ ioui belo cõsecratum. Theodoncius uõ dicit tẽplũ hoc longe post belum fc̃ũ cretensis iouis astucia qui captatis cum principibꝫ amicicijs q̃ ad eas conseruãdas templa i regnis eorũ edificari. et suo ⁊ amici titulo insigniri plura fecit. qua astucia sũme nomẽ eius ⁊ deitas ampliata ẽ. Alij sunt qui dicant tẽplũ hoc nõ belo prisco edificatum nec in babilonia egiptia. sꝫ belo pri Nini regis assyriorum in babilonia caldeorũ. eiusq̃ ibi diu sub nomine saturni sacris et cultu uario honoratum. Fuere p̃terea belo prisco filij quidã sꝫ ex quibꝫ mulieribꝫ non constat.

De danao beli prisci fil. qui quinquaginta genuit filias ex quibus ypermestra. ⁊ Amimon atq̃ bona tantum nomine cognoscuntur. Capitulũ .xxij.

Danaus beli prisci fuit filius ut asserit paulus. ⁊ illud idem affirmat lactancius qui etiã ante paulum orosiũ dicit danaum beli filiũ ex pluribꝫ coniugibꝫ quinquaginta filias habuisse. Quas cum egistus frater eius cui totidẽ erãt melioris sexus filij postulasset i nurus danaus oraculi iusso coperto se manibꝫ generi periturũ nolẽs euitare periculum conscensis nauibꝫ i argos uenit. asseritq̃ plinius i libro nãlis historie eum primũ nauibꝫ seu naui trãsfretasse cũ ante ratibꝫ inuẽtis ab eritra rege i mari rubro nauigaretur. Esto sit ut inde scribit plinius qui credãt misos et troianos i hellespõto priores excogitasse dum aduersus tracas transirẽt. Egistus autẽ q̃ spretus eẽt indignãs ut illũ sequerẽtur filijs imperauit lege data ut nũquã domũ repeterẽt nisi prius danaum occidissent. Qui cũ apud argos oppugnarẽt patruũ ab eo diffidente fraude capti sunt. spopondit enim se illis uxores egisti notum filias daturũ i coniuges. nec defuit promisso fides. subornate enim a patre uirorũ intrauere thalamos singulis cultris clam omnes armate ⁊ cum uino leticiaq̃ calentes iuuenes fraude i soporẽ iuissent obedientes patri uirginẽs captato tp̃e iugulauerũt uiros unaquoq̃ suũ. ypermestra excepta q̃ lyno seu lynceo uiro suo miserta ẽ ⁊ pepercit. Hũc danaũ dicit eusebius cui ⁊ armais nomẽ fuit anno mũdi .iiij. dcc. xvij. apud egiptios regnare cepisse. Ast inde egipto pulsus argos ueniens prius stelenum arguiorũ regem cum annis regnasset .xi. regno expulit. ⁊ inde gelanorem successorem eius argiui ab imperio expulerũt. et danaũ suscepere qui aquis eos habundare fecit. Nam ut ait plinius i libro de historia naturali puteos primus ex egipto i greciã fodiendos oñdit. Et eusebius fere tp̃ibꝫ asserit eius opera a filiabꝫ quinquaginta danai filios quinquaginta egisti fratris sui p̃ter lynũ seu lynceũ occisos. Tandẽ ipse cum .l. annis regnasset a lyn

ceo acrisius est. De filiabus danai
Filie danai. in generali. c. c. 23.
fratricide propriis fere nominib⁹
incognite sunt cū nomia tm̄ tm̄
ad nos usq₃ pervenerunt. ⁊ sicuti nomia
perdidimus sic ⁊ fortunas post scelestū
facinus perpetratū. finxere tn̄ poete has
apud inferos ēē damnatas. ⁊ hac assidū
agitari supplicio ut hauriētes aquā ur
nas absq₃ fundis conētur implē ut di
cit ovidius. Moliriq₃ suis letum patru
elib₃ ause. Assidue repetunt quas per
dant belides undas. ⁊c̄. Et seneca tragi
cus i herculē furente. urnasq₃ frustra
danaides plenas ferunt. Hoc ego illi⁹
iunctū supplitiū reor. ut mulierū sin
gularis cura describatur que dū₃ suā
formositatē lauticia nimia augere co
nātur labores perdunt ⁊ minuitur qd̄ i
tendunt inani solertia augē. vel per⁹
mōstratur qualis sit fluxorū atq₃ effe
minatorū hoīū₃ labor qui dū sepe repeti
to coitu credunt adimplē quod cupiut
nō obtento voto se ipōs evacuasse ꝯpe
riunt. De ypermestra una ex .l. filia
Ypermestra. ut in .bus danai. c. 24.
eplis ondit ovidius filia fuit
danai. ⁊ sola ex .l. sororib₃ neg
lecto pris imperio lynceo viro suo pep
cit. ⁊ ob id ut idem dicit ovidius cācerí
tradita est. Hanc ut dicit eusebius i li
bro tēporū nō nulli putarūt ysiten ēē
Attrī danao pr̄e argis regnāte sacer
docio functa ē. De Amimone una
ex quinquaginta filiabus danai. cā. 25.
Amimon ut ait lactancius filia
fuit danai. ex .l. sororib₃ una.
hec cū studiose in silvis iaculo
venaretur i advertenter satyrū percu
ssit. qui cū illi vim vellet inferre. Ami
mon neptūni auxiliū imploravit. Nep
tūnus autē fugato satyro quod ab illo
virgo pati noluerat a maiori deo passa
ꝯcepit ⁊ peperit ex neptūno naupliū.
Quid autem de fictione sentiendū sit i
fra ubi de ortu naupliy apponetur.
De Bona una ex .l. filiabus danai. cā. 26.

Bona dicit ditis cretensis ubi de
expeditione grecorū contra tro
ianos scribit filia fuit danai.
que ut ipsemet asserit athlanti nupsit
et ex eo eletram peperit que postea ex
iove dardanū edidit. De Egisto beli
prisci filio. q. genuit .l. filios. ex qb⁹ lynceus. c. 27.
Egistus beli prisci fuit filius ⁊ da
nai frat̄ ut supra satis monstra
tū est. Huic .l. fuere filiy quibus
cū quesissꝫ danai fr̄is sui filias i ꝯiuges
ab eisdem danai iussu occisi sunt omēs
nuptiarū nocte p̄ter lynceum ut predictū₃
est. De lynceo ex .l. filiys egisti uno qui
genuit Abantem ⁊ Jasium. ⁊ Acrisium. cā. 28.
Lynceus quē lynū appellat ovidi⁹
filius fuit egisti. ⁊ solus ex .l. frib₃
misericordia ypermestre ꝯiugis
evasit a morte. hic ut placet aliquibus
danao patruo pulso pro eo regnavit apd̄
argos. alij nō dicunt eo cāso. Sed qualit̄
cūq₃ fuerit ut eusebius ondit in libro tpr̄
postquā danaus annis .l. regnassꝫ lynce
us eidem successit in regno. cūq₃ regnassꝫ
annis .xli. Abante ⁊ Jasio. ⁊ Acrisio filiys
derelictis diem clausit. De Abante fil.
lyncei qui genuit Jantum. Capitm. xxix.
Abas ut asserit barlaam filius fuit
lyncei ⁊ ypermestra ꝯiugis esto pa
ulus dicat eum beli prisci fuisse fi
lium. hic autē bellicosus homo ⁊ acerrimi
ingeniy fuit lynceoq₃ pr̄i successit in re
gno. annisq₃ .xxviii. ut dicit eusebius i
peravit argivis. ⁊ mortuus ē. De prito
fil. abātis qui genuit meran. ⁊ sorores. cā. xxx.
Pritus seu pretus ut lactācio plac₃
⁊ servio filius fuit abantis argi
vorū regis. huic ut fere omnes
asserunt ꝯiux fuit stenoboe. homer⁹ aūt
dicit antiope. ex qua tres sustulit filias
que iā adulte eo q̄ formosissime eēnt e
late tēplum Junonis intrātes se p̄tulē
iunoni. quā ob rem turbata iuno illis fu
rores iniusit tales ut se vaccas arbitrarē
t. ⁊ armenta tūc tres silvas optarēt ut ait
virgilius. pretides impleverūt falsis mu
gitib₃ agros. Ovidius aliam refert isa

ne cauſam. dicēs has i ea inſula ſe uaccas credidas eo ꝙ furto fc̄o ex armētis herculis ꝓſtitiſſent ꝯſenſum. ſʒ quãciqʒ cã factum ſit egre tulit i fortuniū p̄tius. ꝓpoſuitqʒ regni partes ⁊ quã ex eis malleꝫ i ꝯiugē ei qui illas in priſtinã mētem reuocaſſʒ. Cuius p̄mij cupiditate tractꝰ melãpus amithaonis filius curandas aſſūpſit. ⁊ ut ait uitruuiꝰ i libro architecture eas apud clitorum archadie ciuitatē duxiſſe. Ibidēʒ eni ſpelunca ē ex qua ꝓfluit aqua ex qua ſiquis biberit fit abſtemiꝰ. ⁊ ob id apud eã in lapide epigrãma grecis carminibꝫ ſcriptū ē teſtificãs aquam nō ēē ydoneã ad lauandū ⁊ uitibꝫ inimicã. Ibi autē pactis ſacris eas purgauit ⁊ priſtine reſtituit mēti. ⁊ ſic regni partē ⁊ ꝯiugiū uniꝰ ꝯſequutus ē. P̄tus autē ſʒ euſebiū ãnis. xvij. regnauit eiqʒ ſucceſſit acriſius frater. Huiꝰ ego filias ſi metellã melãpodis intueor uino fuiſſe ultra q̄ deceat mulieres auidas arbitror ⁊ potare nō nūq̄ ſe p̄ri regi ꝓferre auſas. quã ob rem iunonis irã .i. regnantis p̄ris meruere ⁊ caſtigate i partē alteram inſtigãte uino muliebriter i furiã uerſe ſe uaccas ⁊ ſuas et iugo ſubditas clamitabãt. Qʒ cum forſan ſepius ꝯtigiſſʒ uexatus i fortunio p̄tius eas tradidit melãpodi curãdas. qui cū eas aqua ꝑtrã potaſſʒ hoſtē uini fecit ⁊ furor abijt conſuetus.

De Mera preti filia ⁊ Stheneboe. ca. 31.

Mera dicit leoncius fuit preti et anthie filie amphianaſte que cū uenationibꝫ dedita dyana ꝑ nemora ſequeretur a ioue uiſa atqʒ dilecta ē. ⁊ ab eo dyane ſumpta ymagine uiciata. Que tandē cū ob pudorē patrati ſceleris ⁊ timēs ne iterū deciperetur uocanti eã dyane obſequi noluit. ⁊ ob id dyana ꝯmota illã ſagittis occidit. Hãc dicit paulus ſteneboe fuiſſe filiã ſicut ⁊ reliq̃ et poſt ſuſceptam ſanitatē obſecuturam dyane ueniſſe. Qua fictiōe dicit idē leoncius monemur ypocritas ſepe credulos dolis i eam quã diſſuadēt deduxiſſe ꝑniciē. aqua dū ueraꝫ homo aliquã lapſos releuare conatur decepti ſemel ⁊ omnia timētes increduli ſcã oblatã reſpuētes ſalutē i mortē ꝑpetuã dilabūt.

De Acriſio Abantis filio qui genuit Danē matrem perſei. ca. 32.

Criſius Abantis fuit filius ut dicit lactãcius. ⁊ ut euſebius i libro tꝑm ſcribit p̄eto fr̄i ſucceſſit i regno. Hic ut idē lactancius aſſerit nec ab hoc diſcrepat. Secūdū unicã hn̄s filiam danē ab oraculo i reſponſis hũit ſe manu eius qui ex filia naſceretur moriturū. Qui ad effugiendã ꝓnūciatã mortē filiã i quadam turri ſepoſuit ſeruariqʒ iuſſit ne quiſ hō ad eam poſſet accedere. Contingit igitʒ ut audita formoſitatis eius fama illã ꝯcupiſceret iuppiter qui cū ad eã acceſſum aliū nō inueniret uerſus i aurī guttã ex tegulis i gremiū eius ſe cadere pmiſit. et ſic pregnãs effcã ē. Qʒ egre ferēs Acriſius eam capi iuſſit ⁊ i archã poni atqʒ i mare proici. Quod cū miniſtri feciſſēt i litus uſqʒ apulum archa delata ē. ⁊ cū a piſcatore capta. i qua cū ꝯperiſſʒ danē et paruū filium quē enixa fuerat. eã ad pylumnū regē detulit. qui cū genus eiꝰ cognouiſſʒ ⁊ priam illam libēter ſibi cōiugio copulauit. filius autē eius cui perſeus nomē fuit cū excreuiſſet ⁊ gorgonis caput aſtuliſſet i argos ueniēs Acriſium tranſmutauit i ſaxū. Que quidē pmutatio ſecūdū euſebiū ſonat. ꝙ cū regnaſſʒ acriſius apud argos annis xxxi. a perſeo nepote ſuo nō ſponte tn̄ ceſus eſt. et i lapidem .i. i frigiditatē ꝑpetuã uerſus. Quod autē fictionis ſupereſt i ſcã ubi de dane declarabitur.

De Dane Acriſij filia Dauni matre. ca. 33.

Danes acriſij filia ut ſupra proxime dictum eſt i mare pregnãs a patre demiſſa cū in apuliam impulſa ueniſſʒ pylumno regi apulo nupſit. ⁊ inde ad rutulos abiere. ⁊ ꝯſtructa ibidē ardea ciuitate daunū pylumno peperit. Dane quod ſupra omiſſum ē iouem aurū fluxiſſe p tegulas intelligendū